

14969

NYETEMES

REGÉNYTÁR

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

EGYETEMES REGÉNYTÁR

I.5

BEATRICE HÁZASSÁGA

IRTA

HUGH CONWAY

MÁSODIK KIADÁS

MÁSODIK

RÉSZ

BUDAPEST, 1907

SINGER ÉS WOLFNER KIADÁSA

Andrássy-út 10.

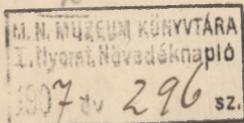
~~1. d. 9.~~
~~698 d.~~

Minden jogot föntartunk.

14.969 / 1.5. b.

~~25.182.~~

I. FEJEZET.

Párbaj előtt álló ember, hacsak nem holmi francia ujságíró, kinek sorvataq becsületét egy karcolás meggyógyítja, rendszerint előkészületeket szokott tenni. A Maurice Hervey küszöbön álló párbaja különös természetü lévén, előkészületei is különösek voltak.

Abból álltak ezek, hogy a szobát, amelyben lakott s amely rendes állapotban elég csinos s barátságos lakás volt, olyan rendetlenné és sziszataszítóvá tegye, amint csak tőle telik. Nem vitette ki a reggelijéhez való edényt, sőt mellé tett még egy üveg pálinkát, meg egy poharat. Az asztalra tett továbbá egy kurtaszáru pipát, meg egy dohányzacskót. Nagy meglepéddel talált valamelyik fiókban egy csomó piszkos kártyát; ezt is úgy helyezte el, hogy szembetünjék.

A cselédnek meghagyta, hogy hálósobáját még ne hozza rendbe, úgy hogy ha az ajtó nyitva maradt, a látogató benézhetett a rendetlen alvóhelyiségbe. A rendelkezésre álló anyaggal aztán igen pompás hatást tudott elérni.

Saját személyét összhangban tartotta a környezettel. Lábán papucs volt, melynek félrehágta a sarkát. Ruházata sokkal újabb lévén, semhogy a kopottság színében tűnhetett volna fel, e bajon azzal segített, hogy szennyes inget vett magára,

mellényét félregombolta és nyakravalóját ferdére kötötte.

Így aztán meglehetősen távol állott igazi mivoltától.

Mindezeket a készülleteket a legagyafurtabb gonoszság sugallta. Lelkében akarta megalázni Beatricet, s jól tudta hogy ez a megalázás ilven környezetben kétszeresen kínos lesz olyan lányra nézve, amilyen ő.

— Teringettét! — mondá, amint helyeslően tekintett végig munkáján. — Csak itt volna a fegyenc-ruhám. Az ön kedvéért szívesen felölténém még egyszer, mylady!...

Meghagyta, hogy ha egy hölgy keresi, azonnal vezessék be hozzá. Azután szivarra gyújtott s elnyújtózott a pamlagon.

Öt perccel tizenkettő előtt, éppen, mikor már azon kezdett tünődni, vajjon egváltalában eljön-e Beatrice vagy nem, s ha nem jön el, célszerű lesz-e neki elmenni a Talbert-házba, egyszerre csak megnyílt az ajtó s előtte állt Beatrice.

Halk, gúnyos kacaj kelt ajkán, és heverő helyzetéből meg sem mozdulva, nézett föl rá.

Beatrice mindjárt a legelső pillanatban megtette hatását a helyiségnek és lakójának viszzataszító volta. Hervej jól láthatta ezt orrcimpái rezgéséről és ajkának megvetőbbé váló kifejezéséről.

Szeme diadalérzettől sugárzott.

Beatrice agyán pedig, amint rátekintett, az a gondolat villant keresztül, hogyan szerethette ő még legbalgább fiatalkori napjaiban is ezt az embert — hogyan szerethette csak egy óráig is?

Vonásai ugyanazok voltak, amelyeket egykor olyan fönségeseknek vélt — most: semmi-

féle emberi teremtvény nem kelthetett volna benne ilyen utálatot.

Nem félt tőle — egyszerűen azért, mert tudta a legrosszabbat, amit tehet; ismerte a leg-súlyosabb bűnhődést, amely reá várhat. Vagy legalább gondolta, hogy ismeri.

— Nos, szerelmeses hitvesem, — szólt Hervey, szivarjáról a hamut lecsapva és tetőtől-talpig végignézve rajta, — valóban takaros menyecskévé, csábító delnővé fejlődöttél. Úgy gondolom, nem nagyon keseregtél miattam?

Beatrice összeborzadt, amint hangját s durva, csufondáros bókjait hallotta.

— Mondanivalója van, — mondja el, — szólt ridegen.

— Mondanivalóm! Azt gondolnám, hogy neked lenne mondanivalód. Neked, aki oka voltál, hogy gonosztevők közt kellett töltenem öt esztendő. Neked, aki egy ujjadat sem nyujtottad volna ki, hogy megments. Mi mondanivalód van?

Beatrice nem szólt. Szólhatott volna pedig azokról a szenvedésekről, amelyeket átélnie kellett — szenvedésekről, melyekhez képest az ő megérdemelt büntetése semmi sem volt.

— Öt esztendő! — folytató Hervey. — Képzeld el azt az unalmas, halálra gyötrő raboskodást. Hét után hét, hónap után hónap, év után év — teljes egyhangúságban... S mindez temiattad — temiattad!... És most, drága nőm, mit gondolsz, mit csináljak veled először: meg-üsselek vagy megcsókoljalak?

Hangja enyelgővé változott s ez még undorítóbb volt Beatricera nézve, mint az előbbi, mely igazi természetét árulta el. Fölállt s közelebb jött

hozzá egy lépéssel, mialatt az utolsó szavakat mondta.

— Mind a kettőben volt részem, — mondá Beatrice lassú, keserű hangon, — és a csók emléke ma lealázóbb rám nézve, mint az ütés.

Hervey találva érezte magát e sértéstől, s dühös tekintettel közeledett ismét egy lépéssel.

Az asztalon éles hegyű kés hevert, Beatrice ujjai gépiesen nyultak e kés nyeléhez.

— Ha hozzám ér, — mondá nyugodtan, — megölöm.

Hervey tudta, hogy ez nem pusztá fenyegetés. Levetette magát egy karszékre s megvetően nevetett.

— Eh, — mondá, — beszéljünk üzleti dolgokról.

— Jó. Ez az egyetlen, amiről köztünk szó lehet.

— Ül le. Nem beszélgethetek veled, ha állasz. Pedig sok mondanivalóm van.

Beatrice, hogy megmutassa néki, mennyire nem fél tőle, engedelmeskedett.

— Nos, — szólt tovább Hervey, — hogy mindjárt a dolog velejére térjek, minő ajánlatot tehetsz? A férjed vagyok s akármilyen büszkének és egykedvűnek tetteted is magadat, jól tudod, hogy végre én vagyok az úr.

Beatrice ránézett s ismét azon tűnődött, hogyan szerethette valaha ezt a gazembert?

— Kész vagyok a következőre, — mondá. — Bizonyos föltételek mellett átengedem jövedelmem felét.

— És mennyi lehet a te jövedelmed?

— Úgy tudom, évi kétezeröt száz font.

— Hazudsz! — förmedt rá Hervey. — Több.

Beatrice elvörösödött. Félig már fölállt a székeről, de azután visszaült, anélkül, hogy e durva sértést feleletre is méltatta volna.

— De tegyük föl az okoskodás kedvéért, hogy úgy van, — folytató Hervey, — s halljuk a föltételeket.

— Hogy soha föl nem keres, nem háborít, és soha senkinek sem mondja meg, hogy a neje vagyok.

— Hát megőrizted a titkot?

— Rajtam kívül csupán hű cselédem ismeri.

— Az a banya! . . . Persze, azt remélted, hogy meghalok ez alatt az öt év alatt.

— Nem, — mondá Beatrice egyszerűen, — azt reméltem, hogy én halok meg.

A viadal egyre hevesebb lett. Eddigelé Beatrice volt fölényben. De most már Herveyre került a sor.

— Ide hallgass, — mondá. — Nekem is van ajánlatom és vannak föltételeim.

Beatrice lehajtotta fejét.

— Kétezeröttszáz font évi jövedelmed van. A százak teljesen elegendők arra, hogy egy asszony megélhessen belőlük; az ezrek az enyéim lesznek.

Beatrice hallgatott néhány pillanatig.

— Jól van, — mondá. — Megteszem még ezt is, legalább számos éven át.

Hervey gonoszul nevetett.

— Milyen kedves dolog, ha az embert így gyűlölik! Soha sem vettem hasznát az asszonyok szerelmének, de a gyűlöletük határozottan előnyös. Most pedig halld meg a föltételeket.

— Már megneveztem, — mondá Beatrice komolyan.

— Az enyéimet hallgasd meg, ha mondom,

— szólt Hervey, öklével nagyot csapva az asztalra. — Elmegyek, sohasem kereslek, sohasem háborgatlak, amíg a pénzt fizeted; de mielőtt elmennék, — s Hervey előrehajolt és halk, érdes hangon beszélt, — s mielőtt elmennék, eljössz hozzám, ide a szállásomra s egy hónapig úgy élsz itt, mint feleségem . . . Valamennyi előkelő rokonod, valamennyi kedves barátod és barátnéd tudja meg, hogy Maurice Herveynek, a fegyházból kikerült váltóhamisítónak vagy a neje . . . Azután majd elhagylak és elfogadom a pénzt.

Beatrice nem felelt. Összefogta felöltőjét s fölállott.

— Mintha nem tetszenék az ajánlatom, — gúnyolódék Hervey. — Pedig nagy gonddal eszeltem ki . . . éjszakákon és éjszakákon, éveken és éveken át gondolkoztam azon, hogy mi módon vegyek teljes megtorlást . . . Most aztán a kezemben vagy . . . a kezemben vagy, drága feleségecském.

— Azt kell hinnem, meg van örülve, — mondá Beatrice megvetően.

— Meg vagyok örülve? . . . Nem, nem vagyok megörülve . . . Menni akarsz? Olyan hosszas távollét után már is el akarsz hagyni?

Beatrice az ajtó felé tartott.

— A mi más szóval azt jelenti, hogy tegyem meg hát a legrosszabbat.

— Azt. Megteheti.

— Vagyis, hogy vegyem el azt, aminek elvevésére a törvény jogot ad? . . . Mert tudod, hogy ad valamit?

— Úgy gondolom ad, — mondá Beatrice bágyadtan.

— Nos, hát elveszem, amit ad. Jártas vagy-e a törvényben?

Hangjában, diadalmas tekintetében volt valami, ami Beatriceben most gerjesztett először félelmet.

— Tudod-e, — folytatá Hervey, — hogy a törvény rám fogja ruházni bizonyos szép, aranyhaju fiúcskának a gondviselését? Hogy az olyan asszonynak, aki férjét és otthonát elhagyja, nincs joga ahhoz, hogy őt a gyermekétől is megfossza? Ime, az otthon, amelylyel kinállak. Epedek éretted és fiamért. Követelem, hogy ideadd nekem . . . Ah, megfogtalak hát!

Megfogta. Szavainak mérges nyila befúródott a szegény nő szívébe. Beatrice halkán jajdult el s egy szék karjába fogózott, hogy el ne essék.

— Nem igaz, lehetetlen, — dadogá.

— Menj ügyvédhez s tudakold meg, — mondá amaz. — Én már végére jártam. A fiú az enyém. Ah, milyen élvezetet fogok találni a társaságában! És mily pompás lesz neki, ha majd úgy ismerik, mint a fegyenc fiát! . . .

— Nos, elfogadod-e hát a föltételeimet? . . . Meghajlitottam-e hát a büszke térdeidet? Eljössz-e hát hozzám s kész vagy-e magadat egy sértett férj nevének vallani?

Ez utóbbi szavakat csaknem rikácsolva mondta el. Érezte, hogy a bosszu teljesen a hatalmában van.

— Gondolkoznom kell . . . Gondolkoznom, — mormolá Beatrice.

— Jó. Eredj és gondolkozzál. Nekem is gondolkoznom kell még valamin. Azt kell ki-sütnöm, nem lehet-e valami fogással az egész pénzt kiesikarni tőled. Ha igen, akkor még egyszer meg kell velem esküdnöd s az első es-

küvőtt titokban tartanod . . . Terringettét! Ez még sokkal jobb lesz.

— Bocsásson, — mondá Beatrice.

— Mehetsz. De holnapután eljőjj. Akkor aztán majd megmondom, hogy mi a teendőd... Ah, *milady*, jobb lett volna ideadni azt a pénzt öt esztendővel ezelőtt, mikor szükségem volt rá. Megmondtam akkor, hogy bolondot tetél! . . .

Beatrice ez utóbbi szavakat már nem hallotta. Kiment a szobából.

Hervey pedig levetette magát a pamlagra s hosszasan kacagott.

— Bosszu is, pénz is! — mondá. — A porban fog előttem fetrengeni, térdein csúszik előttem, amíg csak annyit is megteszek neki, hogy a fiút nála hagyom . . . Szerencse! Volt a világon valaha ilyen szerencse? . . .

II. FEJEZET.

Olyanoktól tudom, akik alaposan vannak értesülve, hogy ha az embernek folyó számlája van a bankárjánál, ez hatalmas istápolására szolgál úgy jellemének, mint egész erkölcsi lényének. Mert ez, eltekintve a silány anyagi örömtől, képessé teszi az embert arra, hogy nagyobb bátorsággal szálljon szembe az élet apróbb bajaival és kellemetlenségeivel; erősebbé teszi a kísértések ellen; megtanítja arra, hogy embertársait nyájasabb szemmel tekintse s általában megnyugodjék abban a bölcseségben, mely a világot olyannak alkotá, a milyen.

Ha ez csakugyan így van, akkor a meggazdagodásra való általános váagnak a legnevesebb alapja lehet.

Mivel pedig tíz eset közül kilencben a nő sokkal nagyobb, szinte félfő tisztelettel viseltetik a pénz iránt, ily folyószámlának a birtokara nézve kétszeresen üdvös és vigasztaló lehet. Pénzzel az asszony hatalom.

Beatricenek igen nagy folyószámlája volt a *Furlong, Stephens, Eurlong, Seymour és Furlong* urak családi bankjánál, melyet rövidség okáért egyszerűen csak a blacktowni öreg-banknak neveztek. Nagy volt ez a folyószámla, olyan

nagy, hogy Horace és Herbert sehogy sem tudtak belenyugodni ilyen sok pénznek a hevertetésébe.

A derék gyámok, az ő dícséretes rendszerességgel, minden félév végén befizették unokahuguk jövedelmét az ő számlájára a Furlong-bankba és mivel Beatrice e jövedelemnek ötöd-résztét sem költötte el, a pénz az ő közmondásos termékenységével szaporodott.

Amíg Beatrice hozzájuk nem jött lakni, a Talbert testvérek az ő megkérdezése nélkül, jövedelmező papirokba helyezték volt el pénzét. Az utóbbi évben azonban unokahuguk megkérte őket, hogy hagyják csak a pénzt egyszerűen a bankban.

A pénz a bankban hevert tehát, alig hozva — Horace mondása szerint, kit ez a pazarlás nagyon bántott — egy törtszámnyi százalékot is.

Horace most karácsonykor is megfeddette ezért.

— Te ezeknek a mi barátainknak (a hosszú nevű cégnek több tagja lakott a szomszédságban) esinos évi ajándékot adogatsz. Kifutja belőle a könyvelőjük fizetése.

— Talán azért volt irántam Mr. Stephens a mult heti ebédén olyan figyelmes, — mondá Beatrice mosolyogva.

— Badarság, kedvesem. Nekik az ugyis semmi. De miért heverjen náluk a pénz, úgyszólván ingyen, holott ők hét-nyolc százalékra adják ki?

Beatrice erre nem tudott okot mondani. Csupán azt felelte, hogy egy darabig még úgy kívánja hagyni a pénzt.

Horace és Herbert pedig azon kezdtek tanakodni, vajjon unokahuguk nem azt tervezi-e

legközelebbre, hogy kórházat alapít, vagy újjáépítteti az oakburyi templomot?

A pénz azonban gyümölesözetlenül hevert, minden pillanatban készen arra, hogy visszaszolgáltatassék, s ha Horacenak a bankár-gazdagodásról szóló elmélete helyes volt, a főkönyvnek „Beatrice Clauson“ feliratu lapja mindenestre kellemes látvány volt a hosszúnevű cég tagjainak.

Volt pedig a blacktowni öreg-banknak a többi közt egy pénztárosa, aki elevenességénél fogva valamennyi közül kivált. E fiatal ember, ki, jóval szerencsésebben mint mások, olyan hivatalba jutott, amelyre valósággal rászületett, egy robogó kocsi forgó kerekének kápráztató sebességével s egy kronométer csallhatatlan biztonságával olvasta az aranyakat és bankjegyeket, és sugallatszerűen tudta kibökní a sok közül a hibás vagy hamis bankjegyet, aranyat vagy ezüstöt. Megbecsülhetetlen egy pénztáros s méltó arra az előléptetésre, melyet — reméljük — azóta meg is kapott.

Egy reggel — ugyanakkor, mikor Hervev a Beatrice második látogatását várta — pár perccel azután, hogy a tiszteletet gerjesztő, libériás kapus kinyitotta a külső ajtókat, ezzel adván tudtára mindenkinek, hogy jöhetnek: a széptehetségű pénztárosnak egy „Beatrice Clauson“ aláírást viselő ezerfontos utalványt nyújtottak be kifizetés végett.

Neki, nem lévén járatos a környékbeli társaságokba, Beatrice Clauson csak olyan név volt, mint más, és semmi különös figyelmet nem ébresztett benne. Tőle lehetett fiatal vagy öreg, szép vagy rút, csak folyószámlája fedezte légyen az utalványozott összeget. De gondolkozni tudó

fiatalember lévén, mégis szokatlannak találta, hogy egy úrhölgy ekkora összegért egyenesen csak a kiadó-pénztárhoz küld el.

Mielőtt tehát a szokásos „milyen pénzben tetszik?“-et elmondta volna, pénztárosunk figyelmesen, bár udvariasan nézett végig az utalvány benyújtóján. Csak annyit látott, hogy bizonytalan koru, fekete-ruhás nő áll előtte. Hogy „saját személy“ vagy csak „felmutató“-e az illető, azt nem ítélhette meg.

Kihajolt és a legudvariasabb hangon kérde, hogy Miss Clausonhoz van-e szerencséje.

— Nem, — felelt az asszony.

Mivel többet nem mondott, a fontos kérdés egyelőre elintézetlen maradt. A pénztáros úgy vélekedett, hogy a pénztári kezelés bizonyos apró részletekben tüzetesebben volna szabályozandó. Tétovázott. Nem volt ugyan erős meggyőződése az, hogy ez utalvány körül valami hiba van, de éleslátása sokkal jobban el volt ismerve, semhogy azt esetleg újra bebizonyítani nem iparkodott volna — annyival inkább, mert jól láthatta, hogy „felmutató“ ideges nyugtalansággal néz az órára.

Megkérte, hogy várjon egy pillanatig, oda-szólt a legközelebbi hivatalnoknak, hogy tartsa szemmel az asszonyt, bement a hátsó üvegajtón az igazgatókhoz s megmutatta az utalványt.

A gyanu ragadós. Az utalvány aláírását összehasonlították a Miss Clauson eredeti aláírásával, mely a bank névkönyvében megvolt, s a gyanu hatása alatt természetesen úgy találták, mintha a kettő nem volna egészen azonos. A pénztárosnak már dagadozott a keble: a főnökök helyeslően mosolyogtak.

A fiatalember visszatért helyére.

— A banknál szabály az, — mondá — hogy ily nagy összeg kifizetése csak úgy teljesíthető, ha az utalvány felmutatója igazolja magát.

S mialatt ezt mondá, sas-tekintetét merően függeszté az asszonyra.

Emez nagyon nyugtalannak látszott, az ajtó felé pillantott, s egy-két másodpercig nem felelt. Ez alatt az egy-két másodperc alatt a pénztáros büszke ember volt. Láttá a bűnösség tüneteit. Ezer fontját mentette meg a banknak. A főnőkök pedig még nagyobbra fogják becsülni, mint eddig. Boldog pénztáros!

De a vélt bűnös egyszerre csak megszólalt:

— Nem értem, hogy mit tetszik mondani. Talán legjobb volna, ha kimenne s beszélne Miss Clausonnal.

Ez szörnyű csapás volt, de még nem oszlott el minden reményt. A künn várakozó „Miss Clauson“ egyszerű bűntárs is lehet.

A pénztáros sohasem látta Beatricet s így nem is állapíthatta meg a személyazonosságot. Újabb jelentést tett főnökeinek s megütődve látta, hogy arcukon nincs többé helyeslő mosoly.

A jelentés hallatára egy őszbe csavarodott, finom, ildomos külsejű öreg úr föltette kalapját s kiment az utcára. Persze, hová ott találta Miss Clausont egy bérkocsiban az aranyhaju fiúcskával együtt.

Azzal a képmutatással, melyet, ha a kereszténység szelleme nem is, de az üzleti szellem szentesített, — fejezte ki meglepetését és nagy örömét, hogy Miss Clausont itt láthatja.

Bókolt neki, hogy milyen jó színben van — az öreg urak minden fiatal hölgynek bókolnak — s kérdezősködött derék barátja és szomszéd-

urai felől. Megjegyezte, hogy a napok már nem-sokára hosszabbodni kezdenek, megsimogatta a kis fiu fejét, jó napot kívánt Miss Clausonnak s visszatért a boltba.

Nem szólt a pénztárosnak, de valami jel-váltásnak *kellott* köztük történni, mert a fiatal-ember minden további akadékoskodás nélkül azt kérdezte Mrs Millertől:

— Milyen pénzben tetszik?

A banküzlet évkönyveibe ezuttal volt elő-ször bejegyzendő, hogy a fiatalemberre nagy ha-tással lehetett az, mikor főnökének szabadkő-művesi jeladását meglátta.

Mrs Miller azt kívánta, hogy ötszáz fon-tot aranyban, ötszázat pedig százfontos bankje-gyekben adjanak ki neki. A pénztáros kiolvasta a pénzt, de nem az ő szokott elevenségével és gyorsaságával. Mrs Miller a keblébe gombolta a bankókat, az arannyal teli erszényt pedig a ruhája zsebébe dugta, ahol is az minden mozdu-lásnál csaknem fájdalmat okozóan, de egyúttal megnyugtatóan ütődött a lábához.

Azután visszatért úrnőjéhez s beült a ko-csiba, mely a vasúthoz vitte ki őket.

Londonba váltottak jegyet s nők számára való kocsiba ültek, ahol egyedül lehettek.

A vonat elindult. Beatrice egy darabig szótlánul elmerengve ült helyén. Mrs Miller, a fiut ölében tartva, nézegette úrnője arcát. Bea-trice fölsóhajtott, fölemelte szemét s tekintetök találkozott.

— Utánunk fog jönni, — mondá reszketve.

— Igen, ha megtalálhat. Szegény drágám, ha nyomára akad, halálra üldözi... Elmegyünk valahova, ahol meg nem találhat. Ott aztan vá-

rakozunk addig, amíg többé nem háborgathatja önt, édes, jó úrnőm.

— Ah, mikor lesz az? — sóhajtott Beatrice.

— Amikor majd eléri a végzet. Amikor imádságom meg lesz hallgatva. Amikor halálra vált arcát fogja látni s megtudja, hogy már szabad.

— Csitt! Hallgasson. Hogy mer imádkozni egy embernek a haláláért? Még én sem tudnék ajkamra ilyen imádságot venni.

— Oh, drága jó úrnőm, az egészen más! Ön a maga érdekében imádkoznék, s azt nem hallgatná meg az Isten. De én önért imádkozom s meg fog hallgatni.

— Hallgasson, Sarah.

Beatrice mindig megfeddette cselédjét válaszos rajongásáért. De Mrs Miller annyira túl volt most már izgatva, hogy még úrnője parancsa sem volt rá hatással.

— Figyeljen, — mondá rezgő hangon, hogy még a gyermek is bámuló nagy szemekkel nézett rá, — a mult éjjel álmomban jelt láttam. Letekintettem valahonnan, s láttam magamat olyannak, amilyennek lenni rendeltetésem — rendeltetésem attól az időtől fogva, amikor még a világ meg sem alkottatott . . . ott, ahol nem vész el a féreg . . .

— Szegény Sarah, csillapodjék.

— Ahol nem alszik ki a tűz. Ott láttam magamat s ott láttam közelben őt is . . . Az Isten mindenható karja le fog sujtani, még pedig nemsokára — nemsokára.

Hangja olyan rezgő, szemének nézése olyan vad volt, hogy a kis Henry, aki mintegy lebüvölten figyelt rá, mint ahogy gondolkozni tudó

gyermekek szoktak, arra a következtetésre jutott, hogy baj van és sírva fakadt.

— No lássa, — mondá Beatrice szemrehányóan, — megijesztette a gyermeket.

Mrs Miller abban a nyomban elcsöndesedett. A rajongás tüze elhúzódott arcából s ő ismét a figyelmes dajka és hűséges szolgáló lett.

A vonat pedig sietve vitte tova a bujdosókat.

Bujdosók! Igenis azok voltak. A Hervey fenyegetése elevenre talált. Meggyőző erővel bírt. Beatrice pillanatig sem kételkedett abban az állításában, hogy bár törvényesen nem kényszerítheti őt arra, hogy vele éljen, a gyermeket elveheti tőle.

Elhatározta, hogy elbujdosik, nyomot sem hagyva maga után, elrejtőzik egy időre, hadd tegye meg távollétében az az ember a legrosszabbat, amit tehet. Ha elmondja rokonainak házasságának történetét, ő legalább meg lesz kímélve az elmondásától.

Hogy hova megy, abban még nem állapodott meg, de még ez éjjel kívül akart lenni Angolországban.

A kis fiu, mint rendesen, ha emberek közé került, a blacktowni váróteremben magára vonta a közfigyelmet. Oly nagy az érdeklődés, melyet egy ilyen tökéletes szépségű gyermek kelt, hogy minden nő s nem kevés férfi is megfordult és utána nézett. Az első állomáson egy hölgy, ki a kocsi ablakában meglátta, előhozta férjét az étteremből, hogy megmutassa neki a gyönyörű gyermeket. Fiatal asszony volt még, mert különben nem tette volna.

Bármily kellemes lehetett is ez a csodálat Beatricera nézve, Mrs Millert nagyon nyugtala-

nitotta. S amint a vonat ismét elindult, odafordult Beatricehez:

— Meg kell tenni, drágám. Meg kell tenni.

Beatrice, ki most a gyermeket ölében tartotta, erősen magához szorította.

— Nem teszem, nem tehetem, — mondá.

— Végignyomoznak bennünket utána az egész világon keresztül, — mondá Mrs Miller szomoruan.

— Oh, Sarah! Kegyetlen, nagyon is kegyetlen dolog lenne! . . . Nézze, fogjuk össze és takarjuk el.

Azzal összefogta a kis fiu aranyhaját, fölcsomózta a fejtetőre s egy hajtűvel megerősítette. Úgy tették rá azután a sapkát, s Henry ugyancsak furesa volt a kontyba csomózott hajjal.

De milyen szép volt ám akkor, midőn egy perccel utóbb, azt gondolván, hogy ez valami új neme a játéknak, lerázta fejről a sapkát, széjjel rázta a kontyot és — egy, kettő, három! ismét leomlott a csillogó aranyfelhő.

Újra összecsomózták. Ő pedig újra széjjelrázta — újra meg újra. Pompás mulatság volt ez a gyermeknek, de Beatrice félénk pillantásokat kezdett vetni cselédjére, ki baljóslatúan csóválgatta fejét.

— Utánunk lehet jönni akárhová — mondá.

Beatrice sóhajtott.

— Ma-holnap nagy fiu lesz, drágám, — szólt ismét Sarah. — S akkor úgyis le kell vágni. Ne kockáztassa most a nyugalmat. Nincsen ilyen haj több a három királyságban.

Különös, hogy olyan asszony léte, ki a végzetszerűségben oly rendületlenül hitt. Mrs

Miller mégis olyan higgadt és előrelátó tudott lenni nyugodt perceiben.

Beatrice összecsókolta azt a puha felhőt, s azt mondta, hogy biz az nagy bűn.

Sarah szó nélkül szedett elő egy ujságot meg egy nagy ollót.

Beatrice elfordult, hogy könyeit elrejtse.

Az elszánt Mrs Miller lyukat vágott az ujság közepébe, akkorát, hogy a fiu átdughatta rajta a fejét. Át is dugta s kitünően mulatott rajta.

— Tartsa a szélét, kisasszony, — mondá Sarah.

Beatrice félrefordított fejjel fogta meg reszkető kezével az ujság csücskét.

A kegyetlen munka elkezdődött.

Könyörtelenül, miként az Atroposz ollója, villogott a páros penge, s a fiu tündöklő fürtei puha tömegekben hullottak a kiterített *Times* hasábjaira. E világlap cikkei sohasem ragyogtak még ilyen aranyos fényben.

Csitt-csatt, csitt-csatt, szólt az olló, s minden csattogása egy metszés volt a Beatrice szívébe.

Öt perc alatt el volt nagyolva a munka s a Henry hajpompája örökre oda volt.

Beatrice valósággal zokogott. Összeszedett minden egyes arany-szálat, csókolta, siratta a roncsokat, s azután eltette ereklje gyanánt. Kebélére szorította elcsúfított kedvencét.

— Oh, szegény kis fiam, — mondá zokogva. — Szegény megnyírott báránycám! Oh, kegyetlenség volt, kegyetlenség . . . Lásd, milyen kegyetlen anyád vagyok én neked, kis madaram . . .

És egyre szorongatta magához a gyermeket

és siratta aranyos fürteit — e veszteséget, melyet a volt tulajdonos örvendezve látszott szemlélni. A kopaszság új érzés volt neki, s ebben a korban minden új érzés kellemes.

Egyszerre csak Beatricebe is valami új erős érzés látszott támadni.

— Anyád! — mondá, — anyád! . . . Ide hallgass, kicsikém, mond utánam: Anyám.

A gyermek mosolygott, kicsücsöritette ajkát, s első kísérletnek elég jól mondta ki e jelentős szót. Beatricenek a szeméből patakzott a könny. Szenvedélyesen csókolta össze-vissza a gyermeket.

— Mondd még egyszer... még egyszer... mindig! — kiáltá, — anyám, anyám, anyám!

A kis zsarnok, kiváló jókedvében lévén, hajlandó volt megtenni neki ezt az örömet, s Beatrice egész Londonig folyvást erre az egy szóra tanítgatta, megértetni iparkodva vele, hogy ezentúl így kell szólítania azt, akinek mostanáig az ő selypítő dadogásában Bébi nevet adott.

A vigasz, melyet e szónak gyors eltanulása a Beatrice szívének nyújtott, csaknem kárpótolta őt az olló kegyetlen pusztításáért.

III. FEJEZET.

A Talbert testvérek előtt valamennyi házi-bűn közül, melyek közé a cipőmegnemtörles is kiválóan tartozott, talán leggyűlöletesebb vétség volt az ebédnél való pontatlanság. Nem voltak bár éppen ingyencek, eledelőket a legtökéletesebben elkészítve szerették. A negyvenen túl levő agglagények legtöbbje ilyen. Horace és Herbert urak nagy gondot fordítottak konyhájukra, de meg is kívánták, hogy a lazactól fogva a sóig minden úgy kerüljön az asztalra, amint kell. Nyersbélűre hagyott burgonya például ismeretlen dolog volt a Talberték asztalán, s szigorú vizsgálat megindítására és esetleg a konyhai felszerelés részleges megújítására szolgáltatott volna okot.

Estélyeiken szabály volt az, hogy az asztali könyörgés után pár perc elteltével senkire sem vártak. Azt az elméletet állították föl, hogy több vendéget egy késedelmeskedő miatt megvárakoztatni illetlenség. Voltak ugyan rosszlelkű emberek, akik azt mondták, hogy a Talbert testvérek ezt a szabályt egy lord kedvéért megszegnék. De nem volt igazuk. Hercegen vagy legalább marokin alul barátaink senki fiára sem várakoztak volna.

Úgy, hogy midőn Whittaker a nagy haran-

got megkondította, jelezvén ezzel, hogy készen van a *lunch*, s tíz perc mult el anélkül, hogy Beatrice a vendégszerető hívásnak eleget tett volna, nem csoda, ha Horace és Herbert komolyan kezdtek nézni.

A leves az asztalon volt; Whittaker csöndesen várta gazdáinak parancsait. Régóta lévén a házban, ő is épp úgy átérezte a helyzetet, mint ők, s tekintete hasonlóan komoly volt.

Habár semmi oka sem volt arra a föltevésre, hogy Beatrice megsiketült, mégis azt az észrevételt kockáztatta meg, hogy miss Clauson nyilván nem hallotta a harangszót.

A Talbert testvérek jellemének legszebb oldala abban nyilvánult, hogy nálok az udvariaság mindig legyőzte az elvet. Az elv itt a portosság vala; ez meg lőn sértve, de egy darabig még türelmeskedni kellett.

Horace ellenezte a hívás ismételését, s tényleg várakoztak még öt percig, mielőtt Whittakert fölküldték, hogy Beatrice után tudakozódják.

Whittaker azzal a jelentéssel tért vissza, hogy Miss Clauson a dajkával és a kis fiúval együtt mindjárt a reggeli után elment hazulról s még nem jött vissza.

— Akkor a gyermek ebédje is elromlik, — mondá Horace szomoruan, mialatt leült s kikalazta a levest.

Horace, az ő nyájas szívével, mindenkit sajnálni tudott, aki rossz ebédre volt kárhoztatva.

Az ebéd ünnepélyes elköltése után a testvérek egy darabig még az ebédlőben várakoztak. Minden pillanatban várták, hogy Beatrice meg fog jelenni. Természetesen eszökben sem volt, hogy megszidják, de néhány szelid szóval meg

akarták feddeni — már csak azért is, hogy kimutassák neki, mennyire megronthat egy háztartást a pontatlanság rossz példája.

De mivel Beatrice csak nem jött, a jóakaratu kis lecke, melyet magokban elgondoltak, hangosan kifejezett ámulássá lett, hogy miért tarthat reggeli sétája ilyen sokáig. Talán elment valahová ebédelni. Vagy talán történt valami . . .

Éppen amint ez utóbbi föltevésre jutottak, Whittaker táviratot hozott be.

Beatricetől jött s így hangzott:

„Londonban vagyunk. Ne nyugtalankodjanak. Estére írok.“

A Talbert testvérek nagyon meg voltak lepve; váltig tűnődtek azon, hogy Beatrice mi dologban mehetett Londonba?

No, de bizonyosan nincs a dologban semmi rossz. Beatrice valószínűleg az atyjához ment. Lehet, hogy sir Maingay hirtelen megbetegedett. Sürgöny érkezett, Beatrice azt megkapta s meggondolatlanságában rögtön elsietett.

De miért vitte magával a gyermeket, meg a dajkát? Miért . . .

Itt már aztán a Talbert testvérek nem tudtak tovább menni, s nem volt más mit tenniök, mint az, hogy a reggeli postáig várakozzanak.

— Beatrice bizony világosabb táviratot is küldhetett volna, — mondá Horace még egyszer átnézve a táviratot.

— Úgy van, — mondá Herbert. — Még kilenc szót tehetett volna hozzá ugyanannyi költséggel.

— A táviratozás a mai kor egyik legbántóbb tüneménye, — folytatá Horace. — Az emberek csak úgy odavetik ezeket a rosszul fogal-

mazott, írásjelek nélkül való mondatokat, ahelyett, hogy tisztességes leveleket fogalmaznának. Ma már senkisé is tud megírni egy szép levelet.

Horacenak, kinek megvolt az a szép adománya, hogy gondosan és finomul kicirkalmazott, habár kissé hosszadalmas leveleket írt, természetesen visszatetsző volt korunknak az az irányzata, mely a levelezésben rövid, szakgatott mondatokra törekszik.

— Reményilem, nemsokára visszajön, — mondá Herbert. — Frank holnapután itt lesz.

— Most már jó egészségben van, nemde?

— Pompás egészségben. Legalább úgy gondolom.

— Akkor, úgy hiszem, ezúttal 58-ikival is tarthatjuk. A 47-iki már nagyon fogytán van.

Ne tessék ezt hitvány fősvénységre magyarázni. Csupán az a vigyázatosság volt ez, melyet okos embernek a pincéje fölött gyakorolnia kell. Aztán meg ki is panaszkodott volna e cserén? Az 1858-iki igen jó bor, sokan még jobban is szeretik, mint az 1847-ikit.

A Beatrice kilátásba helyezett levele reggel csakugyan megérkezett.

Horace olvasta el először. Arca tökéletesen elvesztett minden kifejezést.

Másodszor is elolvasta, mielőtt odaadta volna az aggódó Herbertnek, ki bár leolvasta bátyja kifejezéstelen arcáról, hogy valami különösnek kellett történni, legtávolabbról sem sejtette a valót.

Ime, itt a levél:

„Kedves nagybátyáim!

Ama sok szivesség után, melyet irántam tanusítottak, hálátlan lennék, ha egy pillanatig

is tovább hagynám önöket aggodásban, semmint módomban van. Tegnap délután sürgönyöztem, hogy láthassák, hogy semmi bajom sem történt.

Alig tudom, hogy mit mondjak önöknek. E pillanatban semmi inertséget sem hozhatok föl annak igazolására, amit tenni szándékozom. Nem adhatok magyarázatot.

Mikor házukba jöttem, azt reméltem, hogy otthonomnak fogom azt tekinthetni, mindaddig, amíg önök szivesek lesznek megtartani. Most pedig úgy találom, hogy kénytelen vagyok önöket elhagyni s külön otthont alapítani magamnak.

De ami több, el kell hallgatnom, — legalább egy darab ideig, — hogy új otthonom hol van. Eddigelé egyébiránt magam sem határoztam el. Csak annyit mondhatok, hogy nem Angolhonban lesz. Még azt sem mondhatom meg, hogy miért kell ennek így lenni.

Meg fognak-e valaha bocsáthatni?

Kérem, ne aggódjanak miattam. Vénülni kezdek már, s tudok magamra vigyázni. Különben is velem lesz Mrs Miller, meg a kis Henry is és így életem nem lesz unalmas.

Ha nem ígérhetem meg azt, hogy holléte-met tudatom önökkel, azt legalább megteszem, hogy olykor-olykor hírt adok magamról.

Kérem, mindenre, ami szent előttük, ne iparkodjanak nyomomra akadni, de gondoljanak, — ha lehet, — nyájas szívvel szerető, de boldogtalan unokahugodra:

Beatricere.“

— Mit jelent ez, Herbert? — szólt Horace siri hangon.

— Mit jelenthet? — adta vissza a kérdést Herbert.

Hosszasan bámultak egymásra, érezve, hogy ily előre nem látott katasztrófa nem fordult még elő, amióta a világon uriemberek és hölgyek léteznek.

Az ő unokahuguk, önönmaguknak női mása, megtestesülése mindannak, a mi, véleményök szerint, a jónevelésü, jószármazásu nőt teszi — ez követett el ilyen menthetetlen csínyt.

Borzasztó, igazán borzasztó.

Újra meg újra elolvasták a levelet, taglalták az egyes mondatok, az egyes szavak értelmét; de ezzel a taglalással nem mentek semmire. Új világításban iparkodtak tehát Beatricet lelki szemeik elé állítani — másként, mint amilyennek eddig ismerni vélték.

Habár a Talbert testvérek egyike sem érezte soha a „gyöngéd szenvedély“-t, sokan úgy vélekedtek, hogy ha az a szenvedély a kettő közül valamelyiket megrohanná, mindenesetre Herbert lenne az áldozat. Özvegyszerű, másodszor is belépni óhajtván a házasság szent kötelékébe, figyelmét mindenesetre a fiatalabbik testvérre irányozta volna, mint aki hajlíthatóbb anyagból volt, semmint az idősebbik.

Volt is valami homályos hagyomány, amely szerint Herbert egyidőben kissé gyöngéd szemmel nézett bizonyos fiatal hölgyre s ha Horacedicséretes önzéssel hamarjában közbe nem lép s csírájában nem fojtja vala el az egészséget, most neki, Horacénak, egyedül kellene élnie az oak-buryi nagy házban s egymaga viselné a háztartás összes gondjait.

Igen érthető tehát, hogy Herbert volt az első, ki a talányt a regényes oldaláról iparkodott szemügyre venni.

— Nem gondolod, — mondá, — hogy Bea-

trice valami . . . valami boldogtalan vonzalmat táplált, amelyet mi nem helyeseltünk volna?

— Hogyan volna az ilyesmi lehetséges?

— Mi lehetetlennek tartottuk volna azt is, hogy ily módon hagyjon el bennünket.

Ez az érv hatással volt Horacera. Komolyan vette fontolóra a dolgot.

— Nem, — mondá azután, ítéletet hirdető bíró módjára, — nem lehet. Beatrice sohasem árulta el ilyesminek legcsekélyebb jelét sem. Boldognak és elégedettnek látszott. Étvágya, úgy hiszem, igen jó volt.

— Mindig, — erősíté Herbert.

— Aztán meg, ki is lenne? Ő teljesen ura cselekedeteinek, s ha férjhez óhajtana menni, nekünk abba semmi beleszólásunk sem volna. Beatrice tökéletesen képes arra, hogy saját akaratára legyen. Bizonyosság rá a pénz hevertetése.

Horace sohasem tudott megfélemlkezni a bankároknak ajándékba adott hét százalékról.

Herbert, bátyja felfogásának engedve, el ejtette a boldogtalan vonzalom elméletét, s más magyarázaton kezdett tanakodni.

— Csak azt szeretném tudni, — mondá hosszas szünet után szomorúan, — vajjon nem értettük-e mi félre Beatrice jellemét?

— Majdnem attól tartok, hogy úgy van, — mondá Horace.

— Olyan nyugodtnak és elégedettnek látszott, — sóhajtott Herbert. — Nyilván azoknak az idegen embereknek a követelése, a gyermek miatt való aggodalom zavarta meg.

— Ezzel, úgy vélem, közelebb sejtessz a valóhoz, — mondá Horace. — Lehetséges-e, hogy erre az eszelős . . . nem nevezhetem másként...

erre az eszelős elbujdosásra az az aggodalom ösztönözte, hogy elveszik tőle a gyermekeket?

Most Herberten volt az ellenmondás sora: — Beatrice olyan bizonyos volt annak idején abban, hogy a követelésből semmi sem lesz! S a következés igazat adott neki s bebizonyította éleslátását.

Így tanakodtak, okoskodtak, érveltek a Talbert testvérek hosszasan, de sehogysem találtak rá a valóra. Még csak elméletet sem voltak képesek fölállítani. Már pedig elmélet híján lenni nagyon kellemetlen dolog.

Végre Horace fölállott.

— Itt tenni kell valamit, — mondá határozottan.

— Úgy van, — erősíté Herbert kérdő hangon.

— Nekem úgy tetszik, — folytatá Horace, — hogy mi igen szerencsétlen helyzetben vagyunk. Ez a titokzatos elmenetel a legsajnosabb következményeket vonja maga után. Tennünk kell valamit, ami pedig bizonyára kínos lesz mind a kettőnkre nézve.

— Csak nem akarsz megbízni valakit, hogy kinyomozza?

— Semmi esetre. Beatrice ura a maga cselekedeteinek s odamehet, ahova neki tetszik. Én inkább csak a magunk helyzetére gondolok. Ez a helyzet pedig elviselhetetlen lesz, ha a dolog köztudomásra jut.

— Hogyan segíthetünk rajta? Tudja az egész háznép, hogy Beatrice elment és semmi podgyászt sem vitt magával.

— Éppen erre gondoltam, — mondá Horace szelid diadalmasan.

Csöngetett s behivatta a szobaleányt.

— Jane, — mondá neki. — Miss Clausont Londonba hívták. Legyen olyan szíves, rakja bele a ládáiba azokat a holmikat, amikre hosszas látogatása alatt szüksége lehet. Rakja össze a dajka- és a gyermekholmit is.

Jane bókkolt és kiment.

De a következő pillanatban ismét visszajött s azt kérdezte, hogy hány ruhát volna legjobb a ládádba rakni.

— Két nappali és két estély-öltözéket, — felelt rá Horace minden gondolkozás nélkül.

Herbert váltig csodálta bátyja nagy szellemét, mely a helyzet magaslatára tudott emelkedni.

Jane most meg azt tudakolta, hogy melyik ruhákat? Hát természetesen, hogy a két újat. De aztán még mit? A fekete selymet, a fekete csipkét, a zománcsal diszített magas derekat, a brokát-felsőruhát, vagy mit?

Pillanatnyira még Horace is meg volt akadva. De azután összeszedte magát.

— Fölmegyünk és segítünk, — mondá.

Fölmentek a Beatrice szobájába s szemüvegöket orrukra csiptetve, kétoldalt álltak a nagy láda mellett, gondosan ügyelve a csomagolásra.

Nagy kedvelői voltak bár az ilyes munkának, ma semmi élvezetet sem találtak benne. Alig mertek egymásra is nézni. Szégyelték magukat, mint minden becsületes ember, kit a körülmények hazugságra kényszerítenek.

A csomagolás véget ért. Janet ekkor megbízták, hogy rakja össze a dajka és a gyermek ruháit maga. Ezeknek a kiválogatására már nem volt szükséges felügyelniök.

Nemsokára lehozatták a ládákat, föltétették a kocsira s elhajtottak vele.

Ügyesebben már nem lehetett volna megcsinálni a dolgot. Még Whittaker is teljesen tévedésbe volt ejtve.

A Talbert testvérek behajtottak Blacktownba s a ládákat letették a bizományi rakárba.

— No lásd, — mondá Horace, amint a lovakat hazafelé fordította, — Beatrice tényleg Londonba utazott. Hosszabb ideig fog ott maradni, tehát szüksége van holmaira. Minden nő így volna ezzel.

— Minden szavad a legtisztább igazság, — mondá Herbert vigasztalóan.

De azért szörnyen föl voltak indulva mind a ketten — annyira, hogy teljesen megfeledkeztek a Frank küszöbön levő látogatásáról, mely csak másnap reggel jutott eszükbe, amikor már késő lett volna sürgönyözni.

IV. FEJEZET.

Frank Carruthers, szívében az „örökké fakadó remény“-nyel, miként unokabátyáinak előre bejelentette, a reggeli vonattal érkezett meg Blacktownba. Kissé meg volt lepve, midőn a számos testvérpárt nem látta a pályaudvaron, sem pedig künn nem várakozott rá a kocsi.

Béerkocsiba ült tehát s egyenesen áthajtatott Oakburybe.

Whittaker nyitott neki ajtót.

— Jól vannak mindnyájan, Whittaker? — kérde vidáman, de a feleletet már nem hallotta, mert Horace és Herbert abban a pillanatban jelentek meg s barátságosan szorítottak vele kezét.

Bevezették az ebédlőbe s ott ismét kezét fogtak.

— Nos, hogy vagytok? — kérde Frank.

A Talbert testvérek azt felelték, hogy nagyon jól vannak, de ünnepélyes arcuk mégis azt árulta el Franknak, hogy valami baj történt.

Vajjon mi hibát követhetett el a szakács?

— Hát Miss Clauson . . . Beatrice? — folytató Frank a kérdést látszólag könnyedén, de alig várhatva, hogy megnyiljék az ajtó s belépjen rajta Beatrice.

A Talbert testvérek szomoruan néztek össze.

— Beatrice, — mondá Horace, — nincs ... itt ...

Hangja olyan ünnepélyes volt, hogy a fiatal-ember ereiben megfagyott a vér.

— Azaz, hogy nincs itthon ... sétálni ment, ugyebár? Várom kell az üdvözléssel.

A testvérek szemei összenéztek, mintegy tanácsot kérve egymástól.

— Beatrice tegnap Londonba ment! — mondá Horace.

Frank rendkívül meglepettnek látszott.

— Londonba ment! Hiszen csak pár nappal ezelőtt jött el Londonból! ... Visszatért az atyjához?

Frank máris mentséget keresett Beatrice számára. Kérdésére baljóslatu csend következett.

— Történt valami? Baj van? — kérdé tovább nagy izgatottsággal.

— Kedves Frank, — mondá Horace, — valóban történt valami, még pedig különös valami, de ez oly szorosan családi ügy, hogy gondolkoznunk kell rajta, vajjon közöljük-e veled. Pedig jó tanácsodnak talán hasznát vehetnők.

Frank most már komolyan megijedt.

— Hiszen én is a családhoz tartozom, — sietett megjegyezni.

A Talbert testvérek kétkedően rázták fejüket. Nem voltak ebben egészen bizonyosak. A „család“, a külvilággal szemben, két tagból, vagy Beatricet is számításba véve, három tagból állott.

— De más, sokkal határozottabb jogom is van megtudni, hogy mi történt, — mondá Caruthers kinos bizonytalanságban vergődve. — Semmi ok sincs rá, hogy eltitkoljam ... Szerettem Beatricet az első naptól fogva, a mikor találkoztunk. Egyetlen reményem, vágyam az,

hogy nőmmé tehessem őt... Követelem tehát a jogot, hogy mindent megtudhassak, a mi reá vonatkozik.

A Talbert testvérek arca olyan meglepetést árult el, mely világosan bizonyított amellet, hogy halvány sejtelmök sem volt a fiatalember udvarlásáról.

— Szent Isten, Frank! — kiáltott föl Horace.

— Igen. Az őszön, mielőtt innen elmentem, megvallottam neki szerelmemet s kértem, hogy adja nekem a kezét. Megtagadta. Most ismételni akartam kérésemet.

— Visszautasított? — kérde Horace.

— Vissza, — mondá Frank szomoruan. — De mi történt? Az isten szerelméért, mondjátok meg.

— Herbert, — szól Horace, — úgy gondolom, ez a körülmény megadta a rejtély kulcsát. Herbert bólintott.

— Micsoda rejtélynek micsoda kulcsát? Édes jó embereim, nem látjátok, hogy örültté tesztek? — mondá Carruthers.

— Beatrice tegnap elment. Ma reggel ezt a levelet kaptuk tőle.

Horace átadta Franknak a levelet s mialatt ez elolvasta, a Talbert testvérek félrevonultak és suttogva beszélgettek.

A fiatal ember meglepetését szükségtelen leírni. Miként unokabátyjai, ő is csak így kiáltott fel:

— Mit jelenthet ez?

Horace és Herbert előre jöttek.

Herbert szólott. Miután a kérdésnek ismét a regényes oldala került felszínre, helyes volt, hogy ő legyen a szónok.

— Frank, — mondá — eszünkben sincs, hogy balul ítéljünk felőled, de az a körülmény, hogy Beatrice téged visszautasított s te azzal a szándékkal jöttél ide, hogy kérésedet megújítod, azt a gondolatot ébreszti bennünk, hogy ő te előled menekült el. Mi magunk az ilyen dolgokhoz keveset értünk, de hallottunk már fiatal lányokról, a kik elbujdostak, hogy a kiállhatatlan... hm, hm, hogy is mondjam csak?...

— Üldözéstől meneküljenek, — egészíté ki Horace.

— A kifejezés talán nagyon erős kissé. Én enyhébbet szerettem volna használni. De ez természetesen olyan dolog, a mit a saját lelkiismeretteddel kell tisztába hoznod.

E szónoklat alatt Frank hol az egyik, hol a másik testvérré bámult. Azután ideges kacajban tört ki.

Bármennyire gyötrődött is Beatrice miatt, a helyzet mégis sokkal furcsább volt, semhogy nevetés nélkül állhatta volna meg.

— Nincs ezen semmi nevetni való, Frank, — mondá Horace.

— Örültség, tiszta örültség az egész, kedves barátaim, — mondá Carruthers. — Hát olyan embernek látszom én, a ki egy leányt kiállhatatlan üldözésnek tesz ki?... A manóba is! Büszkébb ember vagyok én, mint ti. Beatrice maga engedte meg, hogy eljőjjek. Talán úgy is tudjátok, hogy abban egyeztünk volt meg, hogy együtt jövünk el Londonból...

A Talbert testvérek valóban emlékeztek arra, hogy Beatrice mondotta ezt nekik, s azonnal belátták új elméletök alaptalanságát. Alázatosan meg is követték Frankot. Finomabban

senki sem tudott bocsánatot kérni, mint ezek a mi barátaink.

Azután ismét meghányták-vetették az egész dolgot, de a legcsekélyebb eredmény nélkül.

Frank nem szólt sokat. Magányra, csöndes gondolkozásra volt szüksége.

Ezalatt a kocsi a ház elé állott.

— Bocsáss meg, hogy nem küldtük elibed a kocsit, — mondá Horace. — Az van a dologban, hogy az utak nagyon sárosak, s nem lehetett volna a kocsit idejére megtisztíttatni, hogy használhassuk.

— Hová mentek? kocsikázni?

— Látogatásokat teszünk.

Frank elcsodálkozott s úgy vélekedett, hogy az adott körülmények közt ezt a társadalmi keletetességet bizvást el lehetett volna halasztani.

— Kínos, felette kínos kötelesség, — mondá Horace, — de érezzük, hogy meg kell tenni. Körül kell mennünk ismerőseinkhez s értésökre adnunk, hogy Beatrice Londonba ment, beváltandó egy régi ígéretét, melyet egy családnak tett, hogy hosszabb időre meglátogatja. Más módot nem tudunk arra, hogy a kérdezősködéseknek és pletykának elejét vegyük.

Frank csak most fogta föl Horace lelkének egész nagyságát.

A Talbert testvérek elhajtottak s amennyire az idő kiadta, betértek mindenkihez, akire csak gondolhattak. Meglátogatták Lady Bowkert, aki gyermekkoruktól ismerte őket; meglátogatták Mrs. Catesbyt, e büszke, de nyájas modoru, gazdag és fényes összeköttetésekkel dicsekvő özvegyet, ki különösen a művészi társaságokat kedvelte; meglátogatták Purtonékat, Fletcherékat s

még sok előkelő és néhány egyszerüen csak gazdag családot.

Kedvencei lévén a hölgyvilágnak, a látogatásra engedett idő legutolsó pillanataig folytatták körutjukat. Azután hazahajtottak, s azzal a megnyugvással tértek be házukba, hogy minden lehető megtettek arra nézve, hogy fátyolt vessenek Beatrice menthetetlen lépésére.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

V. FEJEZET.

Frank Carruthers, mikor Horace és Herbert a kötelesség hívó szavának engedve, elmentek, megkérte őket, hogy hagyják nála a Beatrice levelét. S mivel teljesen bebizonyította a családi tanácsba való fölvételének jogosultságát, kérése teljesített is.

Kezébe vette a levelet, bement a könyvtárszobába, s mély gondolkozásba merült a történetek fölött.

A kérdés, amelyet meggondolnia kellett, az volt, hogy minő hatalmas ok lehetett az, amely Beatricet ilyen lépésre kényszerítette?

Horace elbeszélte neki, hogy egy Rawlings nevű ember mint követelte magáénak a Beatrice által örökbe fogadott gyermekeket, mint fenyegetőzött a törvényes lépések megtételével, s mint maradt aztán a régiben az egész dolog.

Ebből Frank megértette azt, ami néhány nap óta szintén nagyon nyugtalanította, hogy tudniillik Beatrice miért jött el oly hirtelen Londonból, holott ígérete szerint együtt kellett volna Oakburyba jönniök.

De mostani eltűnésének okát ez nem magyarázhatta volna meg. Rawlingsék már nem követelték a gyermekeket, vagy legalább elhallgattak.

De különben is, amint ő Beatricet ismerte, ez inkább harcolni, semmint futni lett vona kész.

A gyermek dolgának tehát semmi köze sines a kérdéshez, vagy legalább ennek az oknak a fejtegetése egyelőre mellőzhető.

Herbert olyasmire is célzott, mintha valami szívbeli vonzalom lehetne a dologban. De Frank, meg lévén győződve arról, hogy Beatrice semmi képp sem terhelhető ily gyanuval, ezt az okot is mellőzte, hanem a föltevést egyenesen szentségtörésnek tekintette.

Frank kiváló képességü, józanul gondolkozó nőnek tartotta Beatricet, aki előre tudja látni bárminő lépésének a következményeit. Beatrice semmiesetre sem cselekedett volna úgy, amint cselekedett, anélkül, hogy előbb jól meg nem fontolta volna, hogy ily lépés mi mindent von maga után.

Nem holmi regényes, kisleánvos szeszély vagy hóbort ösztökélte őt arra, hogy rokonainak házáat, második otthonát elhagyja; nem különködés tétetett vele egy ily meggondolatlannak látszó lépést.

Bármilyen oka volt is, az az ok mindenesetre alapos volt.

Beatrice boldogtalan. Maga mondja levelében. Valami veszély fenyegette talán? Szerencsétlenség készül reá lecsapni? De minő veszély? Minő csapás? Miért nem lehet mellette ő, Frank Carruthers, hogy megvédje, oltalmazza?

A jóságos egek tudják legjobban, hogy megtenné és nem kívánna érte jutalmat!

Frank fájdalmasan sóhajtott. Boldogtalanak, lesujtottnak érezte magát.

Ebben a szobában keseregte volt el első bá-

natát. Abból már kiépült, s azzal a reménynyel biztatta magát, hogy az imádott leány végre mégis az övé lesz.

S ime, eljön és nem találja többé.

Beatrice elment — szó nélkül — senki sem tudja hova — senki sem tudja miért!

S neki éreznie kell, hogy Beatrice valami fenyegető veszedelem elől menekül, s ő nem tudhatja, hogy mi az! . . .

Frank Carruthers bizony nagyon boldogtalan volt.

Olyan hírrrel jött most ide Beatricehez, melynek ez, csak mint egyszerű barátnője is, mindenesetre örvendett volna. Londonban nem szólt neki róla s nem is akart szólni mindaddig, amíg ténynye nem vált az, ami akkor még csak készülöben volt.

Carruthers évek óta szorgalmasan dolgozott és egyszerűen élt, s a pénz, amit megtakarított, nem csekély összeg volt. Évek óta gondolt az irodalomra, mint életpályára, s terve most a megvalósításhoz állt közel. Politikai cikkei figyelmet gerjesztettek. Jelentékeny publicisztikai állással kínálták meg. Egy kézírata pedig, amelytől sokat remélt, szedés alatt volt.

Elég kiváló hírnév, ha nem is valami rendkívüli vagyon várt reá.

Mindezt el akarta most mondani Beatrice-nek, mielőtt Oxfordba visszatér, hogy ott ügyeit lebonyolítsa s végképp búcsút vegyen a klasszikai várostól.

És ime, valahányszor ajkához akarja emelni az öröm poharát, a sors keze kiüti kezéből.

Meg kell találnia Beatricet. Bármily szent is Horace és Herbert előtt a leánynak az a kívánsága, hogy ne keressék. Frank érezte, hogy

ez nem tartozik ő reá. Természetesen nem fog annyira lealacsonyodni, hogy rendörkémhez folyamodjék, de a mit maga erejéből megtehet, hogy e titok fátyolát föllebentse, azt meg fogja tenni.

Beatrice eltűnése ő előtt sokkal komolyabb színben tűnt föl, mint nagybátyái előtt.

Frank elhagyta a könyvtár-szobát, hogy megtekintse a Beatrice arcképét. A leánynak egy igen szép képe függött a szalonban. Frank odament, sokáig állott a kép előtt, attól a szent érzettől áthatva, hogy ez a föld legszebb leányát ábrázolja, méltót arra, hogy egy férfi érette éljen vagy érette haljon.

Azután visszafordult a könyvtárszoba felé.

Amint a folyosón keresztülment, különös látvány tárult szeme elé.

Whittaker, a kifogástalan, méltóságos Whittaker, fekete ruhába bujtatott tagjainak minden egyes körvonalában a legnagyobb felháborodás nyilatkozásával állott a főbejárásnál, amelyre testének egész súlyával nehezedett, míg jobb keze valami különös tárgygyal bíbelődött, mely lehetetlenné tette azt, hogy az ajtót egészen becsukja.

Közelebbi vizsgálódás meggyőzte arról, hogy az a különös tárgy, mely az ajtó közé szorult, egy vaskos sétabotnak körülbelül három hüvelyknyi vége; hitvány valami, de a másik vége, úgy látszik, elég hatalmas kézben volt ahhoz, hogy az öreg cseléd minden erőfeszítése hiábavaló legyen.

Whittaker pöfögött, dohogott, — a haragtól talán még jobban, mint az erőlködéstől. Becsületos ábrázata olyan vörös volt, mint a mérges pulyka-kakas taraja.

És Frankban azt a tudatot, hogy a Talbert-házban most valami rendkívüli dolog történik, főképp az ébresztette, hogy e tiszteletreméltó agg háznagyot ilyen szokatlan bajban látta.

— Mi az? — kérdé odamenve az ajtóhoz.

— Egy ember, Mr. Carruthers, — pöfögött Whittaker.

— Mit akar?

— Miss Clausont kereste, sir. Azt mondtam neki, hogy elutazott.

— Hát aztán — kérdé Frank, kit a dolog érdekelni kezdett.

A helyzet ezalatt az ajtón kívül és belül álló két ember közt változatlan maradt.

— Kérdezte, hogy hol találhatja. Azt mondtam neki, hogy nem tudom.

— Hát aztán?

— Hazug gazembernek nevezett, Mr. Carruthers, — mondá Whittaker iszonyu felháborodással és olyan halk hangon, mely világosan bizonyította, hogy mennyire röstelli a dolgot. — Hazug gazembernek, sir!

Az ismétlés csaknem siránkozóan hangzott.

— Nyissa ki az ajtót... hadd nézzek a szeme közé, — mondá Frank.

— Nem tenném, Mr. Carruthers, ha önnek volnék... Úgy gondolom tettelegességre akar vetemedni.

— Ne törődjek vele, nyissa ki csak az ajtót... Velem szemben nem fog tettelegességre vetemedni. Ön pedig a hátam mögé húzódhatik.

Tekintve azt a körülményt, hogy Mr. Carruthers neki csak a válláig ért, Whittaker ezt az utóbbi megjegyzést gúnynak magyarázta. De engedelmességhez lévén szokva, kinyitotta az aj-

tót s Frank egy körülbelül maga-korú emberrel állt szemközt

Erős, izmos alkatu ember volt ez, a legutolsó divat szerint öltözve — sokkal keresettebben, semhogy igazi úrnak látszott volna.

Természetesen Maurice Hervey volt.

Hervey, miután Beatricének a kitűzött időn kívül még huszonnégyszáz órát engedett, most be akarta váltani fenyegetését, hogy ő keresi föl. Azt ugyan nem várta, hogy látni fogja, nem is állapított meg valaminő tervet az esetre, ha Beatrice makacs találna lenni; de tudta, hogy megjelenésével rá fog ijeszteni.

Csak mikor Whitakertől azt hallotta, hogy elutazott, ötlött elméjébe az a gondolat, hogy Beatrice szökés által akarja kijátszani.

Ez aztán kihozta sodrából, gorombáskodott az öreg cseléddel s midőn ez úgy felelt neki vissza, a mint úri cselédnek ilyen körülmények közt felelnie kell, tudniillik egyszerűen becsapta előtte az ajtót, Hervey bedugta botját az ajtó és az ajtófél közé.

Hervey ránézett Frankra; Frank, legtávolabbról sem sejtve, hogy ennek az embernek a létezése minő jelentőséggel bír reá és Beatricere nézve, ránézett Herveyre.

— Nos? — kérdé hidegen.

— Ismételni óhajtók néhány kérdést, melyet e szolgálóhoz intéztem, mikor olyan gorombán csapta be orrom előtt az ajtót, — mondá Hervey.

— Én pedig ismételni óhajtom a szolgáló feleleteit, melyeket ön oly gorombán fogadott, — mondá Frank.

— Nem tudja, hol van?

— Ha Miss Clausont érti, nem.

Hervey tétovázott.

— Nem Mr. Talberthez van szerencsém?
— kérdé.

— Nem, — mondá Frank hidegen.

— Mr. Talbert nyilván megadhatja a kívánt felvilágosítást?

— Nyilván. De úgy vélem, tudni akarja majd, hogy ön mi okból kérdezi.

— Megvárom.

— Nem hiszem. Nincs ugyan hatalmamban, hogy újabb eljövetelet megakadályozzam, de itt nem fog várni.

Hervey mérges pillantást vetett rá.

— Talán meg akarja kísértetni, hogy kitegyen? — mondá kihívóan.

— Dehogy, — viszonzá Frank szelíden. — Ön természetesebb, mint én; legalább húsz fonttal nehezebb s tökéletes egészségnek látszik örvenni. Dehogy teszem . . . Hanem egyszerűen elküldök az istállóhoz, hogy oldják el a kutyaikat, vagy talán beküldök a faluba a konstáblerért. Egyebet nem szándékozom tenni.

Hervey dörmögött valamit, a miről Frank tudta, hogy káromkodás. Azután megfordult, mintha engedni akarna a Frank intésének.

Egyszerre csak mást gondolt s visszajött.

— Tudja Mr. Talbert az unokahúga címét? — kérdé.

Frank egy pillanatra csaknem rosszul érezte magát. Az idegen úgy iparkodott föltenni a kérdést, mintha semmi mellékjelentése nem volna; de ez nem sikerült. Franknak megsúgta valami, hogy ez az ember, bárki legyen is, tudja, hogy Beatrice — megszökött.

— Nem, — mondá, egyenesen a szeme közé nézve emberének, — nem tudja.

Hervey szó nélkül fordult meg s ballagott el.

Frank zúgó fejjel járkált föl és alá a könyvtárszobában. Homályosan sejtett valamit, nem a valót, de valamit, ami bizonytalan aggasztó voltával még rettenetesebb volt a valónál. S amint e sejtelem feltámadt benne, rögtön árulóvá lett, átpártolt Beatricehez, készen arra, hogy védelmezze őt, s a nagybácsikat kijátsza.

Megállt az ajtóban s előhívta Whittakert. Whittaker előjött.

— Derekasán bánt el azzal a fickóval, Mr. Carruthers, — mondá helyeslően.

— Gondolja, Whittaker? . . . Nézze, ha önnek volnék, nem szólnék a dologról az uraknak.

— Sir, — viszonzá Whittaker elfogódott hangon, — röstelleném csak szóvá is tenni a dolgot. Mr. Talbertnek és M. Herbertnek nagyon zokon esnék az a tudat, hogy a cselédjüket olyan gyalázó szóval illették.

— A szolgálóknak sem szólnék, Whittaker.

— Sir! — kiáltott föl Whittaker, a legnagyobb meglepetés hangján.

— Ah, elfelejtettem, hogy kivel beszélek . . . Bocsásson meg, Whittaker, — egészen elfelejtettem.

— Valóban elfelejtette, sir, — mondá Whittaker igaz méltósággal.

Hanem azért — ha egyébért nem: hogy megmutassa, mennyire nem tart haragot, — elfogadta azt az aranyat, melylyel Frank megkínálta.

Frank visszaesett töprenkedésébe.

Ki ez az ember, aki erőnek erejével tudni

akarja, hogy Beatrice hol tartózkodik? Nem is nézve azt, hogy Whittakerrel szemben milyen gorombán viselte magát, Carruthers megérezte rajta, hogy nem abból az osztályból való, amelyből Beatrice a barátait szerzi. Csak amolyan futtatott arany, nem tizennyolc karátos, az bizonyos.

Horace és Herbert uri embereknek látszanak, akár divatos öltözetet vennének magukra, akár rongyokat, — habár ez utóbbit sohasem eselekedték. S hasonlóképp volna a dolog, — mint Frank Carruthers elég szerényen hozzá gondolta — ő vele is.

De ez a fickó!

Egyszerre csak Frank fölriad komor tűnődéséből.

Miért eresztette el azt az embert? Miért nem kényszerítette, hogy mondja meg, mi célból kívánja tudni a Beatrice címét.

Föltette kalapját s szaladva ment ki az útra s tovább az ösvényen, abban a reményben, hogy utóléri emberét. Egészen a faluig szaladt, de sehol sem látta.

Hervej egy arramenő bérkocsira kapott föl s most már Blacktown felé járt, azzal a kellemes gondolattal foglalkozva, hogy Beatricet őt ugyancsak a karó közé szorította azzal, hogy hirtelen eltűnt.

Most már az a gondolata volt, hogy bár csak beérte volna a pénzzel s lemondott volna a bosszúról. A tizenkilencedik században a bosszúállási kísérlet, száz eset közül kilencvenkilencben meghiúsul.

VI. FEJEZET.

Frank Carruthers nem találta ugyan meg azt az embert, akit keresett, de talált egy másikat: Mr. Mordlet.

Mr. Mordle és *tricycle*-je ugyanis egy meglehetősen nagy csoport falusi népnek a közép-pontját képezték egy helyen, ahol Frank megállott.

A vasparipának valami baja esett, Mr. Mordle, vidáman mosolygó arccal, mintha egy megfeneklett *tricycle* a legnagyobb és legváratlanabb áldás volna, mely papot csak érhet, vizsgálgatta a kerekeit, küllőit, csavarjait, láncait.

A nézők különféle tanácsokat kockáztattak, melyek egy részét a falusi élcsugalmazta.

Megsántult — vigye a lódoktorhoz“ . . .

„Abraak kellene a szegény párának“ . . .

„Gyűjtsen alá, tisztelendő úr“ . . . stb. stb.

Mr. Mordle jó lélekkel fogadta a nyájabeliek tréfáit, de egyszerre csak, amint föltekintett, Carrutherst pillantotta meg a nézők közt.

Rögtön otthagyt a megbénult masinát, s a két jóbarát melegen szorította meg egymás kezét.

— Ni, — szólt a tisztelendő, nyájához for-

dulva, — vigye el valaki a házamba ezt a holmit.

Azután visszafordult Frankhoz.

— Ön pedig kedves barátom, jöjjön velem, s csevegjünk. Hallottam, hogy lejön a héten. Gyerünk a lakásomra.

Karonfogta Frankot s magával hurcolta.

— Nem adhatok mást, mint egy csésze teát, — folytatá, — meg egy pipa dohányt. Ezért rossz, ha egyházi állást foglal el az ember. Nem kínálhatom meg a vendégemet egy pohár pálinkával, — csak esteli tíz óra után. Ellenség találna betoppanni.

Vidáman! csacsogott s úgy látszott, hogy pompás jókedvben van. Ez pedig azért volt, mert bizonyosra vette, hogy Carruthers nem jött volna el másodszor Oakburybe, ha Beatrice még mindig olyan elérhetetlen volna, mint a fiatalember az első pillanatban gondolta.

Világos: Frank csak azért jött el most, mert bizonyos abban, hogy második kísérlete sikeres lesz.

— Roppant sok a mondani valóm, roppant sok, — darált a jó pap, amint szobájába beléptek. — Fanshawe barátom azt írja, hogy ön abbanhagyta a tanítást. Erről bővebb részleteket akarok hallani. De várjon, amíg a tea elkészül . . . Látott már engem teát főzni?

S hozzáfogott a nagy munkához.

— Csodálatos valami ez a téa, — folytatá. — Az olcsó tea jelentékeny előmozdítója a kereszténységnek. Valóságos áldás.

A már gőzölgő kis üstöt egészen rátette a tűzre.

— Én — én, Sylvanus Mordle, rájöttem a modern tea-főzés nagy hibájára. Az emberek

ma is úgy főzik a teát, mint hús esztendővel ezelőtt, mikor hét shilling hat penny volt az ára: minden személyre egy kávéskanállal s egyet ráadásnak. Én az árkülönbözet szerint szaporítom az adagot.

S azzal csakúgy öntötte a teát a kannába s rázúdította a forró vizet.

— Most még két perc s aztán: tölts! . . . Kóstolja csak.

Frank gyönyörködve szemlélte az eleven, fürge, kedélyes lelkipásztort. A tea természetesen nagyon jó volt.

— Most pedig, — mondá Mordle, hosszú lábait elnyújtva, — halljuk az ujságot.

Frank a teafőzési művelet alatt elgondolkodott. Fölfogta, hogy segítségre van szüksége — hathatósabbra, mint aminőt Horace és Herbert nyújthatnak, kiknek egyetlen gondolata az volt, hogy eltitkolják az ismerősök előtt Beatrice megszökését. Tudta, hogy Mordle hű és igaz-lelkű s megőrzi a titkot.

Azt is remélte, hogy megtudhat tőle némely útbaigazító részleteket Beatrice mindennapi élete felől az utolsó pár hónapból. Elmondott tehát neki mindent — mindent.

S amidőn ezt elmondta, Frank Carruthers azt látta, amit kevesen láttak ezen a világon: azt tudniillik, hogy tisztelendő Sylvanus Mordle a megtestesült szomorúság és lelkifurdalás vala.

Ez az átváltozás természetesen megdöbben-tette a fiatal embert.

— Folyvást nyomta a lelkemet azóta, — mondá Mr. Mordle csüggetegen.

— Mi nyomta a lelkét? Az Isten szerelméért beszéljen, ha adhat valami fölvilágosítást.

— Nagyon helytelenül cselekedtem. Nem lett volna szabad engednem... És mégis megtettem. Nem tagadhattam meg neki.

— Mit tett meg? Mit nem tagadhatott meg? Szedje össze magát és beszéljen világosan.

Mordle erőt vett magán s elmondta Franknak a blacktowni kirándulás egész történetét.

Frank, ki pár órával ezelőtt minden részletét hallotta a Rawlings-féle követelésnek, könnyíteni iparkodott barátja lelkén s ez valamennyire sikerült is. De azt ki nem verhette a Mr. Mordle fejéből, hogy a Vörös macskában tett látogatás okvetlenül összefüggésben van a leány szökésével. Frank csak nagynehezen csikarhatta ki tőle azt az ígéretet, hogy nem fog töredelmes vallomást tenni a Talbert testvéreknek.

Elhatározta, hogy fölkeresi azt az asszonyt, akit Beatrice meglátogatott, megtudja tőle, hogy mi történt találkozásuk alkalmával.

Szinte hajlandó volt visszatérni a Horace eredeti elméletére, hogy Beatrice azért bujdosott el, hogy kedvencét el ne vehessék tőle. Talán az ember, akivel Whittaker küzködött, valami ügyvédnek a kiküldöttje volt. Beatrice ama titkos látogatásának talán az volt a célja, hogy a törvényes föllépést késleltesse.

Ha így van, akkor különös lépése egyszerű meggondolatlanság, s végre is szerencsés fordulatot fog venni a dolog.

Erőnek erejével el akarta magával hitetni, hogy ez a rejtély helyes magyarázata. De mégsem hihette. Nem, e titkzatosság alatt többnek, sokkal többnek kell lappangani, s Frank érezte, hogy az az idegen, akit látott, mindent tud.

Keserű szemrehányást tett magának kába-

ságaért, hogy olyan könnyű szerrel eresztette el azt az embert.

Az estebéd szomoruan folyt le e nap a Talbert-házban.

Frank nem látta házigazdáit, amíg a harang az ebédlőbe nem szólította. Látogatásaik olyan sokáig tartottak, hogy túlságos sietséggel kellett az ebédhez átöltözniök, nehogy magok essenek a pontatlanság bűnébe, ami csaknem annyi lett volna, mint erkölcsi öngyilkosság.

A társalgás, míg Whittaker a szobában volt, természetesen erőltetetten folyt. Frank elmondhatta nekik, hogy életében milyen változás van készülöben, de mivel folyvást arra gondolt, hogy vajjon Beatrice mikép fogadta volna ezt a hírt, előadása teljesen nélkülözte az ő szokott eleven-ségét.

Horace és Herbert kissé meg voltak lepve. Annak a reménynek adtak kifejezést, — de olyan hangon, mely inkább kétely kifejezésére lett volna alkalmas, — hogy ez a változás javára fog szolgálni Franknak. Bizonyosat a bizonytalanért földadni, kockáztatott dolognak látszik, de hát Frank legjobban tudhatja a maga dolgát, — oly megjegyzés, melyet Mr. Carruthers magában helybenhagyott.

Egészen összevágott a házat ért csapással az a körülmény, hogy az 1858-as palack valami módon fölrázódott s a bor felhősnek, hogy ne mondjuk: zavarosnak tetszett. De Franktól biz' az lehetett akármilyen is.

Semmit, vagy majdnem semmit sem beszéltek a csemege alatt a legutóbbi sajnálatos eseményről. Frank szomoruan, hallgatagon ült helyén. Mindenféle magyarázatokon törte a fejét, folyvást kapcsolatba hozva Beatrice eltűnését az-

zal az emberrel, aki ma délután itt járt, meg a Vörös macskában tett látogatással.

A Beatrice kedvéért most már Frank csupán a maga szakállára dolgozott. Horace és Herbert ki volt zárva a vizsgálatból.

Mogorvasága rosszul esett házigazdáinak s midőn kínálásukra kijelentette, hogy nem iszik több bort, azt indítványozták, hogy menjenek át a szalonba. Frank szívesen járult hozzá az eszméhez: ott legalább esőndesen ülhet és nézegetheti a Beatrice arcképét.

— Fogtok-e még további lépéseket tenni? — kérde.

— Nem hiszem, — mondá Horace. — Alaposan megbeszéltük Herberttel a dolgot, s arra a meggyőződésre jutottunk, hogy itt már semmi tenni való sincs. Sokaknál jártunk ma délután, mindenütt azt a benyomást hagytuk, hogy Beatrice látogatóba ment.

— Felette kínos kötelesség volt, — mondá Herbert, — de éreztük, hogy teljesítenünk kell. Magunknak is tartoztunk azzal, hogy elejét vegyük a pletykának.

— Bizonyos vagyok benne, hogy Frank is teljesen fölfogja a helyzetet, — mondá Horace.

Frank ajkán gúnyos mosoly jelent meg.

— Valóban igen kínos föladat lehetett! — mondá. — Úgy érezhattétek magatokat, mint két spártai ifju, kiknek a ruhája alatt róka mardossa a testüket.

— Igen, — mondá Herbert egyszerűen, — valóban úgy éreztük magunkat.

— Gyakran hallottam alkalmazni ezt a hasonlatot, — mondá Horace, — de hatalmas volta sohasem tűnt föl annyira, mint most.

Carruthers elnevette magát — igazán nem

tehetett róla. A Talbert testvérek meglepetten néztek rá. Semmi okot sem tudtak ily derűlt-ségre. A fiatalember ajka maró gúnyra akart nyilni, de elhallgatta, s a következő percben örült is, hogy nem szólt.

Két szelid, nyájas arcu embert sebzett volna meg vele, akik kétségkívül épp oly kevésbé voltak képesek fölfogni azt a kint, melyet neki a Beatrice elmenetele okozott, mint ahogy neki sem volt érzéke ama következményeknek a fontossága iránt, amelyeket ők oly nagy áldozattal iparkodtak elhárítani.

Az, hogy ki miként fog föl valamely eseményt, szervezet, nevelés, szoktatás dolga.

Whittaker épp ekkor hozta be a teát, s mikor körüladta, Franknak ideje volt örülni, hogy az imént befogta a száját.

De a balsors még mindig nem vette le súlyos kezét a Talbert-házról. Frank, amint karjával egy véletlen mozdulatot tett, fölborított egy findzsát, melynek forró tartalma végigömlött ama gyönyörű asztalkák egyikén, melyek a Talbert testvérek szívének büszkeségét, hölgyismérrőseiknek pedig irigysége tárgyát képezték.

A spártai ifjuról és a rókáról mondott hasonlat még jobban látszott most illeni Horacera és Herbertre, amint mosolyogva biztosították Frankot, hogy nem tesz semmit, éppen semmit. Még csak segítségért sem csöngettek.

Ez azonban azért volt, mert Whittaker, aki tanuja volt a katasztrófának, máris útban volt a szerencsétlenség színhelye felé egy nyaláb puha törlőruhával a karján. Olyan gyöngéden nyomogatta, szárítgatta, törülgette az asztalt, mint ahogy egy anya végezné bőrbajban szenvedő gyermekének mosogatását.

Horace és Herbert nézegették egy darabig s azután, nyilván úgy vélekedve, hogy látszólagos egykedvűségök már eléggé megnyugtatta Frankot, szintén hozzáláttak a dörzsölgetéshez és törölgetéshez. Hegybe sodorították a pohártörlőik csücskéit s beledugdosták minden egyes szögletbe és közbe, épp úgy, mint a tiszta dajka, ki a gondjaira bízott kisednek a szemét tisztogatja s fülét kotorgatja.

Franknak pedig ez egész idő alatt ott kellett állnia s éreznie, hogy milyen bárdolatlan gonosztevő volt ő. Megkönnyebbülten sóhajtott föl, mikor Whittaker összeszedte a törölőruhákat s kivonult.

A társalgás lanyhán folyt. Az asztallal történt baleset háttérbe látszott szorítani Beatricet. Az első bánatot semmi sem oszlatja el olyan biztosan, mint a második. Frank érezte, hogy Horace és Herbert még folyvást arra a szerencsétlenül járt butodarabra gondolnak.

És igaza volt.

A következő pillanatban Horace kiosont a szobából, s egy kis üveg politurral meg egy darab flanállal jött vissza. Komolyan és szakértően kezdte fényesíteni karcsu-lábu kedvencét.

Ezt már nem állhatta tovább Frank. Van határa a bűnbánásnak is, s ezt a kitartás szabja meg. Idegei a mai nap eseményei következtében túlságosan feszültek voltak, s érezte, hogyha még tovább nézi Horace urat, falrengető kacajba fog kitörni.

— Nem mehetnénk szivarozni? — mondá.

— De igen, — mondá Herbert, ki most már sokkal nyugodtabb volt az asztal felől. Átkísérte Frankot az ebédlőbe, ahová nemsokára Horace is követte őket. Félreismerhetetlen politur-sza-

got hozott magával, úgy, hogy Frankban a lelki-mardosást folyvást ébren tartották a szagláló idegei.

— Még egy másik kínos kötelesség is vár teljesítésre, — mondá Horace, cigarettre gyújtva.

Frank nem gondolhatott mást, mint azt, hogy ez a közelebbről meg nem határozott kínos kötelesség ismét csak az asztallal van kapcsolatban.

— Kötelességünk, — folytatá Horace, — tudatni a történeteket Sir Maingayvel.

— Természetesen. Ő az atyja.

— Úgy van, közölni kell vele. S úgy véljük, hogy ezt a közlést legjobb lesz élőszóval megtenni. Holnap fölrándulunk Londonba s meglátogatjuk.

Frank ezalatt mindenféle mentségeken gondolkozott már, hogy hamarosan elutazhassék. Érezte, hogy bár nagyon szerette Horace és Herbertet, állandó társaságuk a jelen körülmények közt okvetlenül félőrültté tenné.

Készségesen ragadta hát meg a kínálkozó alkalmat.

— Veletek megyek, — mondá.

A Talbert testvérek tiltakoztak, de Frank rendületlen volt.

— Kedves jó embereim, — mondá, — kitértam előttetek a szívemet. Megmondtam nektek látogatásom igazi okát. Hogyan maradhatok hát itt, ha Beatrice elment?

Horace és Herbert engedni voltak kénytelenek. Abban állapotok meg, hogy holnap mindnyájan Londonba mennek, Frank azt ajánlotta, hogy elutazás előtt tudakolják meg, vajjon Beatrice vett-e ki pénzt a bankból.

Igy tehát másnap a városon keresztül ment, Horace és Herbert betértek Furlong és társaihoz s meggyőződést nyertek arról, hogy unokahugok ezer fontot vitt magával.

Mikor a bankból kijöttek, Frankot sehol sem találták. A fiatal ember teljes öt percig várakoztatta őket, mielőtt megjelent. Betért — ugymond — a másik utcába, hogy megnézzen néhány ódon érdekes blacktowni házat. Valójában pedig odajárt a Vörös macskában, beszélt az öreg fogadósnéval, aki megmondta neki derék barátjának, Mrs Rawlingsnak a címét.

A Talbert testvérek szintén megmondhatták volna ezt neki, de Frank nem akarta tőlük kérdezni.

Mivel a kocsis is velök volt, hogy a vasutról hazavihesse a kocsit meg a lovakat, a Talbert testvérek nem közölhették Frankkal a bankban tett látogatásuk eredményét. Csak akkor mondták meg neki, mikor a vonaton ültek.

Frank szomoruan vette tudomásul ez újabb adatot. A nagy összeg, melyet Beatrice magával vitt, arra mutatott, hogy hosszú ideig szándékozik odamaradni.

— Nem kérdeztétek, hogy milyen számai voltak a bankjegyeknek? — kérdé.

A Talbert testvérek nem kérdezték.

— Én megkérdeztem volna. Az első bankjegy, amelyet fölvált, nyomra vezethetne, s meg tudhatnók, hogy hol van.

— Nekem ez sohasem jutott volna eszembe, — mondá Herbert őszinte csodálattal.

Horace nem szólt. Lelkiismerete azt súgta, hogy bizony neki sem jutott volna ilyesmi az eszébe, de méltósága nem engedte, hogy ezt elárulja.

Londonban az utitársak elváltak egymástól. A Talbert testvérek elmentek az ő megszokott fogadójukba, Frank meg, ki teljesen szabad és független akart lenni nyomozásaiban, a magáéba.

Másnap a Talbert testvérek fölkeresték Sir Maingay Clausont, Frank pedig megtalálta a Gray Street 142. számú házát, melyben a Rawlings Testvérek hentes-üzlete volt.

Mrs. Rawlingsot kereste, s mivel nem tudta, vajjon Mrs John vagy Mrs Joseph-e a keresett, meg kellett magyaráznia, hogy azzal a Mrs Rawlings-szal kíván beszélni, ki a mult napokban Blacktownban volt. Az Mrs John volt. De Mr. és Mrs John nincsenek itthon, nem is jönnek haza legalább egy hétig. Hogy hol vannak, azt senki sem tudja pontosan. Nyilván ismét a gyermeköket keresik valamerre.

Frank tehát kénytelen volt a kutatást elodázni. Nagyon nehéz volt a szive. Úgy tetszett, hogy csakis a bankjegyek számainak prózai nyomán fog ráakadhatni. Most már sajnálta, hogy Horacenak és Herbertnek egyáltalában eszébe juttatta ezt.

Lement Oxfordba és elintézte ügyeit, ahogy csak lehetett. Megegyezett a Mordle barátjával Mr. Fanshaweval, hogy vegye át a tanítványait.

Annyira képtelennek érezte magát a munkára, hogy valósággal örült, hogy új foglalkozása csak félév múlva kezdődik, úgy, hogy könyve kivételével, mely sajtó alatt volt, semmi más dolga nem lesz, mint Beatrice föl kutatása.

VII. FEJEZET.

Frank Carruthers, egy-két sikertelen kísérlet után végre megtalálta Mrs John Rawlingsot, ki épp akkor, midőn fiatal barátunk hozzá beköszöntött, nagy munkában volt az izletes kolbászok kötözgetésével. Megtudván azonban, hogy a látogató négy szemközt kíván vele beszélni, megtörölte kezeit s fölvezette emeleti lakásának csinosan, ha nem is éppen finom izléssel berendezett társalgó-szobájába.

Carruthers, miután bevezetésül dicsérőleg nyilatkozott a szoba csinosága felől, rátért látogatása céljára, a Beatricere vonatkozó kérdésekre.

Igenis, Mrs. Rawlings csakugyan volt Blacktownban s a Vörös macskában volt szállva. Ő, vagyis inkább a férje, egy kis fiúcskában a saját elveszett gyermekökre vélt ismerni. Egy reggel aztán egy úrhölgy kereste föl. Nem mondta meg, hogy kicsoda, de sugár, fiatal nő volt, igen szép, szürke szemű, gyönyörű ruhában, szóval: valóságos uri hölgy. Szegényke! valósággal az volt: úri hölgy.

Megmondaná-e, Mrs Rawlings, hogy mit beszéltek egymással? Ah, dehogy! Soha!

A jó asszony behunyta a szemét, összeszorította az ajkát s lassan, ünnepélyesen rázta a

fejét, — mindezzel azt akarván jelezni, hogy ama párbeszéd titka örökre el van zárva szívének legszentebb rejtekébe.

Mrs Rawlings valóban meg akarta őrizni a Beatrice titkát, s ha nem faggatták volna, bizonyára meg is őrizte volna híven. De szerencsétlenségre, egyike volt azoknak, akiknek küzdelembe kerül egy titkot magokban tartani, nemcsak egészen, hanem apró részleteiben is, amelyeket akarata ellenére is kicsusztat a száján. Mrs Rawlings úgy volt ennek a titoknak a Frank kérdései ellen való megóvásával, mint aki dunát akar begyömöszölni egy útiládába: amint egyik részét lenyomta, a másik kidagad.

A „szegényke“ szó máris a legmagasabb fokra csigázta föl a fiatalember kíváncsiságát, ki bizonyosra vette, hogy itt okvetlenül megtudhat valamit.

Van-e neki joga kikutatni azt, amit Beatrice rejtegetni kívánt? Úgy gondolta, hogy van. Igazán, önzetlenül szerette, — oly önzetlenül, hogy elbujdosásának okát nem a maga érdekében iparkodott megismerni, hanem azért, hogy segítséget nyujthasson neki, ha kell.

Igen, annak a férfinak, aki szeret, joga van megtudni mindent arról a nőről, akiről azt hiszi, hogy viaszonszereti. De különben is, lekötelezte Beatrice valamikép ezt az asszonyt a titoktartásra? Frank alig hihette ezt. Azt gondolta, hogy Mrs Rawlings, mint sokan teszik, nagy titkot csinál holmi jelentéktelen dologból. Beatrice talán pénzt adott neki, hogy álljon el képtelen követelésétől, s ő most szégyenli bevallani.

— Nézze, — mondá Carruthers, — meg kell tudnom minden áron, hogy mi történt ama hölgy és ön közt. Figyelmeztetem, hogy a titko-

lózással éppen neki árthat legtöbbet. Abból pedig, ha megmondja az igazat, semmi baj sem lehet.

Mrs Rawlings ismét behunyta a szemét és rázta a fejét.

Frank tovább, újra meg újra unszolta. Ő csak őrizte, óvta a titkot, de olykor valami vi-
gyázatlan szóval kiszalasztott egy-egy részletecs-
két. Elannyira, hogy Frank arra az alapos meg-
győződésre jutott, hogy Beatricet valami nagy
fájdalmas kényszer vezette volt ehhez az asz-
szonyhoz.

Azt kezdte hinni, hogy Mrs Rawlings, ha-
bár még azt is tagadja, hogy a nevét tudja, tel-
jes fölvilágosítást adhatna neki Beatrice elszöké-
séről.

— Meg tudná mondani, hogy hol találha-
tom? — kérdé. — Figyelmeztetem, hogy ha tar-
tózkodása helyét eltitkolja előttem, ezzel olyan
bajt okoz neki, amely talán sohasem lesz jóvá-
tehető.

Komolyan, megkapóan beszélt, szemét me-
rően függesztve az asszony arcára. Tekintetéből
iparkodott kiolvosni, hogy van-e tudomása Bea-
trice hollétéről, vagy nincs.

Mrs Rawlingst hirtelen ihlet szállta meg.
Hentesnek is épp úgy lehet ihlete, mint poétá-
nak . . . Lám, ez a fiatalember, ez a hevesvérű
ifju volt az oka minden bajnak és szégyennek...
minek hát titkolni előtte bármit is?... Hátha
igaza van, s a hallgatásból kiszámíthatatlan baj
származik?

— Meg akarja találni? — kérdé Mrs Raw-
lings. — Nem tudja, hogy hol van?

— Meg, meg akarom találni! Nem lesz
nyugtóm addig, amíg meg nem találom.

Hangja és szavai megerősítették Mrs Rawlingst abban, hogy jól sejtett. Fölállott és igazi meghatottsággal mondá:

— Igen, uram, menjen és keresse föl. Menjen és tegye azt, amit tennie kell. És ha igazi férfi, lelkiismerete meg fogja súgni, hogy mit kell tennie . . . Óh, uram, tegye jóvá a hibát, amíg még lehet . . . az élet bizonytalan. Az ilyen bűnök még a halottas ágyon is üldözik az embert . . .

A bámulat kifejezése, melyet a fiatalember arca eleinte öltött, rémületre változott.

— Tovább, tovább . . . — mondá izgatottan.

— Talán igazságtalan is vagyok ön iránt, — folytatá az asszony, — s ön talán nem tudott mindenről . . . Ő azt mondta, hogy a gyermek titokban született . . . Ön talán sohasem tudta ezt . . . De most menjen, keresse föl, és tegye jóvá azt, amit lehet. Nem nekem kell ezt mondani, de mi mást kívánhat feleségeül egy úriember, mint egy olyan szép, gyönyörű, büszke arcu fiatal teremtetést . . . Istenem, Istenem, mennyit szenvedett, szegényke! . . .

Frank olyan sápadt volt, mint a kísértet. Belefogózott az asztalba, hogy el ne essék.

Mrs Rawlings ránézett, s látta, hogy rögtönzött szónoklata megtette hatását.

— Nono, ne vegye olyan nagyon a szívére, — mondá nyájasan. — Hiszen lehet, hogy önnek is van mentsége. Az öregeknek nem kell ám a fiatalokról nagyon szigorúan ítélniök.

— Mondjon el mindent, amit önnek mondott, minden szót, — dadogott Frank.

Rákényszerítette volt ezt az asszonyt, hogy

adja ajkához a keserű poharat, — fenékiig akarta üríteni.

— Óh, a szegényke, elmondott nekem mindent. Elmondta, hogy kellett neki ezt a titkot elárulnia, mikor az uram el akarta tőlem vétetni a gyermekeket. Vértzett érte a szívem. Elmondta, hogy senki sem tud a gyermek születéséről s neki most világ tudtára kell adni a dolgot, hacsak én nem segítek rajta. Elmondta, hogy mint vágyódott a gyermeke után s mint csinálta ki, — nem tudom, mi módon, — hogy mindig mellette, vagy a közelében lehessen . . . Óh, istenem, olyan gyönyörű szép gyermek! olyan gyönyörű . . .

— Hol találhatom? — kérde Carruthers, habár most már nem remélte, hogy megtudhatja.

— Hol? Azt gondolom, ott a gyermek körül, Blacktown táján. Ön tudja a nevét. Én nem tudom . . . De meg fogja tenni azt, amit kell, ugyebár?

— Meg, — mondá Frank, — meg fogom tenni azt, amit kell. Köszönöm a szívességét. Isten áldja meg.

Kiment a szobából s eltávozott. Mrs Rawlings visszatért szorgos munkájához. Nem tudta sem a mostani látogatónak, sem a Blacktownban látott fiatal hölgynek a nevét, de mai napig is, ha eszébe jut a fiatalember sápadt arca, melyet nyilván a lelkimardosás tett olyanná, boldoggá teszi az a tudat, hogy néhány igaz szívből eredt, okos szó, habár csak olyan közönséges asszony mondta is, mint ő, diadalra segítette a jót a gonosz fölött, jóvá tett egy hibát s boldogságára vált egy asszony-társának.

Vajha sokan esnének ilyen tévedésbe. Nagy vigaszt lehetne belőle meríteni.

Derék, jó asszony! Hanem hát vegyünk tőle búcsút s reméljük, hogy a hentes-üzlet tovább is gyarapszik.

De Frank! A szegény Frank, kit a nyomozás ilyen keservre juttatott. Ki megtudta a valónak azt a felét, mely egy szokásos mondás szerint, gyakorta súlyosabb, mint az egész! . . . Frank ballagott, ballagott, ki a Gray Streetből, odább, nem ügyelve arra, hogy hová megy.

Az a fájdalom, melyet most érzett, egészen új volt életében. Mikor, mintegy három hónappal ezelőtt Beatrice azt mondta neki, hogy nem szeretheti, a csapás, — tudjuk, — fájdalmas volt, de azért Beatrice tovább is megmaradt neki Beatricenek. Akkor még volt remény is, — az ilyen esetekben mindig van.

De most nincs semmi! Vége mindennek.

Keserűen kacagott, amint visszagondolt azokra a hosszú órákra, amelyeket annak a kutatásával töltött, hogy mi oka lehet a Beatrice úgynevezett kórságának, szenvtelenségének, a világ iránt való közönyösségének. Most már megtalálta a betegség csiráját. Nem csoda, ha hideg és tartózkodó volt — ilyen titokkal a kebelében, ilyen rettegéssel a feje fölött. Szegény leány! Szegény leány!

Frank most már láthatta, hogy a gyermek hogyan került a házba. Természetesen a Mrs Miller segítségével. S most meg tudta magának magyarázni azt a különösséget is, melyen eddig hasztalan töprenkedett. A dajka, mikor őt azzal biztatta, hogy reméljen és várjon, azt mondta neki, hogy Beatrice öt évekkel ezelőtt az éhhaláltól mentette meg; holott Horace meg azt mondta volt neki, hogy Mrs Millert idegenül fogadták a házba. De nem kutatta volt a dolgot.

Az a különös magaviseletű asszony megígértette vele, hogy várni fog. Várni — mire? Nem várhatott semmire. Még ha, — mint megvetően föltette magáról, — képes volna is anyyira megfélekedezni férfi voltáról, hogy Beatricet még ezek után is nőül vegye: tudta, hogy maga Beatrice fog közöttük olyan gátat emelni, amelyen sohasem hatolhat át.

Nem kárhoztatta. Tudta, hogy Beatricének az élete gyászba van borulva a történetek miatt. Nem volt miért vádolnia, nem volt miért követdobnia reá.

Beatrice nem iparkodott az ő szerelmét megnyerni. El sem fogadta, mikor följánlotta neki. S Frank jól tudta, hogy miért. De azt is tudta, hogy Beatrice szereti — szereti, de sohasem akar övé lenni.

Ez a gondolat félőrültté tette. Egyetlen barátja sem ismert volna rá, amint sötét homlokkal, nehéz fejjel ballagott tova a londoni külváros csöndes utcáin.

De miért ez az elbujdosás? Semmi új aggodalom, semmi új veszedelem nem fenyegette. Vagy talán mégis azért szökött el, mert ő Oakburybe volt jövendő? Attól félt, hogy nem lesz képes ellentállani s egyik szavával szerelmet kell vallania, a másikkal pedig kijelentenie, hogy közöttük a szerelem lehetetlen? . . .

Nem. Hiszen egy szavával meggátolhatta volna az ő lemenetelét. Sőt majdnem hívta is. Beatrice nem előle menekült.

Ekkor eszébe jutott Franknak az az ember, aki Beatricet kereste. Összeborzadt s az ajkába harapott — maga sem tudta, miért. De első gondolata az volt, hogy föl kutatja azt az embert s megtudja tőle, miért kereste Beatricet?

Azután ismét mást gondolt. Nem fogja fölkeresni. Az semmi olyat sem mondhat neki, amit még tudnia kellene. Azok után, amiket ma hallott, minden újabb értesülés csak még boldogtalanabbá tehetné.

Az ő számára nincs már egyéb, mint a rideg, kemény munka. A munka — ez a legnagyobb áldás, mely az embernek adatott.

Igy ballagott tovább, tovább, csaknem sirva fájdalmában, csaknem őrjöngve tehetetlenségében, hogy a dolgokon nem változtathat, és — bármennyire megingatta is a talapzatot, melyen bálványa állott — folyvást úgy gondolva reá, mint arra a nyugodt, szép, nemes tartású leányra, akinek ismerte, akit szeretett, az egyetlenre a világon, kire a rágalomnak nem volna szabad szavát fölemelni.

Mielőtt céltalan barangolása véget ért, hangulata szeliddé, szánakozóvá lett. A harag egyszerűen eloszlott. Csak Beatricere és fájdalmára gondolhatott. Csak azt kívánta, hogy láthassa és megmondhassa neki, hogy van valaki, aki mindenkor testvére lesz.

Az a szilaj elhatározás, hogy eltűnésébe nem fog olyan csöndesen belenyugodni, mint nagybátyái, tovatűnt. Föl akarja keresni. Oda akar hozzá menni, megfogni kezét, megmondani neki, hogy ismeri titkát, tettel, tanácssal segíteni, s ha lehet, meggyógyítani szenvedéseit.

De most már tudta, vagy tudni vélte, hogy mennyi az, amit az élettől még várhat s ez szomorú árnyéka volt annak, amit még csak pár nappal ezelőtt is remélhetni gondolt.

Nem, nem kárhoztatja. Hiszen nem vétett ellene.

VIII. FEJEZET.

Elhatározni valamit, megfogadni, hogy fölkeres az ember egy leányt, aki nyomtalanul eltűnt — és meg is találni: két különböző dolog. A világ meglehetősen tágas helyiség, s a véletlen találkozások nem olyan közönségesek, mint a jóhiszemű regényolvasóval elhitetni szeretnék.

Ezt tapasztalta legalább két ember, akik különböző okból, de egyaránt buzgón fáradoztak azon, hogy a szökevényt megtalálják. Maurice Hervey volt az egyik, Frank Caruthers a másik.

Hervey, ki miután egy Oakburyban tett második látogatás alkalmával valamiképp kisütötte, hogy Beatrice a gyermekekkel és a dajkával együtt Londonba ment, sietve búcsúzott el Blacktowntól s visszatért a fővárosba. Minél tüzetesebben vizsgálta a helyzetet, annál világosabbá lett előtte, hogy — az ő kifejezésével élve, — karó közé van szorulva.

Amíg Beatrice eltitkolhatja előtte hollétét, addig ő teljességgel tehetetlen. Nyitva áll ugyan előtte a bosszu, de azt szörnyű drágán kellene megfizetni. Bármilyen édes volna is valami, ha nagyon sokba kerül, nem ér semmit. Elmehet bátran Sir Maingay Clausonhoz s vejének jelentheti ki magát. Elmehet azokhoz a Talbertekhez

s bebizonyíthatja nekik, hogy feleségül vette az unokahugukat, mikor ez még alig volt több, mint iskolás-leány. De mi haszna lenne ebből? Nyilát különé vele, s tegezésben nem maradna több. Beatricet megváltoztatja ezzel, de a pénzét nem veheti el. Világot ismerő férfiakkal lenne dolga, nem pedig egy gyenge nővel, akit nyilvános gyalázattal rémíthet.

Neki *egy* portékája volt eladó: a hallgatás. S erre csak egy vevő volt: a felesége. Ezzel úgy alkudhatott, hogy neki legyen előnyös a vásár, de mihelyt más piacra viszi az árúját, az csaknem teljesen elveszti értékét.

Aztán meg, ott volt az az átkozott záradék, az öreg Talbert végrendeletében. Hervey könnyen bebizonyíthatná azt, hogy Beatrice az ő neje, de ezzel azt is bebizonyítaná, hogy Beatrice mint kiskoru, gyámjainak beleegyezése nélkül esküdött meg vele s ez esetben a nevezett gyámok azt tehetnék a vagyonnal, amit akarnak. Valószínűleg vetnének neki évenként kétszáz fontot, ameddig félreáll az útból. De mi az az évi kétszáz font, midőn tudjuk, hogy ha ő nem akart volna erőnek erejével a porba hajtani bizonyos büszke fejet, tízszer annyit is kaphatott volna?

Miért is nem vette el a pénzt s állott el a bosszútól?

A Beatrice szökése, habár nem furfanggal történt, remek sakkhúzás volt, olyan, mely kezét-lábát megkötötte ellenfelének. Hervey vad haraggal nézett elibe annak az időnek, amikor a körülmények arra fogják kényszeríteni, hogy elfogadja a legjobb ajánlatot, amelyvlyel kínálják.

Jól tudta, hogy abban a pillanatban, amiut Beatrice összeszedi bátorságát arra, hogy föltárja övéi előtt a valót, — abban a pillanatban, amint

meg meri vallani ifju-leánykori tévedését és szembe mer szállni a szégyennel és gáncscsal, mely reá várhat: az ő hatalmának azonnal vége szakad. Multhatatlanul szükséges tehát, hogy föl találja Beatricet és reá nézve kedvezőbb alapon kezdje vele újra az alkudozásokat.

A józanabb megfontolás és az a kockázat, hogy mindent elveszíthet, hajlandóvá tette arra, hogy csekélyebb fokra szállítsa alá követeléseit. Elfogad ezerötszáz fontot, sőt neje jövedelmének a felét is, s ha Beatrice követeli, rálép akár a törvényes válás útjára is. Hallgatni fog mindaddig, amíg a hallgatás jobban kifizeti magát.

Hátha holthírét költené magának s megvárná, míg Beatrice második házasságra lép? Akkor volna még csak uralma fölötte! De hogy ezt elérhesse, talán évekig kellene hallgatnia és várakoznia s addig is meg kellene valamiből élnie. De talán Beatrice az előbbi tapasztalatok után nem is menne többé férjhez... Akármint lenne is, pénztárának jelenlegi állapota tiltakozott a várakozásra alapított terv ellen.

Segítséget, amit erővel ki nem csikar, nem várt tőle. Kegyelemre nem számított. Hiszen ő sem adott. Sötétté tette életét; megrabolta ifjúkori éveit édességöktől; kizsákmányolta haszonlesően azt a regényt, mely minden fiatal leánynak a szívében megvan, s azután kitepte beiőle és megsemmisítette; megmondta neki durván, kiméletlenül, hogy csak azért vette nőül, hogy pénzt szerezhessen hamis váltóinak visszaváltására és a büntetés kikerülésére.

Hervey jól tudta, hogy mit tett, s tudván ezt, meg sem kísérelte, hogy kedveskedéssel áltassa, mikor Blacktownban összemérték az erejüket. Beatrice arcának komor kifejezése meg-

vető módon és elég világosan adta volna értésére, ha még nem tudta volna, hogy tőle kegyelmet nem várhat s hogy mint párbajt vívó ellenségek állnak egymással szemközt.

Meg kell találnia!

Amint a hónapok egymásután teltek, egyre világosabb lett előtte, hogy mindenáron meg kell őt találnia. Miként a játékos, aki úgy sejt, hogy minden pillanatban „beüthet“ a nagy szerencse, fényűző életmódot folytatott volt. S pénze annyira megfogyott, hogy belátta, hogy rövid idő múlva vagy meg kell találni Beatricet, vagy pénzt kell keresnie, vagy éhen kell halnia.

Az első és minden tekintetben legkíváncsiabb módozat lehetetlennek látszott. Sem a baronet házában, sem Oakburyben, hová másodszor is lerándult, mind a két helyen óvatosan tudakozódva, hogy gyanut ne keltsen, — nem tudhatott meg semmit.

A harmadik módozat, bár a legegyszerűbb, de egyszersmind a legkellemetlenebb lévén, a másodikra volt kénytelen magát elszánni — legálább egyelőre.

Fegyházba jutása előtt Hervey olykor a képeslapoknak is dolgozott. Mivel mesterségének ez az ága a legjobb kilátást nyújtott arra, hogy szükségleteit fedezhesse, fölkeresett két-három embert, akiket korábbi időkben ismert s akik tudták is, hogy mi okozta hosszas távollétét.

Egyszerűen azt mondta nekik, hogy jóvá akarja tenni a multat, s kérte, hogy nyújtsanak hozzá segédkezet. Bármilyen önzőknek tartják is a világot, sokan vannak, akik szívesen segítenek lábra egy elbukottat. Hervey kapott is egy-két ígéretet, amelyek jövedelmező munkát helyeztek neki kilátásba.

Ami a másik keresőt: Frank Carrutherst illeti, rá nézve borusan, terhesen teltek a napok. Nem tudta, hova forduljon, merre kutassa Beatricet. De mégis jobb dolga volt, mint Herveynek, mert ő legalább közvetlen értesülést kapott felőle.

Beatrice havonkint egyszer irt nagybátytyáinak, de levelei semmi olyan felvilágosítást nem adtak, melynek a nyomán el lehetett volna indulnia. Londonban adattak postára, de hogy mely városban keltek, az nem volt megtudható. Beatrice azt írta, hogy csendes, nyugodt életet él; visszakívánczik a kedves Oakburybe, de nem tudja, hogy vágya teljesülhet-e valaha.

Minden levelében sajnálkozását fejezte ki ama lépés fölött, amelyet tett, s remélte, hogy ha valaha meg tudják az okát, meg fognak neki bocsátani. De azt is remélte, hogy sohasem fogják megtudni.

Tartózkodása helyéről csupán annyit árult el, hogy nagyon hideg van, s hogy idejét a művészet tanulmányozásával tölti: olajba tanul festeni.

E leveleket a rokonszenves érzésű Herbert elküldözgette Franknak s Frank újra meg újra elolvasta azokat, az utóbb szerzett értesülések alapján a sorok között iparkodván olvasni.

S minél többször olvasta a leveleket, annál nagyobb zavarban volt.

Ha Mrs. Rawlings igazat mondott, akkor olyasmi történt, amiért Horace és Herbert sohasem bocsáthatnak meg, s Beatrice mégis úgy írt, mintha a megbocsátás nem volna lehetetlenség. Az is feltűnt Franknak, hogy Beatrice lehetőnek tartotta, hogy nagybátyái megtudták szökése okát.

Vajjon mikor fogja végre föltalálni? Miker tudja meg a teljes valót?

Levelciben hasztalan kereste a maga nevét, vagy egy neki szóló üzenetet. Ez is nagyon rosszul esett szívének, nem mintha azt hitte volna, hogy Beatrice elfeledte, hanem, mert azt látta ebből, hogy Beatrice lehetetlennek tartja azt, hogy ők valaha egyek legyenek.

Frank Carrutherst, ha tétlen ember lett volna, a bizonytalanság e hosszú hónapjai megölték volna. De ő szorgalmasan, nagyon szorgalmasan dolgozott egy második könyvén. S higgyék meg nekem, hogy az ember nem akkor írja legrosszabb munkáját, mikor a szíve szomorú. A fogfájás elronthatja az ihletet, de a szívfájás nem okvetlenül. Frank tehát, első könyvének megjelenését várva, buzgón látott hozzá a másodiknak a megírásához.

Első könyve egy szatirikus, félig politikai regény, mely — mellesleg mondva — nagy feltűnést keltett, ideges izgatottságba ejtette, miként minden új írón megtörténik. Egy nap az jutott eszébe, hogy e nagy mű sokkal tetszetősebb lenne, ha képek díszítenék. Kiadója nem akart e költségtöbbletre vállalkozni, de Franknak volt rá pénze.

Fölkereste egy ismerősét, Mr. Fieldet, aki jártas volt az ilyenekben s megmondhatta neki, hogy hol találhat jó és elég olcsó rajzolókat. Ez a Mr. Field pedig véletlenül egyike volt azoknak, akikhez Hervey támogatásért fordult.

Látható tehát, hogy Carruthers- és Herveynek most következő találkozása nem éppen véletlen, sőt inkább természetes és szükségszerű találkozás volt. Nehéz is lenne elképzelni, hogyan történhetett volna a dolog másképpen.

— Ni, éppen a minap járt nálam valaki, aki nagyon meg van szorulva. Alkalmasint használhatná, — mondta Mr. Field.

— Ajánlja? Hogy hívják?

— Nem tudom, ajánlhatom-e, de ön kíséretet tehet vele. Henry Morrisnek hívják, s meg van szorulva, mint mondtam.

— Értesítse, hogy keressen föl, — mondá Carruthers, ki szívesen segített a megszorult embereken. — Ügyes rajzoló?

— Olyan hosszú ideig nem dolgozott, hogy nem ítélhetek felőle. Rajzoltasson vele próbát... Nézze, ha önnek volnék, nem adnék neki előleget.

— Küldje csak el hozzám, majd beszélek vele.

Carruthers már az ajtóban volt, midőn barátja visszahívta.

— Ni, talán jobb lesz, ha megmondom, legalább nem tehet majd szemrehányást. A fickó öt esztendeig be volt csukva váltóhamisításért. Maurice Hervey az igazi neve. Azt mondja, jóvá akarja tenni a multat... Ön pedig tegyen úgy, amint jónak látja.

Frank elhatározta, hogy elfogadja ez embert, sőt nem is tudatja vele, hogy ismeri a multját. Nem volt ellenére, hogy valakit a becsületesség útján előresegítsen.

Carruthers még mindig a fogadóban volt szállva, de egy nem messzire eső, csendes utcában külön szobát bérelt magának, ahol nyugodtan dolgozhatott. Itt töltötte a nap legnagyobb részét, új könyvet irogatva, első munkájának kedves kefelevonatait javítgatva, vagy pedig szomorúan gondolva Beatricere és saját végzetére.

Ez az „iroda“ az első emeleten volt s meredek, szőnyegtelen lépcső vezetett fel hozzá.

Egy reggel Frank léptekeket hallott kívülről. Csakhamar bekopogtatott valaki az ajtaján s ő rákiáltott: „Szabad!“

Nagy bámulatára a belépő senki más nem volt, mint az az ember, aki Oakburyben Beatrice hollétét tudakolta s annyira megsértette az öreg Whittaker méltóságérzetét.

— Mi tetszik? — kérde Frank nyersen.

Hervey előadta, hogy Mr. Field utasította ide, s Frank így megtudta, hogy az az ember, aki Beatricet kereste, váltóhamisító, kiszabadult fegyenc.

Fölemelte fejét s hideg, fürkésző szemmel nézett végig látogatóján.

Hervey e pillanatban nem ismert rá. De most megismerte s azt is látta, hogy a fölismerés kölcsönös. A találkozás eredeti okáról és céljáról mindketten megfeledeztek. Mindegyiküknek csak egy gondolata volt: Beatrice.

— Nem mondaná meg azt a címet, melyet első találkozásunkkor kérdeztem? — szólt Hervey élénken.

— Nem, — felelt Carruthers röviden.

Most már nem mondta azt, hogy nem tudja, mert nem akarta megvallani, hogy Beatrice eltitkolta hollétét még hozzátartozóitól is. Azt is föltette magában, hogy semmi szín alatt sem fog e volt fegyvenchez egyetlen egy kérdést is intézni.

A látogató igen mérgesen fogadta a kerek visszautasítást. Tény ugyanis, hogy Mr. Herveynek a természete nem igen javult, vagyis inkább a sok erős szivarnak és szesznek az élvezete egyre nehezebbé tette rá nézve, hogy természetén uralkodjék. Hozzájárult ehhez még az is, hogy Car-

ruthersnek olyan modora volt, mely kiválóan fölingerlő lehetett azokra nézve, akik vele összetűztek. Hervey már egy előbbi alkalommal is alig találta ezt elviselhetőnek.

Egyelőre azonban mégis uralkodott magán annyira, hogy csupán az asztalra csapott.

— Már pedig okvetlenül meg kell mondania. Igen fontos ügyet kell Miss Clausonnal közölnöm.

— Miss Clausson ügyeit, úgy tudom, gyámjai, Talbert urak intézik. Vagy pedig elmehet a házi ügyvédhez, akit megnevezhetek, ha tetszik.

— Az ügy magántermészetű. Én a kisaszszony hollétét kérdezem, jogom van hozzá, hogy megtudjam.

Carruthers vállat vont, felhúzta szemöldökét á la Talbert, s ajkán ismét megjelent az a fölingerlő mosoly.

— Édes úr, — mondá, — hát nem érti, hogy egyáltalán nincs kedvem kívánságának eleget tenni! Hogy úriember nincs feljogosítva arra, hogy akárkinek is megmondja egy hölgy lakcímét? Menjen el Sir Maingay Clausonhoz; ő a legilletékesebb személy, akihez fordulhat. Ami a jogot illeti, nekem mindenesetre jogom az, hogy távozásra szólítsam fel önt. Azt nyilván maga is gondolja, hogy abból a dologból, amely végett látogatásával megtisztelt, semmi sem lehet.

Hervey dühösen nézett rá, habozott egy pillanatig s aztán kiment. Bölcsen tette, mert többet talált volna mondani, mint amennyit akart; már pedig a valónak korai leleplezése, vagy egyáltalában csak földerítése, teljességgel semmivé tette volna amúgy sem fényes kilátásait.

Mivel udvariatlanságból nagy zavarában nem huzta be egészen az ajtót, Carruthers fölállott, hogy becsukja. Amint az ajtóhoz ért, az ismét benyílt s a két ember szemtől-szembe állt a küszöbön.

— Ha ír Miss Clausonnak, nem foglalna bele tőlem egy üzenetet? — kérde Hervey erőltetett udvariassággal.

— Attól függ, hogy miféle üzenet lenne az.

— Nem írná meg neki, hogy fölkerestem önt, és azt mondtam, hogy most már könnyen lenne elintézhető a dolog? Ebben csak semmi rossz sincs.

— Legalább látszólag. Ha írok, megírom azt is.

— De az igazi nevemet kellene említene . . . Az pedig nem Henry Moriss, hanem . . .

— Tudom, hogy micsoda, — mondá Frank könnyed egykedvűséggel.

Hervey nagyon mérges lett.

— Igazán kíváncsi vagyok rá, hogy ki lehet ön, — mondá, — ön, aki írogat neki . . . Talán szerelmesek egymásba s nemsokára meg is akarnak esküdni . . .

Ez nagyon vigyázatlan megjegyzése volt a semmirevalónak, de nem állhatta meg; sőt azt sem állhatta meg, hogy jól meg ne nézze Carrutherst: milyen hatást tett az reá.

Emez azonban, bár nagy erőfeszítésébe került, megőrizte nyugodtságát.

— Meglehet, — mondá könnyedén. — De nem hiszem, hogy ez legkevésbé is érdekelhetné önt.

A megvető hang, melylyel ezt az utolsó szót tagot kiemelte, ostorcsapásként hatott Herveyre.

— Meglehet!? — ismétlé gúnyos nevetéssel.

— Hahah! Azt gondolja, bolond vagyok? Azt hiszi, rászed ezzel az erőltetett higgadtsággal? Hát nem tudom, hogy majd megöli a kíváncsiság, hogy vajjon ki lehetek?

— Azt már tudom, — viszonzá Frank metsző hangon. — S ha kedvem volna többet is megtudni, a fenytő hatásához fordulnék.

Ez a vágás sokkal erősebb volt, semhogy a legszelidebb természetű fegyházviselt ember is eltűrhetette volna. Herveyben felforrt a düh, föl-emelte öklét s nekivágott Carruthersnek.

Carruthers egyike volt azoknak a csalékony külsejű embereknek, akik első látásra nem nagy erőt árulnak el. De ha termete vékony volt is, válla széles s egész teste csupa csont és izom volt. Az ilyen úgynevezett „drót-ember“ pedig, mint sok izmosnak látszó „atléta“ sajnosan tapasztalta, nem megvetendő ellenfél.

Miután Hervey ütését ügyesen elhárította, egyszerűen előre dőött jobb kezével, ahogy az isten tudnia engedte, belebocsátva testének egész súlyát, s egyenesen mellbe találva ellenfelét.

Hervey éppen a folyosó szélén állott s amint az ütést megkapta, hátratántorodott s fejjel lefelé robogott le a lépcsőn. Azt lehetett volna hinni, hogy menthetetlenül nyakát szegi. Lenn azonban mégis föltápászkodott, nyögött, megfnyegette öklével a győzelmet, káromkodott egyet s azután kifelé indult.

Carruthers visszatért írásaihoz, de azok a gondolatok, melyeket ez az izgalmas jelenet benne ébresztett, lehetetlenné tették ezen napra a szellemi munkát.

Két nappal utóbb beköszöntött hozzá Mr. Field.

— Ejnye, Carruthers, — mondá, — ön na-

gyon különös ember! Elküldök önhöz valakit, akinek támogatásra van szüksége, s ön felöki, vagyis inkább lelöki.

— Volt önnél?

— Volt, de ugyancsak összetörve. Azt mondja, hogy ön sértegette és ledobta a lépcsőn. Nem tudom elhinni. Nem vall önre.

— Alapos okom volt rá.

— Mondtam neki, de nem hiszi. Eltörte a szárcsontját.

— Hiszen nem sántított, mikor elment.

— Nohát a karsontját. Azt gondoltam, az is szárcsont. Esküdzik, hogy kártérítést kell kapnia. Panaszra megy stb.

— Nem hiszem, — mondá Carruthers jelentős arckifejezéssel.

— Lehet, hogy nem, ha önnek csakugyan alapos okai vannak. Nem kérdezem, hogy mik voltak, de nézze: annak a fickónak nincs pénze s egy darabig nem is dolgozhatik. Nem gondolja-e, hogy kötelessége volna érte valamit tenni?

— Nem gondolom, — mondá Frank, — de teszek. Tartsa távol tőlem azt a fickót. De az én költségemre fizesse meg az orvosát s adjon neki egy-két fontot hetenkint, a míg fölépül.

Field elnevette magát.

— Úgy fogja tapasztalni, hogy a csont-tördelés drága mulatság.

— Kedves barátom, — viszonzá Frank, — ha ön tudná azt, amit én tudok, a jelen esetben olcsónak tekintené a mulatságot.

És így a sors különös gúnyolódása úgy hozta magával, hogy Maurice Herveyt a Frank Carruthers költségén tartották és gyógyították.

IX. FEJEZET.

Beatrice Münchenben volt, Európának eme, nagyságához képest talán legkirályibb fővárosában, szép utcáival, könyvtáraival, múzeumai-val, műcsarnokaival. Beatrice maga sem tudta, hogy miért választotta lakóhelyéül éppen Bajorország fővárosát. Mikor első levelét írta nagybátyáinak, őszintén mondta, hogy még nem tudja hová fog menni. Épp úgy mehetett volna akkor Párisba, Brüsszelbe, Bécsbe vagy Berlinbe, mint Münchenbe.

Németországot főképp azért szemelte ki, mert az angolok közt általánosan elterjedt vélemény, hogy egy magányosan álló, tetszetős külsejű fiatal nő kevesebb zaklatásnak van kitéve egy német, mint egy francia városban. Aztán meg németül jobban is tudott, mint franciául.

Mivel Blacktownból pénzen kívül semmit sem vittek magokkal, Londonban sok bevásárlást kellett tenniök, de mégis elég idejére végeztek el, hogy az esteli vonattal Doverbe mehessenek. Még akkor éjjel hajóra ültek, s átkeltek a csatornán.

Csak ekkor mert Beatrice szabadon lélekezni. Londonban folyvást attól rettegett, hogy Hervey utána jön s megtalálja. Az angol földet elhagyva, szabadon érezte magát.

Jegyezzük meg itt, hogy Beatrice nem ama gyalázat elől menekült, mely esztelen házasságának elárulása következtében érte volna, habár szívesen fizetett volna évenként nagy összeget, hacsak férje békében hagyja és a titkot megőrzi. Örömet kötött volna valaminő egyezséget, mely megóvta volna büszkeségét attól a szégyentől, hogy egy fegyenc nejének ismerjék.

De mégsem ezért menekült. Egyetlen célja az volt, hogy megóvja gyermekét attól az embertől, aki — apja volt.

Hitte, hogy Hervej törvényesen követelheti a gyermeket. Tudta, hogy elég nyomorult ahhoz, hogy rőszakkal vagy csellel elrabolja tőle, ha alkalma nyílik rá. S amint a gyermek az ő kezében volna, Beatrice teljesen ki lenne neki szolgáltatva. Kénytelen volna elfogadni minden föltételt, bármilyen súlyos és megalázó lenne is az, csak hogy visszakaphassa azt az egyet, ami számára megmaradt, az egyetlent, amit még szerethetett, mit szeretnie szabad volt.

A szökés által időt nyert. Gondolkozhatott. Ez volt a legegyszerűbb, legkönnyebb módja a nehézségből való menekvésnek. Erre határozta el tehát magát.

Amint a kontinensre értek, kényelmesen, sietség nélkül utaztak, s így jutottak el Münchenbe. A város megtetszett Beatricenek, bérelt magának egy bútorozott lakást, fogadott egy szelid természetű, ügyes bajor cselédet, s megkezdte azt a csendes, zavartalan életmódot, amelyről nagybátyáit leveleiben értesítette.

Ezeket a leveleket borítékba zárva küldte el Mrs Miller egy barátnéjának, ki aztán Londonban postára adta. Beatrice mindig félt e levelek írásától; attól tartott, hogy valami véletlen, cse-

kély körülmény vagy jel elárulja hollétét. De olyan lelketlenségnek tetszett, hogy nagybátyáit ne értesítse hogylétéről.

Atyjának nem írt. Úgy gondolta, hogy őt nem igen fogják háborítani az ő dolgai, s bizonyos volt abban, hogy minden levele ki lenne téve mostoha-anya fanyar megjegyzéseinek. Bizott abban, hogy Horace és Herbert mindenről értesíteni fogják sógorukat.

Ismeretséget Beatrice keveset kötött, ha ugyan kötött. Némely ember sohasem köt ismeretséget. Amiként vannak férfiak, akitől soha senkinek nem jut eszébe tüzet kérni, úgy vannak nők, akikkel szemben más nők nem teszik meg az első lépést.

Beatrice az ő udvarias, de tartózkodó modorával, klasszikai vonásaival és előkelő tartásával kétségkívül elriasztó hatást tett mindenkire, aki közeledni akart volna hozzá.

Egyetlen társasága tehát csak fia és hű rab-szolgája: Mrs Miller volt.

Bármennyire szereti egy anya a gyermekét, nem gáncsolható azért, ha úgy találja, hogy ennek állandó társaságra nem nyújtja mindazt az élvezetet, amit a világtól várhatni. Bármily hüség és eszes is egy cseléd, úrnőjétől nem lehet rossz néven venni, ha más társaságra is vágyódik.

Így tehát Beatricének az élete ismét szomorúvá és színtelenné lett, úgy, hogy ehhez képest, az oakburyi élet a változatosság és vigadozás vad orgiájának tetszett.

Ott voltak könyvei, zongorája, de nem volt akivel e könyvekről beszélgesen, aki zenélését hallgassa. Leckéket vett a festészetben amaz ezernyi művészek egyikétől, akik Münchenben,

a művészet e nagy központjában találhatók. De ez csak segítség volt az idő előlésére, s nem művészi becsvágynak a kielégítése.

Ott voltak gondolatai. De ezeket kerülte, amennyire csak lehetett. Semmi sem volt multjában, amire örömmel pillanthatott volna vissza, semmi jövőjében, amire reménynyel tekinthetett volna. Gyakran emlékezett vissza Franknak ama mondására, hogy szenvtelenisége mellett is lehetetlen, hogy boldogságról ne álmodoznék, és sóhajtván gondolá el, hogy élete most még kevésbé kecsegteti, mint valaha, bárminő örömmel, amelyről csak álmodni is merne.

Egy délután Beatrice abban a szobában ült, amelyet tanuló-szobájának nevezett. Egyedül volt, mély gondolatokba merülve. Épp most írta meg nagybátyáinak szóló leveleinek egyikét. Ott volt még az asztalon, megcímezve, de le nem pecsételve.

Beatrice azzal a kísértéssel vívódott, hogy küldjön-e üzenetet Franknak. Nem viselhette el azt a gondolatot, hogy Frank őt hidegnek, szívtelennek tartsa. Írjon-e még egy sort a levélhez? Vagy külön levelet írjon-e?

De mit mondhatna neki? Semmit, semmit?! De meg, föltéve, hogy Frank még nem tudja a valót, a legegyszerűbb üzenet is olyan reményt ébreszthetne benne, amely sohasem valósulhat meg.

Szegény Frank! Miért is szerette őt meg? S ő is miért szereti?...

Nem, nem ezt akarta mondani! Boldoggá tette az a tudat, hogy szereti, hogy szívében van még erő szeretni, hinni. Igen, reménytelen volt bár ez a szerelem, örült, hogy szeretni tudott egy olyan férfit, mint Frank.

De írnia nem szabad neki egy szót sem.

— Ez is hozzátartozik a bűnhődésemhez,
— mondá magában, mialatt a levelet lepecsételte. Szeme könnyel telt meg.

Mrs Miller épp ekkor lépett be s meglátta könnyit.

— Édesem, drágám, mi az már megint?
— mondá. — Csak nincs újabb baj.

— Nincs, elég a régi is, — mondá Beatrice.

A cseléd résztvevően nézett rá.

— Arra gondol, aki szereti? — mondá enyhítően.

— Arra, — viszonzá Beatrice, nyugalmaát nyerve. — Arra gondolok, hogy talán az ő életét is épp úgy semmivé tettem, mint a magamét.

— Nem úgy, szegény drágám, nem. Jóra fordul ez még. Boldog lesz ön is — ő is.

Beatrice reménytelenül mosolygott.

— Úgy lesz... meg vagyon írva, — folytatá Mrs Miller. — Semmi sem változtathat azon. Az Ur karja meg nem rövidült. Az Ő szándéka...

Beatrice parancsolóan hallgattatta el.

— Készen van a levél, — mondá. — Fogja és küldje el barátnéjának. Amott vannak a borítékok.

Sarah ránézett úrnőjére, aki ismét belemerült gondolataiba. Fölvett az asztalról két borítékot meg egy heverő félv levélpapírost. Aztán átment a másik szobába, sebtében rávetett a papírosra néhány szót, borítékba tette, megcímezte s a Beatrice levelével együtt beletette a harmadik borítékba, melyet londoni barátnéjának címzett.

Beatrice tovább tűnődött kínos gondolatain, a levélírás csak még jobban fölébresztette benne boldogtalansága érzetét. Május volt már: ötödik hónapja, hogy ezt a szomorú életet éli és senki-vel sem tudatja, hogy hol van. Meddig kell ennek még tartani?

Azokat a kérdéseket kezdte magához intézni, amelyek legutóbb támadtak lelkében. Valóban a legokosabban cselekedett-e? Hát életét csakugyan végképp gyászba borítsa az az egy esztelen tett? Ha megfordul és keményen szorítja meg a kétélű pengét, végzetes lesz-e a seb, vagy kiállhatja-e?

Beatrice olyan volt, mint a legtöbben vagyunk, telve ellentétekkel. Okos és dőre, bátor és félénk, büszke és alázatos, amint a körülmények szorították. Utálni kezdte ezt a bujkálást, sarokba húzódást. Nem szedhetné-e össze magát, hogy előálljon és szembeszálljon a legrosszabbal?

Mi az a legrosszabb? Az, hogy gyermekét elveszti.

Hátha megírna Horacenak és Herbertnek mindent, kérné őket, hogy bocsássanak meg jámbor csalásáért, esedeznék, hogy beszéljenek azzal az emberrel s egyezzenek meg vele úgy, ahogy lehet? S ha ők aztán biztosítják neki a békét és nyugalmat, nem szembeszállhat-e a világ megvetésével?

Azután azon kezdett tűnődni, hogy Hervey nem leplezte-e a valót? Hogy atyja, mostohája (erre a gondolatra összerázkódott), nagybátyái tudják-e, hogy ő ennek az embernek a neje?... S bár csak az imént határozta el, hogy mindent megír nekik, borzadva gondolt arra, hogy már megtudták. Pedig már régen megtudhatták Herveytől...

Ez a gondolat csaknem örüllté tette. Meg kell tudnia, hogy úgy van-e.

Sajnálkozva gondolt vissza az oakburyi csöndes életre. A Horace és Herbert asszonyos furcsaságai szintén hozzátartoztak az otthon kellemeségéhez. Eszébe jutott Whittaker, meg a többi cselédség. Bánatosan gondolt Mordlera, aki szintén ő benne találta föl azt a nőt, akit szerethetett. Még a fiatal Purton jólelkű, de ok-talan udvarlására is gondolt... S azután természetesen visszagondolt Frankra is — jobban, mint valamennyire.

Hát Frank? Tudja-e ő a titkot, s ha tudja, mit gondol ő felőle? Ugyan mit fog gondolni, ha megtudja? Átkozza-e, átkozni fogja-e még emlékét is?

S Beatrice érezte, hogy szerelmére nem derülhetnek jobb napok.

Megtört, mint megtört volt akkor, mikor a Frank szerelmét visszautasította. Lehajtotta fejét az asztalra s keservesen zokogott.

Sarah, a postától megjövet, így találta, le-térdelt mellé, együtt sírdogált vele s csillapít-gatta.

— Nem élhetek tovább így! — zokogott Beatrice. — Nem élhetek!

— Édes szívem! Szegény drágám! — mondá az asszony, kinek rideg vonásait átszelle-mítette a részvét, gyöngéden simogatva a sze-gény leány barna haját, mintha anyja lett volna.

— Nem viselhetem el tovább, — mondá Beatrice. — Megírok nekik mindent. Megírom nekik... Nem! — kiáltott föl, székeről fel-ugorva, — nem tehetem. Más módnak is kell lenni. Ő pénzt akar kicsikarni... óh, odaadok

neki mindent, csak hallgasson s hagyjon békét... nekem meg a gyermeknek.

— Hadd menjek én el Angliába s beszéljek vele, — mondá Sarah.

— Ön!

Beatrice megdöbbszent erre a gondolatra.

— Én. Gonosz ember, de engem nem bántgat. Ah, édes jó úrnőm, hadd menjek el hozzá. Meghallgathatom, hogy mit kíván, — ígéretet vehetek tőle írásban. Hadd tegvem én ezt meg önnek, drágám... Szeretetemre kérem, engedje meg.

— Hogyan találná meg?

— Bizonyosan Londonban van. Ha nem, vannak, akik megmondhatják, hogy hol találom. Mondja, hogy mehetek. Hadd menjek el még ma, vagy holnap...

Beatrice gondolkozott. Az ajánlat nem látszott éppen képtelennek, Sarah korántsem volt ostoba asszony. Elmehet Angliába, beszélhet az az emberrel, megtudhatja tőle, hogy mit követel most. Miért ne bocsátaná el?

Mrs Miller alig tudta bevárni a feleletet.

— Mondja, hogy mehetek, — suttogá.

— Meggondolom még. Majd megmondom. Küldje be Henryt. Az ölembe ültetem, úgy gondolkozom.

A „megnyirott báránka“, miként most nevezték, bejött anyjához, s Beatrice egész délután gondolkozott a dajka ajánlatán.

Este azt mondta neki, hogy mehet. Megadta neki az utasításokat, amelyeken túl nem léphet. Keresse föl Herveyt s hallgassa meg követeléseit. Legyen erős, s el ne engedje az írott nyilatkozatot, melyben Hervey lemond a gyermekhez való minden jogáról.

Mrs Miller sötét arccal bólintott. Ő ugyan nem lesz neki kegyelmes.

— Vigyen magával sok pénzt. Adjon neki, ha kér. Értesse meg vele, hogy nem a pénzemért rejtőztem el. Abból mindig kaphat.

Ebben állapodtak meg.

Mrs Miller a fél éjszakát térdein töltötte. Egyedül volt — Henry sokszor aludt édesanyja mellett — s háborítlanul rebeghette el vad imádságait. Ha rajongó valaha viaskodott imádságában a mindenség urával, Sarah Miller most ezt tette.

Miért imádkozott? Jobb azt talán nem is kérdezni, hanem megelégedni azzal a tudattal, hogy a Beatrice boldogságáért könyörgött.

X. FEJEZET.

A Talbert testvérek, miután Beatrice levelét elolvasták s szokás szerint magyarázgatták, elküldték azt Franknak. Herbert néhány sort csatolt hozzá.

„Látni fogod“, írta, hogy ez a levél épp oly kevésbé kielégítő, mint az előbbieket voltak. Teljességgel nem ad felvilágosítást arról, hogy Beatrice hol van, vagy miért hagyott el bennünket. S most, midőn bizonyosak vagyunk arról, hogy jól érzi magát és biztonságban van, hosszas megmagyarázatlan távolléte nem csupán sajnálatos, de komolyan kellemetlen ránk nézve. Rendkívül nehéz feladat felelnünk a rávonatkozólag hozzáunk intézett kérdésekre, a nélkül, hogy egymásnak ellentmondanának.“

Frank az eznapi postával érkezett levelek közül természetesen azt bontotta föl először, melynek a borítékán a Herbert írását látta s felbontván, természetesen a Beatrice levelét olvasta el előbb.

Hasztalan kereste benne a maga nevét, nem sejtve, hogy írója milyen sokáig küzdött magával, mielőtt azt a levelet lepecsételte, a nélkül, hogy neki is küldött volna egy morzsányi vigaszt.

Azután elolvasta a Herbert kísérő sorait s

mosolyogva képzelte el Horaceot és Herbertet, hogy mint adogatnak Beatriceről ellenkező felvilágosításokat.

Elmerengett egy darabig, kezében tartva a Beatrice levelét... Az ő ujjai érintették ezt a papirost: ajkához szorította hát s megérezte rajta gyöngye lehet annak az illatnak, melyre úgy emlékezett vissza, mint a Beatrice kedvenc illatszerére. Világos, hogy a Mr. Carruthers kórsága épp olyan lappangó volt most is, mint valaha.

Utóbb odafordult a többi levelekhez, megnézni, hogy mit küldött a sors. Mai napság a sors is gyakran használja közvetítőnek a postahivatalt. A többi levél közt egynek a borítékán női írást látott Frank. Londonból Oxfordba volt címezve, ahonnan megint visszairányították Londonba.

Egykedvűen bontotta föl s egy félív levél-papirost talált benne, amelyre e szavak voltak írva:

„Emlékezzék ígéretére. Várjon, óh legyen türelmes és várjon!”

Frank keserű mosolylyal dobta el. Jól tudta, hogy ki írta ezt.

Várjon! Mire várjon? Mire várhat?

E néhány szónak a látása visszaidézte emlékébe azt a különös éjjeli látogatást, az asszony komoly, szenvedélyes felszólítását, hogy „várjon öt, tíz, húsz esztendeig is arra, akit szeret.”

Miért ír most s ismétli a felszólítást? Ő, aki mindent tud, aki együtt ment el úrnőjével s nyilván vele van most is.

Frank nem vethette ki elméjéből azt a különös teremtetést, kinek olyan vad, de olyan rendületlen hite volt. Az asszony komolysága akkor sokkal mélyebb hatást tett reá, semmint magá-

nak is megvallani akarta volna. A babona olyan dolog, amelyről korunkban egy férfi sem akar tudni s tiz közül mégis kilenc ember babonás.

Carruthers azt mondá magában, hogy a Mrs Miller szavaiból csak azért merített reményt, mert a Beatrice meghittjének tudta őt. De nem úgy volt. Csakis az asszony föltétlen, erős, mintegy prófétai ihlet szenvedélyességével mondott állítása, hogy e földön boldogság lesz az ő és Beatrice osztályrésze — ez vigasztalta volt Frankot bánatában. Ha az erős hit hegyeket tud megmozgatni, miért ne mozdíthatna meg egy szívet, amely különben is készséggel mozog bizonyos irányban?

Es most ez az asszony ismétli fölszólítását és azt mondja neki, hogy szerelme most sem reménytelenebb, mint hónapokkal ezelőtt volt.

Frank fölvette a papirost, melyet az imént összegyűrt és eldobott; kisimította s ismét elolvasta azt a néhány szót.

Most azt is látta, hogy a papiros ugyanaz, amelyet Beatrice használt s amint a lapot megfordította, hátán néhány ónnal írott szót pillantott meg. A vonások olyan gyöngék voltak, hogy csak erős világítás mellett betűzhette ki.

A szavak ezek voltak: „*Madonna di Tempi*“, s a kézírás, a Frank legjobb tudomása szerint — mint a szakértők szokták mondani, mikor hiteles véleményt kell adniok — a Beatricé volt.

Mit jelentenek ezek a szavak s mennyiben segítenék őt a Beatrice föltalálásában? Abban Frank csakhamar megállapodott, hogy a *Madonna di Tempi* okvetlenül valami festmény. De miféle festmény? Hol található?

Azonban föltéve, hogy e festményről, akár világhírű, akár nem, mindent megtudhat, ebből

még nem következik, hogy Beatricet annak a közelében megtalálja. De fonál mégis érdemes volt arra, hogy utána menjen. Utána ment volna ő sokkal vékonyabb fonálnak is, akár a világ végére, csak azt remélhesse, hogy az elvezeti Beatricehez.

Rögtön hozzálátott tehát, hogy értesülést szerezzen, ha egyáltalán lehetséges, egy *Madonna di Tempi* című képről. Remélt, bár reménye nem volt erős.

Carruthers nem volt nagy műértő. Szerette a képeket, mint képeket s elég merész is volt kimondani arra, ami tetszett neki, hogy tetszik, s arra, amely nem tetszett neki, hogy nem tetszik. Amiből kiviláglik, hogy kritikájának rajta kívül senki sem vehette hasznát.

Biz ő nem tudta az ujjain előszámlálni a régi nagy mesterek főbb alkotásait s még kevésbé tudta volna megnevezni a földnek ama pontjait, ahol mindegyik megtalálható. De miként az egyszeri ember, aki egy kihívásra azt felelte: „Én nem tudok vívni, de van egy kis pajtásom, aki tud“ s a következő pillanatban leütötte kihívóját egy kurta, nehéz pizskavassal: Mr. Carruthersnek is, ha maga nem is tudta ezeket a dolgokat, volt egy barátja, aki tudta.

Mr. Burnett volt ez a barát, elismert tekintélyű műbíráló. Elfogadott igazság pedig, hogy a műbíráló nem lesz, hanem születik — legalább senki sem fedezte még föl, hogy mi módon lesz. Teljesen kifejlődve áll a világ elé a művészet eme szülötte. Az elismerés azonnal megvan. Nyájas ő és jóakaró. Megfogja kezünket s vezet, megmutatja, hogy mit dicsérjünk, mit gáncsoljunk. Mi pedig hálásak vagyunk, s ha van pénzünk, az ő ítélete szerint tesszük meg vásárlásainkat.

Frank otthon találta Burnettet, munkában — nyilván az imént megnyílt műtárlatról írt bírálatot.

— Ni, Carruthers, ön az? Már egy örökkévalóság óta nem láttam. Üljön le. Rágyujt? — mondás elibe tolt egy skatulya szivart. — Hallom, könyvet adott ki, melytől a kiadója sokat vár. Maga mondta, de nem hiszem, hogy erre sokat lehetne építeni. Óh igen, kedves barátom... (Carruthers szólni akart) természetesen mindent meg fogok tenni az érdekében, amit tehetek, csak attól félek, hogy az nem sok lesz. Hanem hát...

Franknak végre sikerült közbevágni.

— Hiszen még nem kértem föl, hogy tegyen valamit.

— De akar. Aki ilyen hosszas távollét után keresi föl az embert, az mindig akar valamit. Én csak meg akartam előzni kérését. Mindig előzékeny vagyok, ha lehet.

— De én nem a könyvem végett jöttem.

— Lehetetlen, kedves barátom! Az első könyvéről mindig beszélni akar az ember. No hát csak beszéljen. Természetellenes volna, ha nem tenné.

— Teringettét, hallgassa meg már az embert. Azért jöttem, hogy megkérjem...

— Tudtam, hogy kérni jött valamit. Csak azt sajnálom, hogy nem találtam ki, mit.

— On, nemde, alaposan ismeri a festményeket?

Burnett hunyorgó szemmel nézett látogatójára.

— Ismerem-e? Ah, édes barátom, épp ezt a kérdést intézem magamhoz éjjel-nappal. Alaposan ismerem-e a festményeket? Köztünk legyen

mondva, boldogabb volnék, ha erre a kérdésre meg tudnék felelni. Folyvást amiatt aggódom, hogy egyszer éig talállok magasztalni valami új képet s aztán kisül róla, hogy hitvány másolat... Feleljen a kérdésre helyettem maga s boldog emberré tesz.

Frank elnevette magát.

— No, de legalább azt tartják felőle, hogy ismeri.

— Ez már más. Nem is kell hozzá szerénységtelenség, hogy feleljek. Nos hát, föltéve, hogy fölteszik rólam, hogy alaposan ismerem a festményeket, mi következik ebből?

— Szeretném...

— Kedves barátom, az én kérdésem csak olyan volt, amelyre magaszokott az ember felelni. Jól tudom én, hogy mit szeretne. Vett valahol egy zsibárusnál egy régi vásznat, vagy metszetet. Potom áron vette, otthon jól megrézte, dörzsölgette, nagyító-üveggel kereste rajta a művész nevét... Kérem, ne szakítson félbe, tudom az egész históriát... Az a gondolata támadt, hogy festményének óriási értéke van, s hogy erről megbizonyosodjék, azt gondolta magában, hogy megmutatja nekem. A kapum előtt van a bérkocsija s benne van a kép. Ne hozassa föl. Ha minden áron azt akarja, hogy megnézzem, menjen le s tartsa föl. Én majd kinézek az ablakon.

— Nem bérkocsin jöttem, — mondta Carruthers.

— Hát olyan nagy, hogy el se hozhatta? Nagy hiba, Carruthers. No de majd arra megyek valamelyik nap. Ön jó szivarokat szokott színi. Sohse mentegetőzzék, hogy fáraszt. Nem fáradság. Ami pedig a képet illeti, fordítsa a falnak. Rá se kell néznem. Úgy is megmondha-

tom a véleményemet. Előre biztosíthatom róla, hogy nem eredeti... Eredeti kép nincs is.

— De mikor én nem vettem képet...

— Akkor hát venni akar. Ha önnek volnék, kedves barátom, óvatos lennék. Nem mennék túl az öt fonton, hacsak nem valami Tizian, Guido, Rafael vagy Murillo. Akkor elmehet hétig is. Hét font elég szép határ egy képvásárlónak. Tudok valakit, aki hét fontjával igen takaros gyűjteményt állított össze régi mesterekből. S a furcsa az, hogy akadt benne néhány eredeti is.

— Szerencsés ember! — mondá Frank, aki kezdte belátni, hogy barátjával nem boldogul, amíg ez ki nem beszéli magát.

Mr. Burnet nem beszélt gyorsan, hanem csak folytonosan. Egyike volt azoknak, akiknek az ajkáról olyan lágyan, olyan gazdagon és olyan kellemesen ömlik a szó, hogy szentségtörésnek látszik félbeszakítani. Félóra is beletelt még, mire Frank előállhatott a következő kérdéssel:

— Ismer ön egy *Madonna di Tempi* című festményt?

— *Madonna di Tempi*? Megnézhetjük. Itt vannak a polcomon az összes európai képcsarnokok katalógusai.

Burnett levett egy könyvet a polcra s felolvasott egy ismertetést belőle az illető képről.

— Nos, ráismer? Ez az ön festménye?

Frank kénytelen volt úgy tenni, mintha csakugyan egy megvásárolni való képről volna szó.

— Ez; határozottan ez. De adja meg a további felvilágosítást.

— Szívesen. Rafael festette. Hallott már Rafaelről valamit, Carruthers?

— Hol van a kép? — kérde Frank sietve, hogy elejét vegye egy újabb értekezésnek.

— A régi Pinakothékában.

— Ebből még nem tudom, hogy hol van.

— Szánalmas tudatlanság. A régi Pinakothéka München egyik nagy képtára. München, azt csak tudhatja, Bajorországnak a fő...

Frank fölugrott — eleget gyötrődött már.

— Köszönöm, — mondá, — igazán lekötölezett.

— Csak nem megy még? Üljön le és csevegjünk. Beszéljen a könyvéről. Beszéljen, szeretne róla beszélni.

— Nem én. Mennem kell. Isten áldja meg.

— De hová megy?

— Az ismertetés, amelyet hallottam, felüzelt. Megyek Münchenbe s megnézem a *Madonna di Tempit*.

S mielőtt Burnett újabb kérdést tehetett volna, Frank már künn volt.

A legcsekélyebb mulasztások tönkreteszik a legügyesebben kieszelt terveket. Beatrice egy henye pillanatában talán öntudatlanul vetette papírra egy festménynek a nevét, mely figyelmét megragadta, s ez a csekélység nyomra vezette Fránkot. A sorson egy toll is fordíthat.

XI. FEJEZET.

Carruthers késő este érkezett Münchenbe. Beszállt a „Négy évszakhoz“ címzett kényelmes hotelbe, s mivel a kutatás megkezdésére már késő volt az idő, megvacsorált és lefeküdt. Habár elég izgalmas lehetett az a gondolat, hogy talán egy városban van Beatrice-szel, mély álomban töltötte az éjszakát. A hosszú út kifárasztotta.

Reggelre azonban felüdülve ébredt föl s készen volt arra, hogy megkezdje a kutatást.

De hogyan? Hiszen abban sem volt bizonyos, hogy Beatrice csakugyan Münchenben van-e? Abból, hogy egy képnek a címét leírta, nem következik, hogy közelében van. Lehet, hogy volt itt s azután elutazott, Isten tudja hova. De azért Frank föltette magában, hogy addig el el nem megy Münchenből, amíg kétségtelenül meg nem győződik arról, hogy Beatrice nincs e város falai közt.

Mit tegyen? egyetlen kilátása csak az volt, hogy véletlenül találkozhatik vele az utcán. Néhány napot járkálással fog tölteni. Azután majd kigondol valamit.

Először is abba a képtárba ment el, ahol a *Madonna di Tempi* látható. Merő babonaságból tette ezt csak. Egy darabig szemlélte a képet, nem annyira azért, mert nagyon csodálta, hanem

mert talán azt várta, hogy Beatrice esetleg szintén odajön. Beatrice azonban nem jött s ő ottlagyta a *Madonnát*, valósággal a nyakába véve München városát, melynek utcáin és terein azonban nem a palotákat és szobrokat nézte, hanem Beatricet kereste.

Ismét fogadójához érve, tovább ment lefelé a széles Maxmilian-Strassén, míg végre egy kőhídhöz ért, mely a gyors Isaar két partját köti össze.

Megállott s érdeklődéssel nézte a sima deszkából alkotott sajátságos medret, melyen itt a víz folyik s azután letekintett a háromszögletű kis séta-kertre, mely e folyó két ága közt díszlik.

A kertben, a padok egyikén, egy könyv olvasásába merülve, ült Beatrice. Kis fia mellett játszott.

Franknak nem kellett látnia a gyermeket, hogy bizonyos legyen abban, hogy nem csalódik. Mint minden szerelmes, azt mondá magában, hogy azt a kecses fejet, azt a gyönyörű alakot félmérföldnyiről is megismerte volna.

Igen, Beatrice volt előtte! A *Madonna di Tempi* nem vezette tévútra. Ha Carruthers katolikus ember lett volna, háláját számtalan font viaszgyertyával fejezte volna ki.

Egy darabig mozdulatlanul állt ott, Beatricet nézegetve, most, hogy meglátta, reszketett saját tettétől. Mit fog neki mondani? S mit szól majd Beatrice? De azzal a gondolattal vigasztalta meg magát, hogy hiszen ő csak azért kereste föl, hogy — ha kell — segíthessen rajta.

Lassu léptekkel ment le a kertbe, s megállt előtte.

Beatrice fölemelte szemét s ráismert. Könyve kiesett kezéből.

Fölugrott és elsikoltotta magát, és ez a halk sikoly nagyon édesen hangzott a fiatalember fülébe, mert félremagyarázhatlanul örömet árult el.

Beatrice, amint a szeretett férfi olyan váratlanul megjelent előtte, egy pillanatra egyebet sem érzett szívében, mint örömet. Elibe nyújtá két kezét.

— Frank, Frank! — kiáltott föl. — On itt?

Frank kezébe fogta kezét s nem ügyelve a járó-kelőkre, hosszasan nézett szürke szemébe. Néhány pillanatig nem bírt szólni. Beatrice látása, kezének érintése, rohanásnak indította ereiben a vért.

Napokon, heteken, hónapokon át képzelte el magának ezt a találkozást, s most megtörtént!

Beatrice szebb volt, mint valaha — szebb, mint valaha! vonásai még tökéletesebbeknek, tiszta fehér arca még bájosabbnak, sötétszürke szemei még csodásabbaknak tetszetek, mint régen. S midőn az imént örömében elsikoltotta magát, szemében megjelent valami, amit Frank ilyen világosan és leplezetlenül még sohasem látott benne.

A meglepetés, hogy maga előtt látja, elfeledtette vele az óvatosságot, s Frank egy pillanat alatt kiolvashatta szeméből lelkének rejtegetett titkát.

Nem csoda hát, ha szótlanul fogta kezét és nézett szemébe. Mit mondott — mit mondhatott volna? Az a bizonyosság, hogy Beatrice őt szereti, nem tette könnyebbé feladatát: azt, hogy megmondja neki, hogy ismeri titkát, vagy legalább egy részét; azt, hogy megkérje, legyen hozzá bizalma s fogadja el támogatását...

Frank addig hallgatott, amíg Beatrice gyöngéden vonta ki kezét kezéből.

Beatrice arcáról eltűnt a fény. Pillanatnyi feledés után tudatára ébredt szomorú létének. Lesütötte szemét — arca elborult.

— Hogyan talált meg? — kérdé elfogódott hangon.

— Különös véletlenből. Majd elmondom egyszer.

— Mondja most.

— Most nem, — viszonzá Frank, fejét rázva. — Legyen elég az, hogy megtaláltam.

— De, — mondá Beatrice izgatottan, — tudják mások is? És megtalálhatnak? Ha ön megtudhatta, miért ne tudhatná meg más?

Frank látta arcán a félelem kifejezését, és sietett, hogy megnyugtassa.

— Rajtam kívül senki sem tudhatja meg. Az ön menedéke biztos.

Beatrice megkönnyebbülten sóhajtott föl. Kínos csönd következett. Frank törte meg először.

— Beatrice, — mondá, — hosszú útat tettem, hogy önt láthassam. Sok a mondanivalóm — s bizonyosan önnek is. Nem mehetnénk valahova, ahol beszélgethetünk?

— De igen, a lakásomra.

Beatrice előhívta a gyermeket, s Frank, örülve, hogy a kínos helyzetnek némi változatosságot adhat, nyájasan üdvözölte a kis embert s úgy összebarátkozott vele, hogy az minden áron az ő kezét fogva akart hazamenni.

— Milyen kár azért a gyönyörű hajért! — mondá Frank.

— Kegyetlenség volt levágni, de kellett, — viszonzá Beatrice szomorúan.

Elindultak. Beatrice lehajtott fővel ment előre, mint aki mély gondolatokba van merülve. Tudta, hogy ezzel a találkozással véget ér bujdosása. De hogy mi következik azután, azt nem tudta. El kell mondania Franknak mindent, pedig éppen ő az utolsó, aki előtt titkát föl akarta volna fedezni. Hogyan mondja el annak a férfinak, akit szeret, hogy élete évek óta a családok láncolata volt? Most, hogy a csalást be kellett vallani, az nem látszott többé olyan ártatlannak, amilyennek eddig gondolta. Beatrice — ha szabad így szólani — úgy érezte magát, miként ezt már Frank is érezte egyszer, mint ahogy egy bálvány érezné magát, amelyet talapzatáról ledönteni készülnek.

Szóttalanul értek Beatrice lakására, s még akkor is hallgattak, mikor a szobában helyet foglaltak. Beatrice olyan különösnek találta, hogy Frank mellette van, hogy csaknem azon tűnődött, vajjon nem álmodik-e. Kerülte tekintetét, attól félve, hogy szemrehányást olvas benne.

— Hogy vannak otthon? — kérdé. — Hogy vannak a bácsik? Milyen lett az a kedves, régi hajlék?

Szeme könnyel telt meg. Frank látta elérezékenyülését.

— Mindnyájan jól vannak, — mondá. — I'ár nappal ezelőtt vettem hírt Herberttől. Elküldte az ön levelét.

— Megbocsátanak-e valaha? — mondá Beatrice. — Szólnak-e hozzám még az életben?

— Reménylem, igen, — viszonzá Frank komolyan. — Természetesen nagyon bántotta őket a dolog.

Beatrice idegesen nézett rá. Még ő is csak

reményli a megbocsátást, pedig szereti... Bár el se jött volna...

— Tudják, hogy miért hagytam el őket? — kérde félénken.

— Nem tudják. Csak találgatták, de egyik föltevésök sem közelítette meg a valót.

Beatrice összerezett. A valót? Hát Frank tudja a valót? És hogyan tudta meg?

— Tudja ön, hogy miért jöttem el? — kérde.

A fiatal ember arca kínos kifejezést öltött.

— Tudom, — mondá gyöngéden. — A véletlen tudomásomra hozta történetét. De csakis nekem.

— Mindent tud? Mindent, amit tettem, mindent, amit szenvedtem?

Frank fölállott. Hangja és modora sajátosan izgatott volt.

— Mindent! — kiáltott föl. — Beatrice, Beatrice! hogyan találjak szavakat s mondjam meg, hogy mit tudok?... Beatrice, nem hallottam-e, csak az imént, hogy az a gyermek anyjának nevezte?

— Igen, az én gyermekem, — mondá Beatrice nyugodtan.

— Mindent! — folytatá Carruthers hevesen. — Hát kell-e tudnom mindent? Minek gyötrődnöm még azzal is, hogy annak az ajkáról, akit szeretek, mindent halljak? Minek gyötrőnöm őt annak az elmondásával, amit tudok? Nem eleget hallottam-e? Minek többet is tudnom?

— Engedje, hogy elbeszéljem történetemet, Frank, — esedezett Beatrice.

— Nem! — viszonzá Frank azon a parancsoló hangon, melyet Beatrice már ismert. —

Nem. Hallgasson meg, Beatrice. Higgyen szavamnak: egyetlen vágyam volt, hogy feltaláljam önt, óhajtva vártam ezt a pillanatot. Ha titkát kifürkésztém, ezt nem a magam érdekében tettem... Beatrice, mikor a véletlen tudtomra adta, hogy hol van, csupán egy céllal jöttem ide. Ma reggel — és abban a pillanatban is, mikor megláttam, csupán egy gondolatom volt. Az, hogy eljőjtek önhöz és azt mondjam, hogy azért kerestem föl, mert szenved, mert támogatásra van szüksége. Rendelkezésére állok — kérés nélkül, jutalom reménye nélkül.

Beatrice félbe akarta szakítani, de ő elnémitotta.

— Hallgassa tovább. Több, sokkal több mondanivalóm van még... Viszontláttam önt — s a fiatalember hangja véghetetlenül gyöngéd lett — kezemben tartottam kezét, szemem a szemébe nézett, láttam azt az édes arcot, mely mely álmaimban folyvást megjelent. És ekkor, Beatrice, egészen megváltoztam...

Letérdelt mellé s megfogta kezét.

— Ha előbb mindent kívántam tudni, most azt mondom: ne mondjon semmit. Mi nekem a mult? Rejtse el, feledje el, vesse meg. Életünk a mai nappal kezdődik. Szeretem önt. Hajoljon le s mondja, hogy nőm akar lenni.

Beatrice erővel ragadta ki kezét a fiatal ember kezéből, betakarta vele szemét s zokogott.

— Ön is szeret, — folytató Frank szenvedélyesen. — Az én kedvemért utasítja vissza kérelmemet? Nézzen a szemembe — olvassa ki belőle szívem óhajtását — tudja meg abból, hogy hatalmas van boldoggá, vagy semmivé tenni egy embernek az életét... Beatrice! Szerelmem, egyetlen szerelmem, feleljen.

Ismét meg akarta fogni kezét. De Beatrice, fájdalmas kiáltással rántotta azt vissza s könnyes szemmel nézett arcára.

— Frank, — mondá — megöl ezzel... kí-méljen s engedje, hogy beszéljek.

Frank szorongó szívvel várakozott, mignem a szegény nő zokogása elhalt s beszélni tudott.

— Frank! Frank! Ön tévúton járt. Csak felét hallotta a valónak. Szeret s mégis hinni meri, hogy ha igaz az, amit hallott, neje tudnék lenni. Nem kárhoztathatom, hogy hiszi. Nincs hozzá jogom. Magaviselete igazolja ezt a hitet. És mégis, Frank, ezzel a hittel a legkegyetlenebb fájdalmat okozta nekem, amelyet valaha éreztem.

A fiatalember lehajtotta a fejét s könyörgött, hogy bocsásson meg neki.

— Nincs miért megbocsátanom. Mit gondol, mi elől, — minő veszély elől menekültem én el? Tudja meg Frank, hogy amaz ember elől menekültem, aki férjem — amaz ember elől, aki öt évvel ezelőtt kizsákmányolta egy fiatal leány dőreségét, nőül vette s nyomorúsággá tette életét...

Carruthers fölállott térdéről. Arca olyan fehér volt, mint a halotti lepel. Egész valója iszonyu kétségbeesést fejezett ki. Ezer meg ezer Mrs Miller sem adhatott volna most már neki reményt.

A férje!... Forogni látszott vele a szoba.

Mikor magához tért, azt látta, hogy Beatricenak az arca könnytől ázik. Keserű szemrehányás volt ez a látvány. Így tartotta ő meg fogadását? Ahelyett, hogy vigaszt és segédelmet nyújtott volna neki, csak növelte fájdalmát!

Összeszedte magát, amennyire csak bírta.

— Mondjon el mindent, — mondá különös nyugodt hangon. — Ne féltsen. El tudom véslni. Segíthetek önön.

Beatrice elmondott mindent, szépítés nélkül, híven.

Frank szótlánul hallgatta végig. Szíve vérzett, amint Beatrice szenvedéseire gondolt, s vére fölforrt, midőn e szenvedések galád okozója jutott eszébe. Beatrice nem említette férje nevét, de Frank mindjárt kitalálta, hogy ki az.

Mikor Beatrice elhallgatott, Frank ráfordította sápadt arcát.

— Azt az embert Herveynek hívják, — mondá.

— Igen. Ismeri?

Carruthers önkéntelenül szorította össze öklét. Szilaj elégtelenséggel gondolt vissza arra, hogy milyen körülmények közt látta utólszor a gazembert. Sajnálta, hogy nagyobbbat nem taszított rajta. Arca kemény, vad kifejezést öltött.

Beatrice észrevette ezt.

— Annyira kárhoztat, Frank, hogy meg nem bocsáthat? — kérdé aggódva.

Frank nőiesen szelid és gyöngéd tekintettel nézett rá.

— Kárhoztatom — én? Ki vagyok én, hogy kárhoztassam? Miért kellene megbocsátanom? Szívemben csak szánalomnak, részvétnek van helye. Ismétlem: rendelkezék velem. Megadom azt a támogatást, amely tőlem telik, amit testvér adhat a testvérnek. Elfogadja, Beatrice?

Beatrice kezet nyújtott.

— El. Több ez, mint amit megérdemlek. Oh, miért kellett az én bánatomnak az ön életét feldúltni?

— Beatrice, — szólt Frank, s keze erősebb-

ben szorította a nő kezét, — nem éltem addig, amíg önt nem ismertem. Joga van kívánni tőlem mindazt, amit adhatok. De van még egy, amit kérdezni akarok, amit tudnom kell. Sokat mondott, Beatrice, — megmond-e mindent?

— Megmondtam.

— Nem mindent. Beatrice, az én életem szomorúnak ígérkezik. Legyen meg legalább az az egy vigaszom, ami lehet, Beatrice, hadd halljam saját ajkáról, hogy ha nem történt volna mindez, szeretni tudott volna engem — nőm lett volna.

Beatrice bátran nézett az ifju szemébe.

— Úgy van, Frank, — mondá lágyan. — Szerettem volna. De többet is mondok, szeretem most is. Ah, kárhoztasson bár, Frank, de tudja meg, hogy édes pillanatom volt az, mikor legelőször tudtam meg, hogy szeret, habár azt is tudtam, hogy ez a szerelem önt csak boldogtalaná teheti.

E vallomás után csönd volt köztük néhány pillanatig. Frank előrehajolt.

— Beatrice, szerelmem, — mondá szenvedélyesen, — csókolj meg... egyszer... Csak egyszer...

Beatrice elpirult, de nem ellenkezett. Frank magához vonta s ajka először és a mennyre ő tudta, utóljára érintette ajkát. Adta és vette a csókot mindenik.

Ezután Frank levette róla ölelő karját s eltávolodtak egymástól...

Itt Mr. Carruthers kétségkívül nagyot sülyedt a közbecsülésben. Úgy cselekedett, mint hősnek s éppen regényhősnek sohasem volna szabad cselekednie. Elszalasztott egy alkalmat. Mindenki, aki tanulmányozta az igazi szerelmet,

amiként azt a modern regényírók, az emberi szívnek ez ügyes boncolói, festik, érzi, hogy Mr. Carruthersnek akkor szívére kellett volna szorítani Beatricet és esküdöznie, hogy a szerelem mindennél hatalmasabb. Azt az egy szerény csókot ezer másikkal kellett volna megtoldania. Azt kellett volna mondania: „Mi az a házassági kötelék, mikor két lélek annyira egymásba van forrva, mint a tied meg az enyém?” Meg azt: „Vannak más országok is — országok, ahol senki sem ismer bennünket, ahol az élet örök szerelmi álmom lehet! Menjünk oda és legyünk boldogok.” Szenvedélyének örült mámorában el kellett volna némitania a nő esetleges tisztességi kifogásait és, hitves, nem hitves, tova kellett volna őt magával ragadnia, el, messzire, örökre!

Igenis, Mr. Carruthers olyan alkalmat szalasztott el, hogy mentegetésre szorul.

Egyikét sem cselekedte ezeknek a szilaj, szenvedélyes dolgoknak; nem cselekedte pedig egyszerűen azért, mert angol gentleman volt, aki azt kívánta, hogy az a nő, akit szeret, az ő hitvese és gyermekeinek törvényes anyja legyen. Igaz, hogy szerelme elég messzire ragadta, midőn kész volt fátyolt vetni arra a képzelt multra. Szerelme elég nagy volt ahhoz, hogy fölemelje magához azt a nőt, akit szeretett; de nem volt elég nagy — vagy mondjuk inkább: nagyon is nagy volt ahhoz, hogy lealacsonyítsa!

XII. FEJEZET.

Mrs Miller az ő vallásos rajongásában rendületlenül meg volt győződve arról, hogy neki küldetése van e földön: biztosítani szeretett úrnőjének a boldogságát s erős hite volt az, hogy ez sikerülni is fog. Hallottuk egyszer, hogy mit mondott Franknak: mire volna képes Beatrice-ért és igazán mondta.

Miután Beatrice utasításait meghallgatta, vagyis inkább nem hallgatta, mert gondolatai már messzire kalandoztak, elindult s minden baj nélkül érkezett Londonba.

Itt fölkereste azt a barátnéját, ki a Beatrice levelezését közvetítette, meghált nála s úti fáradalmát kipihenvén, hozzálátott küldetése első részének teljesítéséhez: Maurice Hervey fölkereséséhez.

Addig kérdezősködött, amíg megtudta, hogy hol van a rendőri felügyelet alatt álló egyének nyilvántartási hivatala; s ott, miután kimutatta, hogy az illetőt nem rossz szándékból keresi, megmondták a lakását.

Bérekocsiba ült s egyenesen odahajtatott.

Hervey, kit pénzének kifogyása a fényűzés lágy öléből az inség kemény kövére vetett, holmi padlásszobácskában lakott. Csakis az a pénz, amit Carrutherstől kapott, mentette meg az

éhenhalástól. Gyűrűi, értékes holmijai mind odavoltak már, csak egy tisztességes öltözet ruhája maradt meg. Ahhoz nagyon szívósan ragaszkodott, jól tudván, hogy ha koldulásra kerül a dolog, a tisztességesen öltözött ember könnyebben kelt rokonszenvet, mint a rongyos.

Ott ült rideg, piszkos szobájában, kurtaszáru pipáját szíva s bosszúterveket forralva, olyanformán, mint mikor a fegyházi cellában volt. Átkozta saját ostobaságát és korlátoltságát s ezt százszor is megtette napjában. Mosdatlan, borotvátalan volt s jobb karja, habár csaknem meggyógyult már, még mindig fel volt kötve.

Órahosszat ült egy helyben s gondolt arra a pompás életre, amelyet élni fog, mihelyt megtudhatja, hogy hol a felesége. Akkor lesz módjában enni, inni, mulatni...

Nem csoda hát, hogy midőn halk kopogtatás után benyílt az ajtó s Mrs Miller állott előtte, nagyot kiáltott örömeiben. Beatrice után mindenesetre ez volt az a nő, akit legjobban kívánt látni. S ha ő itt van, akkor Beatricehez is hozzá lehet férni.

Arca megelevenült. Szeme fényes lett. Ha a nyomorúság napjai alatt föltette volt magában, hogy ha még egyszer összekerül nejével, enyhébben fog vele bánni: ez a szelid gondolat ebben a pillanatban ismét elhagyta. Közel volt a diadal, s neki most egyetlen gondolata csak az volt, hogy kiesikarja mindazt, amit csak lehet ettől a nőtől, akit ifjúkori meggondolatlansága hozzáláncolt.

Megvetéssel gondolt Beatrice gyöngeségére, ki cselédjének ideküldésével kezébe szolgáltatatta magát neki.

Sarah, az ő szikár, fehér arcával, melyet

sötét ruhája csak annál feltünőbbé tett, belépett, egyenesen Herveynek tartott, megállt előtte s azzal a különös réveteg tekintettel nézett rá, mely gyakran jelent meg arcán.

Hervey, amint a nem remélt látogatás fölött való meglepetéséből magához tért, kíváncsian nézegette az asszonyt s egy darabig mind a ketten hallgattak. Sarah egyre csak nézett rá, nem haraggal, nem rettegéssel, hanem mintegy kíváncsisággal.

Olyan nézés volt az, melyet türelmetlenkedés nélkül senki sem állhatott volna ki sokáig.

— Mi az ördögöt néz úgy rám? — kérde Hervey.

Durva hangja magához térítette Saraht. Elsimította kezével homlokát.

— Oda van írva, oda van írva, — mormolá.

— Mi a mennykő van odairva, vén bolond?

Az asszony nem felelt, de vékony ajkai mozgottak s szemei ismét különös, kába nézéssel meredtek rá.

— Üljön le! — rivalt rá Hervey, — s beszéljen okosan, ne kóboroltassa az eszét.

Széket tolt elibe. Mrs Miller leült s várni látszott, hogy Hervey beszéljen.

— Nos, mit akar, — kérde emez. — Ő küldte, ugy-e?

— Igen, az úrnőm küldött.

— Minek? Pénzt küldött, vagy ki akar éheztetni? Vigyázzon magára, előbb-utóbb megtalálom.

— Igen, — mondá Sarah sajtóságos, gépies módon, — pénzt küldött.

— Mennyit? Adja ide.

Sarah kicsiny erszényt húzott elő zsebéből. Hervey mohón kapta el.

— Ötven font van benne, — mondá az aszszony, ugyanolyan gépies módon, mint az imént.

— Ötven font! — kiáltott föl Hervey dühösen. — Hogy küldhet nekem ilyen hitvány semmiséget? Ötven font! Holott neki ezrei vannak!

— Vegye el, vagy adja vissza, ahogy tesszik, — mondá Sarah.

— Elveszem, ne féljen. El bizony. Lehet, hogy ez csak békéltető akar lenni. Most pedig halljuk, mi a mondanivalója. Csak nem azért jött, hogy ezt a nyomorult összeget átadja?

Mrs Miller fölállott s lenézett a Hervey fölfelé fordított képére. Hangjában csodálatos, szenvedélyes rezgés volt.

— Nem, Maurice Hervey, — kiáltott föl. — Azért jöttem, hogy megmutassam önnek azt az egyetlen utat, amely még nyitva van. Talán már késő lesz rátérni, de én azt mondom önnek, legyen irgalmas, s talán önnek is irgalmas lesz az ég. Hallgasson az intő szóra s hagyja békében azt a szegény teremtet. Éljen magának s engedje, hogy ő is magának élhessen. Ő egyike az Úr kiválasztottjainak, Maurice Hervey, ne szálljon perbe az Úrral. Az Ő haragja kétélű kard, mely...

— Tartsa meg a hóbortjait magának, s mondja meg világosan, hogy mit akar.

— Fogadja el a pénzt, amivel ő kínálja. S aztán ne háborgassa többet.

Hervey gúnyosan kacagott.

— Kedves Sarah, — mondá, — a buzgóságával elibe vág a dolognak. Eddigelé még nem kínáltak pénzzel.

— De Miss Beatrice fog adni, — mondá

az asszony élénken. — Oh, fogadja el, fogadja el. Azután pedig menjen s ne keresse őt többé.

— No, valahára rátért a dologra. Mennyit akar adni?

— Évi ötszáz fontot.

Hervey mérgesen nézett az asszonyra, de nem káromkodta el magát.

— Bizonyos abban, Sarah, hogy ez a legnagyobb kínálat? — kérdé.

— Többet nem ad.

— S ha nem fogadom el, mi lesz?

Sarah körültekintett a szobában, azt mutatva ezzel, hogy jól látja a Hervey nyomorúságát.

— Akkor visszamegyek hozzá s azt mondom neki, hogy nem tudtam önt megtalálni. Ön aztán éhen veszhét. Az éhezés keserves dolog, Maurice Hervey.

— Te banya! — kiáltott föl Hervey, — hát hazudni tudnál neki?

— Tudnék én ő érte többet is, — mondá Mrs Miller. — Elfogadja a pénzt?

Hervey vállat vont.

— Kénytelen vagyok vele, — mondá. — Igen, Sarah, el kell fogadnom a nagylelkű ajánlatot. Most pedig mondja meg, hol találhatom hü hitestársamat, hogy bejelenthessem neki meghódolásomat.

— Elfogadja? — kérdé Sarah pihegve.

— Nem mondtam, hogy kénytelen vagyok vele?

— Hála Istennek, — fohászkodott föl Sarah, s kezét összekulcsolva imádkozott.

Hervey kíváncsian nézegette. Sarah észrevette ezt s meghökkent.

— Kész róla írást adni? — mondá.

— Óh, szívesen. De most mondja meg, hogy hol találhatom.

— Nem, vele nem találkozhatik. Az ügyvéd majd megcsinálja az írást, s ha ön aláírja, megkapja a pénzt.

— Jó, — mondá Hervey egykedvűen. — Addig hát ne is beszéljünk a dologról többet.

A készség, mellyel Hervey a föltételeket elfogadta, gyanút keltett Mrs Millerben.

— Ki akar talán játszani? — mondá. — Kész megesküdni a bibliára, hogy megtartja az ígéretét?

— Szívesen, de attól tartok, nincs a házban biblia, amire esküdhetném. Siralmas állapot biz ez, de majd segítek rajta, mire még egyszer eljön.

Mrs Miller nem felelt erre a csúfolkodásra. Kinyitott egy kis bőrtáskát, mely a karján volt, s egy ócska, elnyűtt bibliát vett ki belőle.

Hervey megvetően mosolygott.

— Tegye újját a levelek közé, — mondá az asszony ünnepélyesen, — azután csókolja meg a szent könyvet és esküdjék: Isten úgy segítse, amint megtartja ígéretét.

Hervey úgy tett, amint kívánta. Sarah rátette kezét az ő kezére, amikor Hervey gúnyoros szájjal, letette a kívánt esküt, kinyitotta a szent könyvet, s megmutatta neki azt a verset, amelyen az újja volt.

— Olvassa, — mondá.

Hervey olvasta.

— Az úr pedig elpusztítand örökre.

Mrs Miller minden további szó nélkül zárta be a könyvet s ment ki a szobából.

Hervey, amint a különös látogató távozta után magára maradt, nagyot nevetett. Meg-

várta, amíg Mrs Miller az utcára érhetett, azután lesietett a lépcsőn.

A földszintet egy nagy üzletnek a raktára foglalta el s ebben két tizenkétéves fiu volt. Hervey kiszólította az egyiket.

— Most ment ki a házból egy feketeruhás nő, menj utána s tudd meg, hogy hová megy. Kapsz egy aranyat.

A fiu a nagy jutalom reményében sietve ment ki s nyomon követte a semmi rosszat sem sejtő Mrs Millert egészen a lakásáig.

Hervey ezalatt jókedvűen tért vissza padlásszobájába. Bármilyen lesz is még ezután a dolgból, körülményei örömdetesen változtak. A legrosszabb, ami vele történhetik, az, hogy tisztességes évi jövedelmet fog kapni; no, de rajta lesz, hogy ezen is javítson. Föl akarta találni Beatricet, s hatalmánál fogva kényszeríteni fogja, hogy adja oda neki mindenét s magának éppen csak annyit tartson meg, amennyiből megélhet. Csak egyszer kerüljön még a keze közé: többet el nem menekül.

Dühösen szorította össze fogát, amint elgondolta, hogy milyen drágán fizette meg első gondatlanságát. De végre itt az alkalom, hogy azt helyreüsse. Vigyorogva képzelte el, hogy milyen rémült arccal fogja neje köszönteni, ha ismét elibe áll. S milyen pompás, ellenállhatatlan fegyver lesz ismét az a fiu.

Igen, a pénz és a bosszu ismét rendelkezésére áll!

A kém nemsokára visszajött. Megérdemelte az aranyát, mert meg tudta mondani Herveynek, hogy melyik utcának hányadik számú házába ment be a feketeruhás asszony.

Hervey kacagott, felöltözött, betért a bor-

bélyhoz s azután elment és lesbe állott a Sarah lakása elé.

Késő estig állott ott, s hajnalhasadta ismét ott találta. Ott volt délben és este is, s az est végre meghozta kitartása jutalmát.

A ház elé bérkocsi állott. Ládát hoztak ki s föltették a bakra, azután pedig egy fekete-ruhás asszony jött ki és ült be. Becsapták a kocsi ajtaját s az elrobogott.

Hervey pár pillanattal utóbb becsöngetett a házba, s kérdezte, hogy itt van-e Mrs Miller. Nincs, éppen most ment el. Ejnye, ez baj: fontos ügyben kellett volna vele beszélnie. Hol találhatja?

— Nagy útat kellene tennie, ha csak utól nem érheti, — mondá a házbeli asszony nevetve. Külföldre indul.

— Külföldre? Hova?

— Münchenig meg se áll.

Herveynek nagyot dobbant a szíve. Most már tudja, hol keresse Beatricet.

— Münchenig! — kiáltott föl. — Utól kell érnem, mielőtt elindul. Melyik pályaudvarhoz hajtattott?

— A Charing-Crossra. Hallottam, mikor a kocsisnak megnevezte.

Hervey köszönt az asszonynak, belevetette magát az első bérkocsiba, amelyet meglátott s csakhamar utána robogott Sarahnak. Nem félt attól, hogy a vonat előbb indul el, semmint ő odaér. Tudta, hogy a nők mindig korán mennek ki a vasúthoz, nehogy elkéssenek.

Jól sejtett. Az első, akit az állomásra érve megpillantott, Mrs Miller volt, ki épp akkor adta föl ládáját. Közelébe sompolygott, s hallotta, hogy a gondos Mrs Miller mint figyelmez-

tette a vasúti tisztet kétszer is, hogy ő Párison át megy Münchenbe.

Hervey, miután ezt meghallotta, elosont, jegyet váltott, s midőn Saraht a vonatra felülni látta, maga is beült egy szomszédos kupéba.

És így a Beatrice kiküldöttje, amint a lát-szólag elért siker fölött örülve indult visszafelé, nem is sejtette, hogy körülbelül olyan helyzetben van, mint a régi német rege szerint az az ember, aki tudtán kívül vitte be magával a dögvészt abba a faluba, amelyben kedvesei laktak...

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

XIII. FEJEZET.

Órákon és órákon át maradt meg Mrs Miller az ő áldott tudatlanságában. Az útitársak nem találkoztak másnap reggelig, amikor a vonat már jóval túl volt Párison is. Sarah nem is mutatta magát a dower-calaisi átkelés óta. Az éj viharos volt s a tengeri betegség nagyon elfoglalja az embert. Sarah sokat szenvedett ez átkelés alatt s midőn ismét a sima járásu vonaton ült, álomban keresett feledést. Hervey, ki nem akarta sietség által esetleg elrontani a dolgát, szintén félrevonult, amennyire lehetett.

Csak a párisi és lyoni állomások elhagyása után nyitotta ki Sarah kényelmes kupéjának ajtaját s találkozott össze a kocsi keskeny folyosóján Maurice Herveyvel.

Hervey szivarozva nézegette a towarepülő vidéket a folyosó ablakán. Megfordult, ránézett Sarahra s kegyetlen kacajra fakadt, amint ennek rémült arcát megpillantotta.

— On! — lihegett az asszony. — Utánam jött!

— Lépésről-lépésre, amióta szerény hajlékomat elhagyta, kedves Sarah.

Mrs Miller megfordult s visszatért kupéjába, melyből az imént kijött. Hervey utána ment s nevetve vetette le magát az ajtóhoz leg-

közelebb eső ülésre. A vonat nem volt tele. Egyedül voltak.

A volt fegyenc kegyetlen természetét legjobban jellemezte az az öröm, amellyel a szegény asszony gyötrődését most élvezni készül azzal, hogy az egész út alatt mellette marad.

— Óh igen, Sarah, — mondá csúfondárosan, — követtem önt s nem is hagyom el addig, amíg szeretett hitvesemhez el nem vezet. Arra ne is gondoljon, hogy kijátszhat. Előre is megmondom, hogy tudom, hogy Münchenbe szándékozik. Ejnye, beh okos asszony maga, Sarah. Igazán lekötelezettjének vallom magamat.

Sarah görcsösen tördelte kezét, azután betakarta arcát és kesergett.

Ő legjobb tehetsége szerint cselekedett, de ennek az embernek a ravaszsága túljárt az eszén. Úrnője ismét szenvedni fog — s ő általa! Az által, aki szívesen áldozná föl magát testestől-lelkestől, csakhogy neki szenvedése ne legyen.

— Ne duzzogjon, Sarah, — mondá Hervey. — A játéknak most már vége, — bizvást megadhatja magát. Tegye magát inkább hasznossá s töltsse meg a pipámat. Nem tudok bánni ezzel az átkozott jobbkezemmel.

Sarah rá sem ügyelt arra, amit mondott, hanem fölemelte fejét s rátekintett.

— Szálljon magába, — mondá halk, mély hangon. — Szálljon magába, mondom, amig nem késő. — Hagyja el ezt a vonatot a legközelebbi állomáson és meneküljön, amíg lehet.

Hervey gúnyosan kacagott.

— Hát hiszi, hogy megteszem? — mondá.

Sarah nem szólt többet. Konok hallgatásba merült vissza s attól fogva Herveynek semmiféle

megjegyzése, kérdése, csúfolódása nem bírt belőle kivenni egyetlen szót is.

Óra telt óra után s Sarah mozdulatlanul és némán, mint valami szobor, ült szögletében.

De gondolatai! Azok ugyancsak mozgalmak voltak. Rohamosan tolultak, hánytorgtak, kóvályogtak agyában, verődtek kuszaságból rendszerbe s szóródtak ismét rendetlen összevisszasággá. De az egész zűrzavarból egy gondolat világosan emelkedett ki: ő most úrnőjéhez viszi ezt az embert!...

Mióta Londonból eljött, nem evett. Elhagyta az étvágy, amint ez ember gyűlöletes alakját megpillantotta. Keze forró volt, erei lázzal voltak tele s olykor köd borult szemére, mely csak azért foszlott aztán szét, hogy ismét maga előtt láthassa kínzójának kegyetlen arcát.

Igy teltek az órák.

Hervey ennivalót adatott be magának a kocsiba. Azonkívül pedig sűrűn erősítgette magát pálinkával. Szivart vett, rágyújtott s szidta a rossz dohánygyárakat. Olykor fölállt, kiment a folyosóra, nyújtogatta a lábát, de folyvást szemmel tartotta az asszonyt. Egy másodpernyire sem akarta őrizetlen hagyni. Mulatságból néha-néha gúnyolta is és csúfolódása, bár Sarah látszólag rá sem ügyelt, a kétségbeesés örvényéhez taszította a szegény asszonyt. Keze forróbb lett, erei szilaj sebességgel lüktettek.

A nap leszállt, az esthomály öregbedett, fölgyújtották a lámpákat... Minden óra, minden pillanat közelebb hozta a vészt Beatrice-hez... Münchenben lesznek, mielőtt a nap még egyszer fölkelne...

Ez a gondolat csaknem örültté tette a fehér-arcu asszonyt.

Stuttgarton túl a kalauz benézett s az ágyak elkészítését ajánlotta. Mrs Miller csak a fejét rázta, jeléül annak, hogy nem kíván lepihenni. Hervey csak pálinkát rendelt s szintén nem kívánt ágyat. A kalauz vállat vont s visszavonult.

Az utasok ismét egyedül voltak. Nem egészen öt óra múlva útjuk véget ér...

A fehérarcu asszony sajgó agyában egyre örületesebben kavarogtak a gondolatok. Egyszerre csak, mintha sugallat, ihlet szállta volna meg — ihlet, mely napnál világosabbá tett előtte mindent. Szemében sajátságos tűz ragyogott. Mintegy villámfénynél látta meg egyszerre, vagy vélte látni, hogy minek kell lenni mindezekből... Az Isten keze munkában volt.

Nem álmodott-e álmot, amelyben Maurice Hervey megjelent? Nem olvasta-e le homlokáról, mikor először pillantotta meg ezt az embert, hogy napjai meg vannak számlálva? Nem bizonyos volt-e abban — épp olyan bizonyos, mint a maga elkárhozásáról — hogy az Úr boldogságra rendelte Beatricet úgy ezen, mint a más-világon?

S ím, a szabadulás órája elérkezett. Sugallata, mely mikor útra kelt, azt mondá neki, hogy sikerrel fog járni, nem csalta meg. Az Úr kinyújtotta kezét. Herveynek útra kellett kelnie, hogy megszegje esküjét s beteljék az a rettenetes szózat, melyre újja a szent könyvben mutatott... Ennek az útjának, melyet ravaszsággal és az Úr intelme ellenére kezdett meg, sohasem leszen vége. Ő, Sarah Miller tisztán olvasta egy rajongó hitének világa mellett, mintha tüzes betűkkel volna előtte leírva...

Ha a vakbuzgóság és örültség közt való határvonal e pillanatban nem is volt még egészen eltörölve a szegény asszony agyában, mindenestre nagyon homályossá, elmosódottá lett már. Sarah az elmeháborodottság szélén tévelygett már, s az a „rendszer“, mely az örültségben gyakran megvan, működésben volt s pótolta az okoskodást.

Most, hogy világosság lőn előtte, most, midőn tudta, hogy ennek az embernek miért volt szabad, miért *kellott* utána jönnie s egy darabig ő fölötte diadalmaskodnia: azon kezdett tünődni, hogy miként és minő eszközzel fog működni az „Isten keze“. Várta a pillanatot, midőn valamely látszólag földi ok fogja ez ember kezéből kiűtni a diadal kelyhét. Várta, s bár az órák jeltelenül multak egymás után, rendületlen volt abban a hitében, hogy a szabadulás még a legvégső pillanatban is bekövetkezhetik.

Egyszer-kétszer feléje fordult, ránézett s azt képzelte, hogy egyre világosabban látja arcán közelgő végzetének jóslatát. Nem érzett iránta szánalmat, nem is merte volna még egyszer meginteni; de szelid borzalommal nézett rá, tudván, hogy rövid órák vagy percek múlva azon a helyen fog feküdni ez a nyomorult teremtés, amely előre ki van jelölve számára, ott fog feküdni, és ott marad örökkön-örökké!

Örültsége, ha annak nevezhetjük, az idő telével egyre fokozódott. Akármit mondunk is, a lélek csak rabja a testnek. Lerázhatja ideig-óráig az igát, de előbb-utóbb vissza kell hozzá törődnie. A kimerültség és az étel-hiány befejezte Sarah-ban azt, amit a bánkódás megkezdett. De neki mégis úgy tetszett, mintha sohasem látott volna tisztábban, sohasem okoskodott volna helyeseb-

ben, mint e pillanatban, midőn agya túl volt izgatva.

Hogyan fog cselekedni az Úr? Lesujtja ezt az embert, ott ültőhelyében? Vagy valami borzasztó fog történni? Felfordul talán a vonat? S amint erre gondolt, a kerekeknek minden egyes csattogása megrezzentette s azt képzelte vele, hogy elérkezett a pillanat.

De nem. Ez nem lehet a kijelölt módszer. Az Ur nem akarhatja azt, hogy az egy Maurice Hervey elpusztítása kedvéért oly sok más élet is megsemmisüljön. Nem. Türelmesen kell várnia és hinnie . . . De az idő már nagyon rövid volt.

Egyszerre csak megfordult s letérdelt a kocsi fenekére. Imádkozott, hogy világosság jöjjön szemeire, hogy bizonytalanságban való vergődése véget érjen. Hervey nézte s kacagott rajta.

— Helyesen, Sarah, — mondá. — Ne is hanyagolja el vallásos teendőit. De attól félek, ebből a helyzetből ki nem imádkozhatja magát. Hanem azért nem árt, ha megpróbálja.

Ez a hang új irányt adott gondolatainak. Ebben a pillanatban imádságának foganatja lett, s kivilágosodott előtte minden. A felhők szétvonultak szeme elől — vagy talán éppen ekkor húzódtak össze örökre . . .

Összerezcent s még folyvást térdelve fordítá arcát a szólóra. Tekintete egy pillanatra meg-hökkentette még Herveyt is.

S volt is miért!

Most már mindent tudott. Tudta, hogy miért élt. Tudta, hogy mire rendeltetett évezredekkel ezelőtt. Az Ur őt rendelte ki arra, hogy elmozdítsa ezt az embert arról az ösvényről, mely a kiválasztottakat a boldogsághoz vezeti. Miként

Jáelnek, miként Juhitnak, neki is megvolt a maga szörnyű rendeltetése, hogy oltsa ki egy embernek az életét, kit az Ur kárhozatra szánt.

Ezzel a szörny-gondolattal állott föl térdéről s ült vissza helyére.

Minden arra mutatott, hogy a végzet e rendelkezését végre kell hajtani. A magány, az éjjeli utazás, még a Hervey használhatatlan jobb karja is,, mind csak részlete ez előre megállapított tervnek. Az alkalom megvan, csak a mód és az eszköz hiányzik még. De a kellő pillanatban meg fog adatni az is. Meg fogja tudni, hogy gyöngé asszony léteire hogyan oltsa ki egy erős férfi életét.

Maurice Hervey, amint a sok szivartól, pálinkától és a kimerültségtől szundikálva ült a tulsó szögletben, nem is álmodott arról, hogy minő gondolatok járnak ez asszony fejében.

Az idő ismét telt, s Sarah még mindig nem tudta, mi módon fogja végzetét betölteni... De ni, szeme be van hunyva... Elérkezett-e már a pillanat? Ha volna nála kés, beledöfhetné a szívébe? De nincs, és semmi egyebe sincs, amivel az Isten rendelkezését végrehajtaná. Egyszerre csak eszébe jutott, mint ahogy eszébe jut az embernek egy álom, hogy órákkal és órákkal ezelőtt látta, amint egy utas kinyitotta táskáját s abban legfelül pisztoly volt. Azért adatott neki azt a fegyvert látnia, hogy most eszközül használja céljára? Ha igen, hol van az a pisztoly s hogyan juthat hozzá?

Fölállt és határozott szándék nélkül ment ki a folyosóra.

Hervey a mozdulatra fölébredt. Kidugta fejét az ajtón. De minden ajtó zárva volt. Mindenki aludt. Csupán a vonat szünetlen csattogása

hallatszott, amint előbbre s előbbre csörtetett az éjszakában.

Sarah megfordult s visszatért helyére. Az eszközt még mindig nem kapta meg. Homályosan valami józan gondolat is szállongott agyában. Ha így öli meg ezt az embert, elfogják, törvény elé kerül, szégyent hoz imádott úrnőjére... Nem, várnia kell még egy darabig. Az Ur még nem mondta ki az utolsó szót; még nem mutatta meg, hogy rendelése mikép teljesítendő.

De az asszony hite egy pillanatra sem ingott meg.

Nem, legalább addig, midőn már közel volt az út vége, midőn ösztöne azt súgta, hogy néhány rövid perc múlva Münchenbe érnek. Hervey folyvást aludt, de félig-meddig ébren, vi-
gyázva, mint az eb.

Egyszerre csak fölhangzott a sikoltozó, hosszú fütty. Hervey fölállott, s órák óta most villant agyába Sarahnak először az a gondolat, hogy helyesen olvasta-e a végzet szavait. Az idő olyan rövid. S olyan sok még a tennivaló. És egyre sötétség! Derül-e világosság az utolsó néhány pillanatban?

Görcsösen szorítá össze két kezét, egyiknek a körmét a másiknak a húsába vájva. Ismét ránézett a Hervey arcára, mely a fáradalomtól sápadt, beesett volt. Fölállott és gépiesen, mint aki álmában jár, lépett ki a még mindig sötét folyosóra.

Hervey utána ment.

Sarah, azt sem tudva, miért, végigment a folyosón. Kábán nyitotta ki az ajtót, s kiállott a szabad levegőre. Hervey ide is utána ment. Az ajtó bezárult mögöttük, s ők egyedül álltak a

keskeny vasdobogón, mely az egyik kocsit a másikkal összeköti.

A vonat még nem lassította meg járását. Vad rohanása a különben csöndes levegőt még most is szélvészszé korbácsolta. Az asszony fekete haja, mely föloldódott, ziláltan omlott hátára: magas, sötét alak, fehér, halott-fehér arccal és égő szemekkel, amelyek révetegül meredtek ama rendeltetési helyre, ahová a vonat száguldva vitte, míg zavart lelké arra a feladatra irányult, amelyet teljesítenie rendeltetése.

Az éj hűvös és csillagtalán volt. Amodább előre, kissé jobbra a nagy város lámpái némi világosságot vetettek föl a sötét égre. Sarah erre a világosságra szögezte szemét, mialatt ajkai hangtalan szavakat mormoltak.

Hervey egy pillanatig szótlánul állt mellette. Azután azt mondá:

— Nem ér ez semmit, Sarah. Előlem meg nem szökik. Utána megyek akárhová. Legyen esze egyszer s ne fáraszszon hiába.

Sarah megszólalt, de nem az ő szavaira felelve.

— Az a fény! Az a vörös fény! — kiáltott föl megdöbbenő hangon. — Nézze csak! Nézze meg jól! Tudja-e, mit jelent ez önnek, meg nekem?

Mielőtt Hervey szólhatott volna, Sarah maga felelt a kérdésre.

— A pokol rőt fénye az! — kiáltá még vadabb hangon. — Annak az örök tűznek a fénye, amely mindkettőnkre vár... S ez az üvöltés? Hallja az elkárhozottak üvöltését!

A gőzcsap ismét éles, üvöltő fütytyel hasította át az éjszakai levegőt s a következő pilla-

natban már működni kezdtek volna a vonat hatalmas kerékkötői . . .

Hervey, kit utitársának háborodott magaviselete valóban megijesztett, durván förmedt rá:

— Hallja, ne bolondozzon!

Ezek voltak az utolsó szavai . . . Az asszony, a legkisebb figyelmeztetés nélkül, egyszerre csak rávetette magát. Karjai az őrjöngés ellenállhatatlan erejével kapták meg, testének súlya pedig kivetette állásából. Hervey hátratántorodott. Ép karjával feléje kapott a vaskorlát-nak, de nem tudta megfogni s valószínűleg nem tarthatta volna magát rajta, ha megfogta volna is, — lecsuszott a három-négy vaslépcsőfokon s úgy összeölelkezve zuhantak le szörnyű dobbanással mind a ketten a kavicsos pályára.

Hervey kiáltása, ha egyáltalában ráért kiáltani, elveszett a vonat robogásában s a gözcsap sívításában.

Egy másodperc alatt vége volt az egésznek . . . A vonat továbbogott, sötét tömeget hagyva maga mögött a két sín pár között, melyek egyikén fölfelé, másikán lefelé közlekedtek a vonatok . . .

Sarah Miller a legeslegutolsó pillanatban tudta volt meg, hogy mit kell tennie. S amidőn együtt zuhant le áldozatával, egyetlen gondolata az az őrjöngő öröm volt, hogy végre megtalálta az Ur munkájának elvégzésére a kellő módot.

Mikor a vonat utolsó kocsija is elsüvöltött, az a fekete tömeg ott az út közepén mozdulatlan maradt egy-két percig. Azután egy része életjelt kezdett adni. Az asszony lassan és kínosan fejtette ki magát áldozata öleléséből. Térdre emelkedett s úgy maradt ott, mozdulatlanul me-

resztve rá szemét arra a fehér arcra, mely fölfelé volt fordítva.

Örültsége pillanatra elhagyta s alig tudta, hogy mi történt, vagy mit cselekedett.

Sértetlen volt. Hervey esett alul s mind a kettőjük teljes súlyával vágódott a földhöz. Feje a talpfába ütődött s eszméletlenül, mozdulatlanul feküdt ott.

Meghalt-e?

Ezt kérdezte magában az asszony, midőn az örület ismét visszaterelte kusza gondolatait az előbbi kerékvágásba. Lelkifurdalást, iszonyatot nem érzett, de rettegés szállta meg, hogy feladatát talán nem jól teljesítette, hogy nem végezte el a sors rendelését!

Lehajolt a mozdulatlan testre s arcát egészen odatartotta annak ajkához.

Lélegzett! Érezte arcán a gyöngye leheletet!

Rátette kezét az ember szívére s tisztán érezte lüktetését.

Fájdalmas sikoltással ugrott föl.

Nem sikerült! Hervey él s magához fog térni. A munka nincs befejezve!

Vadul merítette bele tekintetét a sötétbe. Mit keresett? Maga sem tudta. Egy nagy követ, egy darab vasat, akármit, ami azt bizonyítaná, hogy az a kéz, amely rettenetes útján idáig vezérelte, nem hagyta el . . . de nem talált semmit, semmit, amit használhatott volna.

De egyszer csak, messziről, a másik sínpáron kerek vörös fényt pillantott meg, amely szemlátomást közeledett. Szive nagyot dobbant erre. Most már világosan állt előtte szörnyű útjának vége. Megjött az utolsó szó is. Beteljesedett a végzet.

Alátette kezét a mozdulatlan ember vállá-

nak s olyan kétségbeesett erőfeszítéssel, melyre gyöngé testét csak a vad örület tehette képessé, vonszolta oda a vashoz. Amaz nyögött egyszer-kétszer, de eszméletlen és mozdulatlan maradt, amint Sarah egyenesen a közeledő vonat útjába helyezte.

A vörös fény már közel volt — közel, de Hervey mozdulatlanul feküdt és semmit sem tudott róla. Az asszony, miután rémes munkáját elvégezte, fejére csavarta fekete kendőjét, azután térdre bocsátkozott s minden egyes pillanattal egy örökkévalóságot élt át.

Hallotta a vastag kendőn keresztül a süvöltest, érezte kezén a vas-szörnyeteg szelét, amint az elrohant; de többet nem érzett, nem hallott. Fölállt és görcsösen rázkódott össze; azután oda sem pillantva, hogy keze mit végzett, átlépett a sinen, lement a gátról s eltűnt az éjszakában.

Elvégezte azt, amire az égiek kirendelték. Maurice Hervey nem fog többé ott állani Beatrice és boldogsága közt.

Azt a szegény nyomorultat a vonat csaknem kettévágta. A kerekek, melyek összezúzták, egy gépnek a kerekei voltak, amely lenn járt a vonalon, hogy üres kocsikat akaszson magához. A gépész megérezte a csekély zökkenést, megjegyezte magának a helyet, ahol történt s visszajövet megállította a vonatot. Ekkor aztán megtudta, hogy mi okozta a zökkenést, megtudta, hogy abban a pillanatban egy embernek az élete oltatott ki.

A holttestet fölszedték, beletették egy kosiba, bevitték a müncheni állomásra, onnan pedig elszállították arra a helyre, mely a hirtelen vagy erőszakos halállal kimult ismeretlenek holttestei számára volt rendelve.

XIV. FEJEZET.

Ha Beatrice, kinek bizonyára elég oka volt arra, hogy álmatlanul töltse az éjszakákat, az előbbi fejezetben leírtak után való virradatkor fölkelte volna ágyából s kinézett volna ablakán, ugyancsak álmélkodott volna. Az utca túlsó felén Saraht pillantotta volna meg, akiről pedig azt hitte, hogy Angliában van. Saraht, kétségbeesett, fájdalomtól dúlt arccal, amint úgy tekintett föl úrnője ablakára, mint aki a legkedvesebbnek, amiye a világon van, búcsút mond örökre — örökre, mert még a jövő életben való viszontlátás reménye sincs meg.

De Beatrice, ki sokáig volt fenn, búslakodással töltve óráit, késő reggelig aludt. Talán jobb is volt neki úgy.

Szegény Sarah, az isteni akaratnak e magakijelölte végrehajtó eszköze, miután sötét művének színhelyét elhagyta, céltalanul, tétován barangolt a városszélen. Ha fényes nappal lett volna s láthatta volna valaki, legfőlebb egy-egy kínos nyögéséről, vagy kezeinek tördeléséről sejtette volna lelki gyöttrődését. De lelkét nem a megbánás gyötörte, hanem a további áldozaté, amelyet még meg kell hoznia, hogy tettének kívánt és végzet-rendelte következménye legyen.

Örült volt, és nem is volt örült. Lehet --

a kérdés vallásos oldalát tekintve — hogy évek óta ilyen volt már, amióta a rajongás megszállta lelkét. Az az emésztő tűz évek óta éghetett már benne, csak olykor-olykor lángolva, föl pillanatra, s csupán a kellő körülményekre várva, amelyek lobogásra szítsák. Most már megtörtént ez, s az a tűz nem fog kialudni addig, amíg eszével együtt életét is föl nem emésztí.

Megölt, csaknem hidegvérrel gyilkolt meg egy embert. Nem számítva a bűntény végrehajtásával járó iszonyatot, mely ettől a pillanattól fogva sohasem hagyja el többé, nem érzett kint, megbánást. Kesergett, de nem áldozata halálán, hanem azon, hogy *neki* volt rendeltetése ezt végbeinni. Kesergett, mint talán Júdás kesergett volna a szörnyű végzetén, mely a jóslat beteljesülése végett őt szemelte s rendelte ki arra, hogy mesterét elárulja. S ha igaz az, hogy az isteni gondviselés életet és halált oszt, ki fogja azt mondani, hogy ez asszony örült okoskodása helytelen volt? Avagy a hit és a logika nem halálos ellenségek-e, melyek csak akkor fognak kibékülni, ha majd az oroszlán egy akolba kerül a báránnyal?

De másrészt, a kérdés anyagi oldalát tekintve, Sarah még ép, vagy csaknem ép eszűnek volt mondható. Tudott számítani, tervezni, véggezni. S a bánat, mely lelkét marni kezdte, az volt, hogy tette örökre elszakasztja őt úrnőjétől. És ebben rejlett a végső áldozat és — talán — a földi bűnhődés is. Soha se látni többé a szeretett arcot, soha se látni többé mellette, hogy szolgáljon, segítsen neki, tervezzen és — ha kell — vétkezzék érte! Soha se látni boldogságában, melyet olyan drágán vásárolt meg számára... Ebben rejlett az áldozat!

Meg kell tenni, kell hozzá erejének lenni, hogy megtegye, s ügyességének haszna legyen.

Látni úrnőjét, csak egyetlen-egyszer is, találkozni vele, annyi lenne, mint semmivé tenni mindent. Neki sohasem szabad megtudnia, hogy kinek a keze szerezte meg a szabadságát. Sohasem szabad gyanítania, hogy a cselédje vágta ketté azt a csomót, melyet semmiféle földi hatalom föl nem bonthatott! . . .

S amint a szürkület kísérteties körvonalakban kezdte már föltüntetni a fákat, Sarah egyre tanakodott, tervezett, hogy mi módon biztosítsa azt, amit oly drágán szerzett meg. Minden gondolata csak egy célra vezette. El kell menekülnie messzire, messzire erről a helyről, hogy Beatrice soha még hírt se halljon felőle. Még azt sem szabad tudnia, hogy eljött Londonból. Ha kiderülne, hogy együtt utazott azzal a holt emberrel, kitalálhatnák a valót s akkor oda lenne minden.

De mielőtt elmegy, látnia kell azt a házat, amelyben drágája lakik, meg kell csókolnia azt a küszöböt, amelyre szeretett lábai léptek. Búcsút kell vennie legalább a helytől s azután úgy el kell tűnnie, mintha meg volna halva.

Nem állhatott ellent e váagnak. Mikor a reggeli világosság első sugarai bocsátkoztak le az alvó városra, ott állt, végkép kimerülve úrnője ablaka előtt s nézegette egy darabig, mint nézné az ember a lehanyatló nap utolsó elhaló sugarát, nem remélve, hogy az újra föl fog kelni, hogy az ő örök sötétségét megvilágítsa.

Miután néhány percig nézelődött a még teljesen néptelen utcában, átvonszolta magát a tulsó oldalra. Odadőlt az ajtófélfához és görcsösen

zokogott. Szédülni kezdett, érezte, hogy mindjárt elájul itt az ajtóban. De mégis erőt vett magán s fölegyenesedett. Ha lebocsátkoznék a küszöbre, fáradt tagjai megtagadnák a továbbá engedelmességet. Addig feküdnék itt, amíg megtalálnák s akkor kitudódnék minden. Nem, ha már össze kell roskadnia és talán meghalnia, legyen az olyan messzire, amennyire fogyatékos ereje csak elbírhhatja. Édes volna bár úrnője közelében adni ki utolsó lehelletét, — ő erre a sanyaru vigasztalásra nem tarthat számot.

Csodálatos akaratereje nem csupán testi lankadtságát győzte le, de még azt a lelki vágyat is, hogy Beatricet legalább csak egy pillanatra láthassa. Valósággal eltépte magát az ajtóból s anélkül, hogy csak hátra is pillantott volna, kényszerítette tagjait, hogy jó messzire elvigyék. Talált valahol egy csendes lépcsőt, amelyen háborítlanul ülhetett, amíg valahol ennivalót kaphat . . .

Nemsokára lassanként ébredezett a város. A boltok nyílni kezdtek, s Sarah csaknem szemközt egy sütő-boltot pillantott meg, amelyet épp most nyitottak ki. Bement, kenyeret vett s egy pohár vizet kért. Nem a maga, de másnak a kedvéért kellett ennie és innia.

Megette a kenyerét s aztán kissé megerősödve kezdte el ismét zarándokolását. Kivánszorgott a pályaudvarra s ott megtudakolta, hogy mikor indul a nyugati vonat.

Sokáig kellett várnia, meghúzódott egy sarokban s úgy ült ott, mint valami szobor. De agya égett, ere lüktetett. Valami különös, dübörgő hang volt folyvást a fülében; fejében mintha nagy kerekék forogtak volna szakadatlanul; ha pedig forró, bágyadt szemét egy pillá-

natra be merte hunyni, a sötétben vad, vérvörös fényt látott, mely közelebb-közelebb jött.

Mindemellett is képes volt arra, hogy elfoglalja helyét a vonaton, sőt örülni is tudott annak, hogy ereje idáig segítette. Csak még anyyi ereje legyen, hogy Londonba érhessen. Akkor aztán szerencsésen el lesz végezve minden. Ő belőle, mindegy, akármi lesz. A munka be van fejezve: az eszköz akár el is pusztulhat.

A vonat elindult Münchenből, s amint a pompás állomásból kirobogott, a szegény asszony befödte arcát fekete kendőjével. Meg volt bár győződve arról, hogy csakis a végzet rendelése szerint cselekedett, nem mert oda nézni arra a helyre, ahol a mult éjjel térdepelt. Mértföldek és mértföldek maradtak el mögötte, mire ismét le merte venni dült arcáról a kendőt. S amint a vonat tovarobogott, agyában egyre gyorsabban forogtak a kerekek, a dübörgés egyre zajosabb lett, s a vad vörös fény egyre közelebb jött.

Az egész hosszú úton alig szólt egy szót is, legfőlebb, ha enni vagy inni kért az állomásokon, vagy ha valami utbaigazításra volt szüksége. Sovány kezét, hacsak halántékára nem szorította, hogy talán megállítsa vele az agyában forgó kerekeket, folyvást összekulcsolva tartotta a kendő alatt. Mozdulatlanul ült helyén s nézett a semmibe. Hogyan hunyhatta volna be szemét, ha rögtön azt a vörös fényt kellett látnia?

Ez az út, amennyire ugyan ő tudta, hónapokig vagy akár évekig tarthatott. Az idő neki már nem számított. Nem a véges idő: az örökkévalóság volt előtte. A hosszú szárazföldi s a rövid tengeri út csak egy tartós, de összefüggéstelen álmom volt. Ő csak azt tudta, hogy London felé siet. Végre angol hangokat hallott, angol arco-

kat látott, s tudta, hogy célhoz érkezett. Összeszedte magát s megtette végső készülleteit.

Kiürítette zsebeit s apró darabkákra tépett minden írást, ami nála volt, hogy semmi se adhasson felvilágosítást. Legutoljára egy borítékból Beatricenak egy arcképét vette elő. Hoszszasan, bánatosan nézegette, azután fájdalmas sóhajjal szakította össze azt is, darabjait a szélnek eresztve. Még ezt a csekély ereklyét sem merte megtartani.

Végre Londonban volt! Leszállt a vonatról s ismét ott állt azon a pályaudvaron, melyet három nappal ezelőtt hagyott el. Reggeli három óra volt.

Hova menjen? Merre térjen? Zavarodottan állott meg.

De még valamit kell tennie. Mit is csak? Oh, azok a kerekek, azok a kerekek! Nem akarnak megállni . . . Halántékára szorította újjait, hogy eszébe jusson, mit határozott volt el.

Ah, igen, most már emlékszik. A pénzen is túl kell adni. Neki most már nincs szüksége semmire. Angol és német pénzek vegyest voltak zsebében. Összeszedte s odalopódzva egy gyűjtőperselyhez, mely valami jótékony-célra szolgált, behullatta minden egyes pénzdarabját.

Most már senki sem gyaníthatja, hogy kicsoda s honnan jön.

Lehajtott fővel, — szomorú, sötét alak, — ment ki az elektromos lámpák kísérteties fehér világításából a csaknem néptelen Strandre. Cél-talanul ment tova s a Temze partján elhaladt egészen a Waterloo-hidig.

Azon is keresztül ment, egészen a közepéig. Ott megállott s lenézett a vízbe. De nem gondolt öngyilkosságra, habár az a vörös fény folyvást

a szeme előtt volt, a vad dübörgés egyre zakarta. fülében s azok a rettenetes kerekék mind szilajabbul forogtak agyában. A folyó csak azzal a vonzó hatással volt reá, amellyel a sima, csöndes vízfolyás mindenkiére van, akit mély bánat emészt. Ő csak nézett, nézett, sőt át is hajolt a kőkorláton, hogy jobban belelásson a csöndes, sötét mélységbe.

Ebben a pillanatban kápráztató világosság szökött szemébe s vállát egy kéz ragadta meg.

— Csak semmi bolondság! — szólt egy éles hang, egy londoni *policeman* hangja, ki észrevette volt a hídon álldogáló sötét alakot.

Az asszony visszafordult feléje s az arcán mutatkozó kétségbeesés meggyőzte a rendőrt arról, hogy éppen idejekorán érkezett.

— Nem jó a beteges asszonyoknak az ilyen levegő, — mondá nyájasabb hangon. — Menjen egyenesen haza, jó asszony. Lekisérem a hídról. Mehet jobbra is, balra is, de ha itt marad, be kell hogy kísérjem.

Az asszony összekulcsolta kezeit.

— Örült vagyok! — kiáltott fel siralmas, rimánkodó hangon. — Nem látja, hogy örült vagyok? Vigyen oda, a hova az örülteket küldik.

Akármilyen különösnek tetszett is ez a valóság, az elbámult rendőr kénytelen volt őt szaván fogni, annyival inkább, mert semmi felvilágosítást sem akart vagy tudott magáról adni, még annyit sem, hogy hol lakik. Így aztán Sarah az éj, vagy inkább a reggel további részét őrizet alatt töltötte.

Akár örült volt, akár nem, munkáját befejezettnak hitte; hitte, hogy olyan helyre jut, ahol úrnője sohasem fogja megtalálni, de még hírét sem hallja többé. Akár örült volt, akár

nem, egyetlen célja az volt, hogy megőrizze Maurice Hervey halálának a titkát. Ha örült volt, akkor az örültség „rendszere“ valóban pótolta nála a józan okoskodást.

De még sem egészen, mert, mint az örült okoskodás mindig, egy láncszemet elejtett, egy fontos körülményt elfelejtett . . . Ha csak Beatrice nem értesül férje haláláról, ha csak ez az elhalálozás minden kétséget kizáróan bebizonyítva nincs, akkor a szegény Sarah bünténye és önfeláldozása mind hiába volt! . . .

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

XV. FEJEZET.

Frank, szokása szerint, már korán ott volt Beatricenél. Most, hogy erősen föltette magában, hogy bele kell, akar és fog törődni abba a helyzetbe, amely már úgy is megmásíthatatlan, nem látott okot arra, hogy bármily pillanatban is megfossa magát a Beatrice társaságától.

Azt mondani, hogy megnyugodott sorsában, képtelenség volna. Senki sem nyugszik meg a sorsában. Legfőlebb csak meghajolni kénytelen annak zsarnoksága előtt.

Természetes, hogy Frank boldogtalan volt, és boldogtalan volt Beatrice is. Szívükben olyan keservet tápláltak, amint a legérzelgősebb iskolás leányka csak kívánhatná, hogy ily körülmények között tápláljanak. De valójában mégsem voltak olyan boldogtalanok, amint képzelték.

Bármennyire elválaszt is a sors egymástól két fiatal szerelmest, bármilyen örök sötétségbe tekint is szemük, a reménynek egy szikráját sem látván megcsillanni a távol jövőben: ameddig azt tudják, hogy szerelmük kölcsönös, ameddig láthatják egymást, ameddig beszélhetnek egymással, — habár ez a beszélgetés csak közönyös tárgyakra vonatkozhatik is, — nem lehetnek teljesen boldogtalanok.

Megvan legalább az a tudatuk, hogy bol-

dogtalanságuk épp oly kölcsönös, mint szerelmük.

Frank és Beatrice tagadták volna ugyan ez okoskodás helyességét; de azért igaz.

E nap reggelén Beatrice otthon hagyta gyermekét a mosolygó arcú bajor cseléd őrizete alatt és elment Frankkal sétálni

Szép májusi reggel volt. Egy darabig szótlanul s látszólag minden kitűzött cél nélkül járkáltak. Végre Frank megszólalt:

— Mit gondol, Beatrice, mikor lesz készen arra, hogy Londonba visszajöjjön? — kérdé.

Beatrice lesütötte a szemét. Nem felelt a kérdésre.

— Beatrice, megfogadja a tanácsomat? — kérdé ismét Frank, komoly, gyöngéd hangon.

— Meg, Frank, megfogadom, megteszek mindent, amit kíván, teljesen az ön belátására bízom magamat. Elég sokáig cselekedtem a saját belátásom szerint . . . S ime, hova jutottam vele?!

Szeme könnyel telt meg, mialatt ezt mondá. Frank ököltre szorította a hátratartott kezét. Olyan tehetetlennek érezte magát arra, hogy segítsen rajta! Olyan kevés az, amit érette tehet!

— Mit ajánl? Mit kellene az ön véleménye szerint tennem?

— Azt gondolom, egyenesen vissza kellene térnünk Angliába, egyenesen vissza Oakburybe. Elkísérem oda, s ha kívánja, elmondok Horacének és Herbertnek mindent.

— Vajjon mit fognak hozzá szólni? Mit fognak tenni? Én azt hiszem, rögtön kiutasítanak a házukból.

Frank szomorúan mosolygott.

— Kedves Beatrice, — mondá — el tudja-e

képzelní, hogy Horace és Herbert csak egy kutyát is kivernének a házukból, ha oltalmat keresett náluk? Persze, ha a kutya sárban nem járt, — tévé hozzá tréfásan.

— De én a sárban voltam, — mondá Beatrice szomorúan, — éveknek a sara tapad rajtam. És sohasem is lesz lemosható, Frank.

Frank, mint férfi, azon volt, hogy vigasztalja, elhitesse vele, hogy az a sár végre is nem olyan fekete, nem olyan csúf. De Beatrice tagadóan rázta fejét, nem akart neki hinni.

Ismét hallgatagon jártak egymás mellett.

— Oh, — szólalt meg végre Beatrice, mintegy kifejezést adva eddigi tünődésének, mindig csak arra a régi felkiáltásra kell visszatérni: „Bár meg nem történtté lehetne az, ami történt!“

— Úgy van, — mondá Frank, — az első ember felkiáltása volt ez, aki a beszédet föltaálta! S gondolatban talán meg volt benne már akkor is, mikor még beszélni sem tudott. És ez lesz felkiáltása az utolsó embernek is, ki a világ romjainál álland egyedül.

Hallgatta ismét, amíg Frank másodszor is fel nem tette kérdését.

Beatrice erre azt felelte, hogy nem hagyhatja el addig Münchent, amíg Sarah vissza nem tér.

— Hiszen Londonban van. Sürgönyözzön neki, hogy ne jöjjön vissza, hanem várja meg.

— Megtenném, de nem tudom, hogy hol van. Úgy tudom, ahhoz a barátnéjához szállt, ki az én leveleimet közvetítette. Sarah küldte el hozzá s nekem sohasem jutott eszembe, hogy megkérdezzem, hol lakik.

— S most ő alkudozik azzal a nyomorulttal, — mondá Frank keserűen, — fél van hatal-

mazva arra, hogy azzal a gazemberrel kifosztassa önt . . .

— A pénz semmi. Megkaphatja mindazt, amit akar, csak ne háborgasson többet.

Frank az ajkába harapott. A pénzzel, mint clyannal, keveset törődött, de felháborította az a gondolat, hogy ez a gazember fényűzésben éljen annak a költségén, akit boldogtalanná tett. De remélte, hogy ha majd a Talbert-testvéreknek is lesz szavuk e dologban, Herveynek nem lesz olyan jó dolga, mint gondolta.

— Frank, — szólt ismét Beatrice, — hazautazom önnel, mihelyt Sarah visszaérkezik. Ígérem. Most pedig beszéljünk egyébről. Lehet, hogy csupán egy-két napig lesziünk még itt. Hadd legyenek ezek a napok olyanok, amelyekre visszapillantathassak, az enyhület napjai a vihar kitörése előtt.

Frank megértette kívánságát. Erőfeszítést tett, hogy úgy beszélgesse vele, mint régen, az ő szokott modorában. De a vidorság, ha ugyan annak nevezhető, üres volt. Az utánzat nem sikerült. De Beatrice hálával fogadta ezt is, csak hogy gondolatai valami más irányba terelődjenek.

— Senki sem képzelheti el a maga egész valóságában, hogy milyen dicső dolog angol embernek lenni, — mondá Frank, — amíg egy németországi útból nem tért vissza Londonba. Olyan jól esik rendes hotelünkbe visszajövet először érteni meg igazán a nagy teuton faj igazi hivatását!

— Minő hivatását?

— Meggyőződni arról, — folytatá Frank az ő furcsa okoskodását, — hogy ez a német nemzet, minden látszat szerint, azért teremte-

tett, hogy pincéreket szolgáltasson az angolul és más nyelven beszélő fajoknak. Főlemelő hazafias öntudat ez, mely sok kellemetlenségért kárpótolt már, amit e körülmény miatt szenvedtem.

Azután elmondott neki egyet-mást a müncheni fogadójában tapasztaltakról, a kackiás amerikai misszekről, akik Párist Párosznak ejtik ki, meg sok más vendégéről a *table d'hôte*-nak, valamint többféle adomát Lajos bajor király furcsaságairól.

— Legnagyobb mulatságom az, ha a kapussal meg a pincérekkel a bajor királyról beszélgetek. Mindenki tud valami újat mondani különködéseiről. Azt már talán ön is tudja, hogy az ő napja az éjszaka. Éjfél után egy órakor jár kocsikázni.

Beatrice azt mondta rá, hogy csakugyan hallott ilyesmit.

— Csónakázik egy tengerszemen s azt képzelem magáról, hogy második Lohengrin. Nem mutatja magát senki előtt . . . Tudja-e, miért?

— Szerelmi bánat, mely évek óta emészt, — mondá Beatrice.

— Lehet, hogy az volt hóbortjainak az eredete, — mondá Frank. — Az az ok azonban, amiért az emberek elől elrejtőzik, korántsem ilyen regényes. Annyira elhizott, hogy röstel az emberek szeme elé kerülni. Képzelsen egy potrohos Lohengrint!

— Ezt nem hiszem, — mondá Beatrice bosszúsan. — Lajos királyról a legtöbb nő azt tartja, hogy olyan szép, mint egy görög isten.

— Igaz. A multkor éjjel magához hivatott egy opera-énekesnőt. A kisasszonynak egy lélekvesztőbe kellett ülnie a tavon s úgy énekelnie az ő gyönyörködtetésére. Képzelsen egy primadon-

nát, aki egy ladikban egy láthatatlan királynak énekel. Nos hát, a lélekvesztő keskeny volt, a primadonna meg testes. A ladik egy nagy *cadenzá*-nak a kellő közepén felfordult. Mit gondol, mit tett erre a király?

— Hát kihúzta.

— Dehogy. Meghúzott egy csengettyűt s tovább ment, otthagya az énekesnőt, hogy lubickoljon kedve szerint. Kedve volna az embernek republikánussá lenni, mikor ilyeneket hall.

Így csevegett Frank, de elmélkedése mind csak erőltetett volt.

Céltalanul járkáltak s alig tudták, merre jártak.

— Nem mennénk valahova? Valamelyik képtárba? — ajánlá Beatrice.

— Nem, — mondá Frank. — Az idő sokkal szebb, semhogy képek bámulására volnánk kényszerülve. Menjünk, nézzük meg inkább a *Bavaria* szobrát.

A szobor jó messzire lévén, bérkocsiba ültek, mely elvitte őket a Bavariához. Megnézték az óriási szobrot, de nem érezhettek kedvet ahhoz, hogy a lábán keresztül fölmenjenek a fejébe. Végig haladtak a *Ruhmeshallen* is, mely a szobor háta mögött van.

De a „látnivaló“ épp oly kevésbé könnyített rajtuk, mint a Frank erőltetett jókedve. Szívükben szomorúak voltak mind a ketten.

— Hova menjünk most? — kérdé Frank, amint a bérkocsihoz visszatértek. — Van-e még itten közel valami látnivaló? — tevé hozzá nyakatekert németiséggel, a kocsihoz fordulva.

A kocsis azt felelte, hogy a nagy-temető nincs messzire.

— Nem szeretem a temetőket, — mondá Frank tétovázva.

— Én igen, — mondá Beatrice.

Odahajtottak tehát.

Bementek a sírok palotájának nagy, íves bejárásán. Beatrice, ki most szomorú gondolatokba volt merülve, sem jobbra, sem balra nem nézett, Frank pedig csakis őt nézte.

Egyenesen a nagy, nyílt térségre mentek s egy darabig a májusi nap nyájas verőfényében vándoroltak a sírok erdejében, mely elég szomorú képet mutatott a sírokon és kereszteken hervadozó, elszáradt koszorúkkal, amelyek a tavalyi halottak napja óta küzdöttek itt az enyészettel.

Franknak e temető látása csalódás volt. Habár ezúttal járt először Münchenben, úgy emlékezett, mintha azt hallotta vagy olvasta volna, hogy ez a temető egyike a legszebbeknek egész Európában.

Meg is mondta Beatricenek, hogy mennyire csalódott.

— Lehet, hogy a legszebb siremlékek amott vannak a piazza alatt, — mondá Beatrice.

Keresztülmentek a széles piazzán, mely a középső térséget körülfogja. Miként Beatrice gyanította, a legszebb és legpompásabb siremlékek csakugyan a fal mentében voltak. Némelyik fölséges műremek is volt s Carruthers csak alig ügyelt egyikre is.

A szomorú környezet volt-e az oka, vagy az, hogy Beatrice kívánsága szerint minden áron kerülni akarta a társalgásukban azt a tárgyat, mely szíveikben folyvást jelenvaló volt: nem tudta, de úgy tetszett, mintha fájdalma e pil-

lanatban nagyobb, elviselhetetlenebb volna, mint valaha.

Borosan nézett végig a fehér kövekkel behintett tágas térségen, mely alatt ezren meg ezren aludták örök álmukat, akik valaha férfiak voltak, mint ő most, lélekzettek, ettek, ittak, reméltek, féltek, szerettek és — meghaltak.

— Ez! — mormolá, — ez a vége mindennek: szerelemnek, nagyravágyásnak, gazdagságnak, szegénységnek, kinnak és gyönyörnek! . . . Mindnyájan idekerülünk s más emberek és aszszonyok járnak hantjaink fölött s eltűnődnek azon, hogy kik lehettünk . . . Beatrice, Beatrice! — kiáltott föl fájdalmas elkeseredettséggel, — csak egy életünk van s az az egy is semmivé lett.

Amilyen derekasan viselte magát eddig Frank, végre megtört.

Beatrice megdöbbsent. Ezek voltak az első szavak, melyek ajkáról önkéntelenül törve elő, némi szemrehányást tartalmaztak. Még éppen csak ez kellett ahhoz, hogy a szegény nő boldogtalansága tökéletes legyen . . .

Lehajtotta fejét s szeméből kicsordult a könny. Azután fájó, esdeklő tekintettel nézett Frankra, kinek ez a tekintet egészen a szívébe hatott.

— Örült vagyok, örült vagyok, Beatrice... Bocsásson meg.

— Nem, Frank, igaza van . . . Oh, miért is születtem erre a világra!

— Menjünk innen, — mondá Frank. — Gyülölöm a holt emberiség e lakóhelyét.

XVI. FEJEZET.

Nehéz szívvel ballagtak tova a temető széles körútján a kijárási felé. Kezők valamiképp találkoztak, s úgy mentek tovább: kéz a kézben.

Néhány munkás és ügyelgő járt arra, akik, látva őket, nyilván azt gondolták, hogy angol szokás így járnai felnőtt férfinak és nőnek, vagy pedig, hogy ez a kettő valami közös veszteséget gyászol.

Azt gyászoltak valóban!

Egyikük sem szólott. Frank azt mondá magában, hogy ő gyöngébb, semmint gondolta, hogy nem viselheti el tovább ezt a helyzetet. Hazakeresi Beatricet Angliába. Fölkeresi azt az embert, beszél vele s biztosítja a jövőre Beatrice nyugalmát. Azután elmegy — el kell mennie.

Beatrice gondolatai csaknem ugyanezek voltak. Az első perctől fogva tudta, hogy ennek így kell lennie. Ezért is kérte volt Frankot, hogy az a pár nap, melyet még Münchenben együtt töltenek, hadd legyen olyan, amelyeknél szívesen maradozik el az emlékezet. Az a „barátság“, amelyről Frank szólott, ő köztük lehetetlenség.

S amint így egymás mellett ballagtak, érezték, hogy búcsút — talán örök búcsút vesznek egymástól. Nem csoda hát, ha kezük nem akart szétválni!

Amint a bejárás közelébe értek, valami bolt-féle előtt haladtak, melynek nagy üvegablakai szolgáltak a piazzára. Előtte két-három férfi és asszony, meg több gyermek álldogált, az utóbbiak lábbujjhegyre ágaskodva s lapos német orrocskáikat az üvegtáblához lapítva.

Frank szintén odanézett s olyan különös látvány tárult szeme elé, hogy minden szomorúsága mellett is kíváncsian állott meg.

Valamivel bentebb az ablaktól, örökzölddel és virágokkal diszített padokon, vagy tíz-tizenkét kisebb-nagyobb bábú-féle, de csupa nagy bábú feküdt. Mindegyik szép, hosszú, fémpikkelyekkel s egyéb cifrázattal diszített ruhácskába volt öltöztetve s mindannyi meg volt számozva.

Különös látvány! Carruthers közelebb ment, s ekkor ébredt csak a való tudatára. Holt gyermekek voltak. Ott feküdtek, mindegyik a maga kis virág-alkotta nyoszolyáján, várva a temetés napját.

— Ezek halottak! — mondá Frank Beatricehez visszafordulva.

— Azok. Hallottam már, hogy Münchenben ez a szokás; itt künn terítik ki a holtakat; de elfeledtem. Borzalmas szokás.

Borzalmas szokás-e? Ha megdöbbenti is az idegent, vajjon borzalmasabb-e annál a másik szokásnál, hogy a szegény halottat napokon át hevertetik a szobában, úgy, hogy gyakran az utolsó tekintet, melyet az előbb még szeretett lényre vetünk, olyan látvány, amelyet jobb elfeledni? Ki nem ismeri azokat a szörnyű napokat, melyek a temetést megelőzik? Az a rettenetes szoba, azzal a füledt halottszaggal, mely édesillatu virágok, kölni víz és karbolsav szagával küzködik! Bántónak tetszhetik, hogy a szegény,

élettelen porhüvelyt azonnal elviszik a házból, de nem olyan bántó, mint az a szokás, mely az érzelmesség kedvéért az egészséget veszélyezteti.

Borzalmas szokás-e? Borzalmas-e elgondolni, hogy szeretteink a közönség szemének vannak kitéve? Első tekintetre talán rettenetes látni, hogy asszonyok mint hozzák oda gyermekeiket s emelik föl az ablakhoz, hogy lássák, mi van bent. De ugyan miért félne a holt arc az embertársak tekintetétől jobban, mint az eleven? Miért szokjanak az élők ahhoz, hogy a halottak látványa rémes valami?

Mindnyájunknak meg kell halni, hogy — annyi miriád sírkő tanúsága szerint — menynekbe költözzünk.

De ha talán borzalmas is e látvány az idegenekre nézve, egyúttal lebilincselő. Aki Münchenben jár s a halottas-ház egyik ablakán betekintett, benéz valamennyibe. Általános szabály ez, mely alól Beatrice és Frank sem képeztek kivételt.

Több ilyen ablak van. A legközelebbiben egy öreg papnak a holttestét látták. Ott feküdt örökzölddel ékített ravatalán, legjobb ruhájába öltöztetve, hideg kezével hideg szívére szorítva feszületét. Nyájas viasz-sárga arcára a béke volt fölírva. Borzalmas volt ez?

Odább ezüst-haju agg nő aludta az örökkévalóság megkezdett álmát. Csöndesen, békén szunnyadt, mint szomszédja. Nyugalom ez, teljes nyugalom, s nem borzalom.

Ísmét odább, fiatal leány, csontvázzá aszott arccal. Sorvadásban halt meg, s úgy tetszett, mintha szívesen adta volna ki végső lehelletét. Ily fiatalon halni meg elszomorító, de ez sem borzalmas.

És így végig. Frank és Beatrice megilletődötten nézték meg mindnyáját, a virág-ágyaikon nyugvó, temetésüket váró szegény tetemeket, mindegyiknek a kezéhez zsinór lévén erősítve, hogy ha esetleg visszatérne bele az élet, akár nappal, akár éjjel, a zsinór végén csengettyű szóllal meg és segedelem érkezik. De biz ők, szegények sohasem csöngetnek.

Frank és Beatrice továbbmentek. Franknak legalább úgy tetszett, hogy az, amit most láttak, alkalmas befejezése e kirándulásnak. Lassan, szótlanul mentek kifelé.

De még nem láttak mindent.

Közvetlenül a bejárás mellett, úgy, hogy a bejövők és kimenők annál jobban észrevegyék, feküdt egy férfi holtteste — nem illatos galyakon, de egyszerü padon, mert senki sem volt, ki örökzöld-ágyat készíttetett volna számára. Fekete lepel takarta a testet s fehér arca az ablak felé volt fordítva.

Görcsösen ragadta meg a fiatalember karját, erőlködött, elsikoltotta magát s eszméletlenül roskadt le a kőkockára.

Frank fölemelte s a kocsihoz vitte. Egyenesen hazahajtatott.

Beatrice a kocsiban magához tért. Kábultan nézett Frankra.

— Álmodtam... álom volt! — suttogá.

— Nem volt álom, — viszonzá Frank elfulladt hangon.

Több szót nem váltottak hazáig. Frank föl akarta kísérni Beatricet, de ez nem engedte.

— Menjen vissza, — suttogá. — Nézze meg, tudjon meg mindent. Ugy-e megteszi?

Frank némán intett, beült a kocsiba s visszahajtatott a temetőbe.

Ereiben vadul száguлдott a vér. Az az ember, ki közte és a boldogsága között állott, meghalt volna? Nem lehet! Ilyen dolgok nem történnek a valóságban! Valami véletlen hasonlatosság ejtette tévedésbe őt és Beatricet.

Vajjon rossz néven fogja-e valaki venni Carrutherstől, aki senkinek a halálát sem kívánta, hogy reszketett a csalódástól.

De nem csalódott. Bebocsátást nyert a halotthoz. Láta a kendőt, melyet a halott sérült karjáról levettek volt. S amint ott állott s nézte a holt arcot, szinte hallani vélte annak a különös cselédnek szavát, aki szenvedélyes hangon kérte, hogy várjon Beatrice-re...

Jóslata beteljesült; sajátóságos hite nem csalta meg.

Frank hosszan elnézte azt a fehér arcot. Szánalom, kivéven azt, melyet az erőszakos halál ébreszt bennünk, nem gerjedt szívében... De azt, aki itt fekszik, Beatrice valaha szerette, s ha ő akarta volna, talán még most is szeretné... Milyen különösnek tetszett mindez!

Végre elfordult. Sok kérdésre kellett felelnie, sok tisztviselővel szóba állni. Azt monda, hogy a halottban egy Maurice Hervey nevű rajzolóra ismer. Egyebet nem mondhatott sem róla, sem hozzátartozóiról — alig beszélt vele életében néhány szót. Azután pénzt hagyott ott, hogy terítsék ki a halottat más, tisztesebb ravatalra. Adott pénzt a temetési költségre meg egy sírkőre is, amelyre M. H. betűket véssenek. Azt mondták neki, hogy a temetés holnap lesz.

Frank visszatért Beatrice-hez. De ez nem akarta elfogadni. Beüzent hát, hogy elvégzett mindent. Másnap ott állt a Maurice Hervey sírja fölött.

XVII. FEJEZET.

Beatrice másnap sem bocsátotta magához Frankot s megkérte, hogy jöjjön el holnap; nem beteg, de egyedül kíván lenni.

Mikor azután bebocsátották, Frank egyedül találta Beatricet.

Beatrice halvány volt, de elbájoló. Frank sajátságos változást vett észre modorában: bizonyos kecses félénkséget, mely csak újabb bájt kölcsönzött e nőnek, kit eddig olyan higgadt-nak, nyugodtnak ismert.

— Mondjon el mindent, — szólt Beatrice, mikor Frank helyet foglalt.

Frank elbeszélte, hogy két-három nappal azelőtt mint találták azt az embert a vasúti síneken, csaknem kettévágva egy gép kerekei által, mely rajta keresztülment, mint hozták be a városba s tették ki a halottas házba, hogy aztán, akár fölismeri valaki, akár nem, eltemessék. Frank elmondá aztán még, hogy miként intézkedett s hogy tegnap már ott állt sírja fölött.

— Hogyan került oda a vonat alá? — kérde Beatrice hosszas szünet után.

— Azt senki sem tudja megmondani. Lehe-

tett véletlen, vagy akár öngyilkosság is. Fekvéséből ítélve, az utóbbit tartják valószínűnek. Pénzt találtak zsebében — hogy mennyit, azt nem tudom; ilyen esetekben sohasem tudhatni az olyat pontosan. Hogyan történt az egész, azt senki sem tudja.

Valóban nem is tudta senki. A vasúti jegyeket már jóval München előtt elszedték s így a vonat beérkeztekor sem Mrs Millernek, sem Herveynek a hiányát nem lehetett észrevenni. A Mrs Miller ládája, mely Münchenbe volt feladva, a raktárba került, mert senki sem kereste s talán máig is ott van még. Kézitáskája pedig, melyet a kocsiban hagyott, odakerült, ahová az ilyesmik kerülni szoktak. A vonatvezető, ha láthatta volna a holttestet, talán ráismert volna, mint egyik utasára, de mire az Konstantinápolyból ismét visszakerült, Hervey már el is volt temetve.

— Mi hozhatta Münchenbe? — kérde Beatrice. — Honnan tudta, hogy itt vagyok?

Frank erre nem adhatott feleletet.

— Bizonyosan beszélt Sarahval, — folytató Beatrice, — s megtudta tőle, hol vagyok. De miért nem írt nekem Sarah? Valami bajának kellett történnie. Bár itt volna már!

A sírt Beatrice nem kívánta meglátogatni.

— Megbocsátok neki, — mondá — többet nem tehetek... Azt mondják, — folytató bánatos merengéssel, — hogy a holtakról csak jót kell mondani. Én, Frank, nem emlékezhetem semmi jóra, amit róla mondhatnék. Néhány hétig szerettem, vagy gondoltam, hogy szeretem, de az évekkel és évekkel ezelőtt volt. Óh, jaj nekem, azok az évek! Mindaz, amit tehetek, csak

az, hogy nem fogok róla rosszat mondani. Meghalt. Megbocsátok neki s rajta leszek, hogy elfeledjem.

Könnyek tolultak szemébe. Hosszas szünet következett, Beatrice és Frank most már állottak. Frank megfogta kezét s kezében tartotta.

— Beatrice... egyetlenem, — mondá, — emlékszik azokra a szavakra, amiket pár nappal ezelőtt, itt, ebben a szobában mondott? Akkor, mikor a boldogságra látszólag semmi reményünk sem lehetett... Édes boldogságom, most már minden megváltozott... Beatrice, elmondod-e most is azt, amit akkor mondtál?

Beatrice pedig lehajtotta s egyre lejjebb hajtotta fejét, és fehér arcát pír borította el, egyre lángolóbban. Azután fölemelte fejét s szemei belenéztek az ifju szemeibe.

— Hadd menjek ki egy percre, — suttogá s engedelmét be sem várva, kisietett, éppen úgy, mint akkor este Oakburyben, csakhogy most nem reménytelenül hagyta ott.

Alig telt bele egy perc, mire visszajött — a gyermekkel, s némán állt meg Frank előtt.

Frank megértette. Magához vonta a gyermeket, leült s az ölébe ültette. Azután pedig, kezét a gyermek fejére téve, komoly mosollyal nézett föl Beatricera.

— Egyetlenem, — mondá. — Lesznek bár gyermekeink, vagy nem, ez az egy olyan lesz, mint tulajdon fiam. Sohasem fogja gyászolni ismeretlen apját és sohasem fogja megtudni, hogy annak a nevéhez gyalázat tapad.

Megcsókolta a gyermeket, s aztán letette. Fölállott s kitérte karját. Beatrice odaborult, vállára hajtá fejét s a boldogság könnyeit sírta.

Frank szerelmes szavakat súgott fülébe, csókolgatta, Henry úrfi pedig bámulva nézegette, hogy mit jelentsen mindez, mígnem jelenlétét észrevéve, kiadták bajor gondviselőjének.

Az a gondolat, hogy csakis a halál adott arra jogot, hogy egymást szerethessék, a Frank és Beatrice szerelmeskedése csöndes, tartózkodó volt. Boldogok voltak, vagy legalább Frank teljesen az volt, de boldogságukkal nem tüntettek. Beatrice, miután Frank ezerszer is elmondta neki, hogy szereti, letérdelt melléje s megfogta kezét.

— Frank, édes szerelmem, — suttogá, — sohasem fogod szememre vetni a multat? Rossz voltam, megcsaltam mindenkit, de meg is szenvedtem érte. Frank, ismerni fogod szívemnek minden gondolatát. Hű hitvesed leszek. Ha valaha azt kellene sejtenem, hogy a multa való emlékezés kétséget támaszt benned felőlem... belehalnék, Frank...

Frank természetesen a karjába szorította s esküdözött, hogy Beatrice neki a legédesebb, legkedvesebb, legdrágább stb., stb., amint ezt az ember hasonló körülmények közt szokta.

Azután Beatrice arra kérte, hogy hagyja őt egy darabig magára, — hadd gondolkozzék azon, hogyan történt mindez. Frank engedelmeskedett. Beatrice nagyon nyugtalan volt Mrs Miller miatt. Szemrehányást tett magának, hogy nem kérdezte meg volt tőle, hova fog szállni.

Abban állapodtak meg, hogy még egy hétig fognak várni Münchenben; addig talán hallanak valamit Sarah felől. Azután Frank mondott valamit, mi már egész nap járt a fejében.

— Beatrice, mi most hazamegyünk s a te

ügyed az én ügyem is. Vannak, akiknek joguk van tőled magyarázatot kérni távollétedért. De van egy jog, melynek a megadása tőled függ, s mely minden más jogot legyőz... Beatrice, térjünk mi haza, mint férj és feleség.

Beatrice elpirult és reszketett.

— Óh, Frank, hogyan tehetném ezt?... Ilyen hamar...

— Hamar! Óh, hiszen már több, mint öt éve. Az az ember nem most halt meg neked. Akkor halt meg, mikor szerelmed halt ki szívedből.

— Igaz!... — mormolá Beatrice. — Akkor halt meg, nem most.

— Nem önzésből kérlek erre, — mondá Frank, — hanem azért, mert neked úgy a legjobb. Bizonyára boldog volnék, ha pár hónapig a jegyeseid lehetnék... Föl kell áldoznom ezt a boldogságot...

Karja derekára fonódott, ajkaik találkoztak.

Beatrice megfogta kezét.

— Legyen úgy, amint akarod, szerelmem, férjem, uram. A te akaratod legyen az enyém is... Óh, Frank, Frank! Érzem, hogy szembe tudok szállni akárkivel, csak a tied lehessek!

Münchenben esküdtek hát meg. Miért ne? Ki volt ez a holt ember, hogy köztük állhatott volna? Mit tett, hogy tekintettel lettek volna rá? Elég volt az, ha Beatrice azt mondta — és igazán azt mondta — hogy megbocsát neki s nem mond felőle rosszat. Hiszen mikor meghalni jött ide, akkor is csak gonosz szándékkal közeledett. Nem, Maurice Hervey nem pár nappal ezelőtt halt meg, hanem évekkel ezelőtt, mikor először dobta le Beatrice előtt álarcát.

Megesküdtek, és elindultak haza, Angliába.

Londonba érve, első gondjuk volt Saraht keresni. A rendőrséghez fordultak, s az adott személyleírás után csakhamar értesítették őket, hogy az illető a szegények tébolyházában van. Elmentek oda, s mikor megmutatták nekik a ruhát, melyet a kérdéses nő odajöttkor viselt, ráismertek.

Frankot ez nem lepte meg. Visszaemlékezett bizonyos éjszakára s tudta, hogy a szegény asszonynak nem is lehetett más vége. De Beatrice nagyon szomorú volt.

— Óh, Frank, — mondá, — te sohasem fogod tudni, hogy az a szegény lélek mennyire szeretett engem!

Frank valóban sohasem fogja tudni, de még maga Beatrice sem, hogy az a szegény asszony mennyire szerette, s mit tett érte!

Beszéltek az orvossal. De ez nem akarta őket hozzábocsátani. Azt mondta, hogy vallásos örületben szenved, napjainak és éjszakáinak nagyobb részét térdepelve és imádkozva tölti, s nem ismer senkit. Ha beszélnek vele, az csak ártalmára lehet. Különben sem fog már sokáig élni.

Beatrice azonban mégis megkérte az orvost, hogy menjen be hozzá s mondja meg neki, hogy ő itt van és boldog. Az orvos bement, de csakhamar azzal jött vissza, hogy a név hallatára a szegény eszelős még izgatottabb lett, de csupán a gyűlölség jeleit mutatta. Az ily elmekórságnak jellemző tünete az, hogy a beteg éppen azokat gyűlöli, akiket szeretett.

— Hidd el, édesem, — mondá Frank, — Sarah beszélt azzal az emberrel, véletlenül elárulta neki hollétedet s tudta, hogy az utánad

indult.-És ezen a hű lélek annyira bánkódott, hogy beleőrült.

Beatrice könnyes szemmel távozott férjével. Mindaz, amit tehettek, az volt, hogy Saraht más intézetbe vitették, ahol az ő költségükön gondosabb ápolásban részesülhetett. Azután elutaztak Oakburybe.

XVIII FEJEZET.

A Talbert-testvérek egy délután Blacktownból hazakocsikázva, Whittakertől azt az értesítést vették, hogy bent „Mr. és Mrs Carruthers“ várja őket. Bámulva tekintettek egymásra s azután, kalapját kiki a maga szögére akasztva, bementek.

A nappali szobában Frankot pillantották meg, ki az ő szokott kedélyes mosolyával állt előttük, meg Beatricet, aki tárt karokkal jött elibök. Herbert ismét rábámult Horacera, ki azonban nem bámulhatott rá vissza, mert ekkor már nyakon ölelte.

— Csókoljon meg, Horace bácsi, s mondja, hogy megbocsát, — kiáltott föl Beatrice. — Sok bajt és gondot okoztam önöknek, de mondja, hogy megbocsát.

Ez bizony igaz volt. Sok bajuk és gondjuk volt Beatrice miatt; de Beatrice az ő testvérük gyermeke — és szenvedett. Horace tehát engedett, megcsókolta és azt mondta: örül, hogy viszontláthatja.

Herbert is átesvén a viszontlátási szertartáson, a Talbert-testvérek megigazították nyakendőjüket — s most következtek a kérdések. Whittaker azt mondta nekik, hogy Mr. és Mrs...

Frank elmondta nekik, hogy Münchenben esküdtek meg, ahova Beatrice azért menekült el, mert attól félt, hogy elveszik tőle a gyermeket. Horace diadalmasan tekintett Herbertre: mégis ő találta ki az igazat.

A Talbert-testvéreknek most már nem volt sietősebb dolguk, mint szobát rendezni be vendégeiknek, s mialatt ők ezzel fáradoztak, Frank és Beatrice lesétáltak a faluba s fölkeresték Mr. Mordlet. A jó pap csakugyan sziporkázott örömében, mikor a nagy ujságot meghallotta. Megfogta kezöket.

— Csak egyet sajnálok, — mondá. — Hogy nem én tettem egymásba kezöket. Egy világot odaadtam volna ezért — elmentem volna akár Münchenbe is... Szükségtelen elmondanom, hogy miért szerettem volna ezt.

Mikor a fiatal pár melegen búcsúzott el tőle, Mr. Mordle felült a vasparipájára s elrobogott legalább tíz angol mértföldnyire és vissza. Azt mondá magában, hogy ily módon akarta magát kellő hangulatba hozni legközelebbi prédikációjához. De mi azt gondoljuk, hogy e fárasztó testgyakorlatra a Beatrice látása készítette.

Hogy a Talbert-testvérek, mikor az estebéd után Frank — miként nejével előre megbeszélte volt — a maga modorában elbeszélte nekik Beatrice egész történetét, hallani sem akartak a megbocsátásról, az csak természetes. De midőn Frank erre azt mondta, hogy akkor ők rögtön összerakják a holmijokat s átmennek éjszakára Blacktownba, Herbert néhány percnyi gondolkozási időt kért.

Frank lement Beatrice után a kertbe, s alig telt bele húsz perc, midőn Whittaker lejött hozzájuk, jelentvén a Mr. Talbert nevében, hogy a

téa a szalónban várja őket. Frank elmosolyodott, karjába ölté neje reszkető karját s bevette a házba.

Amint Whittaker körüladta a téát, Horace, kezében a findzsával, fölállott.

— Kedves Beatrice, — mondá nagyon komoly hangon, — úgy vélem, hogy ha te meg Frank módját ejthetnétek, hogy holnaphoz egy hétig nálunk maradjatok, néhány jó ismerősünket estélyre hívhatnánk meg. A meghívásra való idő rövid ugyan, de a körülmények igazolni fogják.

Carruthers félrefordítá fejét, hogy ne lássák mosolyogni, de érezte, hogy — tekintve a Talbert-testvérek jellemét — semmi más módon nem lehetett volna világosabban és gyöngédebben kifejezni azt, hogy megbocsátanak a bűnösnek, s nemcsak szóvá nem kívánják többé tenni hibáit, de ha kell, megmutatják a világnak, hogy pártját fogják. A diadal teljes volt.

Többet nem szóltak, de Beatrice nem állhatta meg, hogy néhány könnyecseppel ne áztassa a Horace mocsoktalan fehér ingét, vagy hogy egy darabig kezében ne szorongassa a Herbert kezét.

Sir Maingayvel is közölni kellett mindent. Ez nagy baj volt, mert azzal Lady Clauson is értesült az egésről. Szerencsére ő ladysége sokat tart a családi jóhírré s így nem fog túlságosan pletykálni. Az oakburyeknek is sok mindent kell elmondani. Azok persze csóváltatni fogják a fejöket s pletykálnak, de hát Carruthersék nem köztük fognak élni s így keveset fognak törődni a mende-mondákkal. Ott fognak élni a londoni nagyvilágban, s Frank Carruthers, akár lesz híres ember, akár nem, boldog ember lesz.

És Beatrice? Beatrice is boldog lesz férje oldalán, gyermekével és bizonyára számos ismerőse közt, akik idő multával akár egész történetét is megtudhatják.

De nem — mégsem az egészet. Azt nem fogja megtudni senki, hogy a boldogság miként lett ismét osztályrészévé. Azt csak egy réveteg szemü, fehérarcu asszony tudja, kinek sovány teste napról-napra aszottabbá, állapota egyre reménytelenebbé lesz. Csak ő tudja azt, hogy a Beatrice megváltása mibe került, boldogságát mi biztosította.

És ő nemsokára meg fog halni, hogy odajusson, ahova rendeltetett. S a titkot magával fogja vinni a sír örök mélyébe.

(Vége.)

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

